

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.
Inserati: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserati peti vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, predikci peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, prilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 304.
Dopise sprejema le podpisano in za dostavo frankovano.
Rokopisov se ne vrača.
Posamezne številke: 10
v Jugoslaviji vse dni po Din 1.—
v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:		V Jugoslaviji		V inozemstvu	
		v Ljubljani	po pošti		
12 mesecev	...	Din 120—	Din 144—	Din 216—	...
6	...	60—	72—	108—	...
3	...	30—	36—	54—	...
1	...	10—	12—	18—	...

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazni.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Nekaj politične bilance.

Zopet tone eno leto v nepovrnljivo večnost. Vsak trgovec, pa tudi posameznik naredi bilanco o svojem delu, da vidi, ali napreduje ali nazaduje. Oglejmo si torej malo tudi svojo politično bilanco, bilanco našega državnega življenja.

I. Finančno gospodarstvo in notranja politika. Prvo je razen vojaške sile najvažnejša panoga državnega življenja, ker je podlaga vsemu drugemu udejstvovanju države in naroda.

Na polju finančne politike ne moremo govoriti o napredku, marveč skoro le o stagnaciji. Nimamo še docela urejenih državnih financ in tudi številni prebivci v državi nemu proračunu za leto 1922/23 bo ostal najbrže le pobožna želja naših finančnikov.

Trgovska bilanca je še močno pasivna, ker uvažamo še vedno poleg potrebnega tudi mnogo nepotrebnega, luksuznega blaga, tako da je vrednost uvoza veliko večja od vrednosti izvoza, ki je še vse premalo organiziran. Glede izvozne in uvozne carine kolebamo med zaščito industrijskih in agrarnih producentov na eni ter zaščito konsumentov na drugi strani, tako, da je udarjen zdaj eden drugi sloj.

Posebno občutljiva točka pa je naša valuta. Dokler jo bomo poskušali dvigniti z umetnimi pripomočki kakor je bila zadnja Plavšičeva akcija, je trajno izboljšanje izključeno. To bi bila morala uvideti pravčasno tudi naša finančna uprava. Sedaj stojimo zopet tam, kjer smo stali pred početkom te akcije, le da smo za milijone dolarjev zlatih kron lažji. Svojo valuto moremo — v kolikor nismo odvisni od mednarodnih čimteljev — trajno dvigniti le s povečano produkcijo, s forsiranjem izvoza blaga, ki ga, oziroma v kolikor ga ne rabimo za lastno potrebo. Sem spada zlasti les in lesni izdelki, agrarni pridelki in izdelki, živila, svrnje, meso in mast. Vse to bi morali pa seveda izvažati v takem stanju, da je bistvena pridolava v inozemstvu nemogoča. S tem bi imeli večji dobiček, delavce pa doma zaposlene.

Prav posebno pa bi vplival na zboljšanje valute red v državi. Dokler se pa ne sklene sporazum s Hrvači in ne ustvari popolna enakopravnost vseh delov celokupnega naroda, dokler smejo ostati na odličnih mestih poedini kljub raznovrstnim aferam, dokler se smejo posamezniki okoriščati nekanonizirani na račun državne blagajne, toliko časa ne bo imelo inozemstvo zaupanja v našo politiko in gospodarstvo.

Mi bi morali imeti na vodilnih mestih naše strokovno naobrazene in neodvisne, t. j. brez zvez z gospodarskimi podjetji, može, ki bi gledali bolj na državno in narodovo korist kot na korist svoje stranke. Tega pa danes še ni in zato se nam tudi tako imenitno godi.

Ako morejo postati ministri kljub člena I. ustave — neposlanci, potem bi bilo v interesu hitrejši konsolidacije potrebno, da se iztrga nekaj najvažnejših ministrstev prepirajočim se strankam in vlada v njih nevtralnoma. Tega ideala z ministroma dr. Zupančičem in dr. Suprlom, ki sta sicer neparlamentarca, še nismo dosegli.

Brez dobre uprave ni države. To pa dosežemo le, ako si vzgojimo strokovno izvežbano, od političnega valovanja neodvisno in stalno uradništvo, ki je tako plačano, da se mu ni treba loviti za postranskimi, večkrat motnimi zasluškami, zaradami in bakšišem. V tem oziru smo še daleč. Uradništvo še nima enotne službene pragmatike in je zbog nedostojnih prejemkov — povsodi ni zarade in poštenjaki še ne jemljejo podkupnine — s svojimi dolgotrajnimi in stradanjem že pod rohom prepada. Uradniško vprašanje je zato takoj rešiti, da se do kraja ne podere še ta stebel države.

II. Zunanja politika. Naša aktivna članstva v mali antanti in rodbinska zveza z Romunijo. Hud pasivum pa tvorijo razmerje z Italijo. Ta mora zginiti čim prej iz naše politične bilance. Ne strašimo se razkorakenosti Mussolinijeva. Ako laški parlament v januarju ne odobri izvršilnih konvencij k že ratificirani

rapalski pogodbi, potem naj bo po dveh letih konec naše diplomatske šibkosti in neodločnosti. Nemudoma dajmo pogodbo registrirati pri Zvezi narodov, četudi grozi Musso- lini z izstopom iz Društva narodov. Na naši strani je vendar vsa mala antanta, Francija in Amerika, sploh moralni svet. Ako dobro pripravimo pot, potem se nam ni treba bati izreka Društva narodov, na katero bomo takoj po registraciji apelirali.

S tem bomo naredili konec dveletni laški zahrbtnosti in neiskrenosti, pa tudi pravljici, da zunanje ministrstvo namenoma zadržuje izvršitev rapalske pogodbe, ker nočejo Srbi gospodarskega razvoja v severnem Jadranu, od katerega bi imeli korist le Hrvači in Slovenci.

Delajmo na to, da bo prihodnje leto naša skupna politična bilanca ugodnejša!

Za vseslovansko vzajemnost.

Nesrečna vojna je razbila najlenši naš ideal — vseslovansko vzajemnost. Izmed južnih Slovanov smo posebno mi Slovenci vključ avstrijskemu terorizmu neustrašeno gojili vseslovansko zavest. Morda je baš nemška strahovlada največ pripomogla k našemu kultu vseslovanske ideje, ker smo iskali opore in pomoči v borbi proti nam sovražni vladi in Nemcem, naslanjajoč se čim najtesneje na svoje slovanske brate. Zato se ni čuditi, da je avstrijska vlada instinktivno čutila veliko nevarnost, ki ji preti od panslavizma. Panslavizem je bil zanjo pošast, pred katero je trepetala. Zato je imela proskribirane vse naše romarje na Velehrad, v Moskvo, Beograd in Sofijo. Čisti idealizem je rodil s preobratom praktične sadove. Ne domišljujemo si preveč, ako si pripisujemo Slovenci glavno zaslug za prisrčno razmerje s Čehoslovaki in Poljaki do naše nove države. Da mora priti tudi z Bolgari do bratskih vezi, tudi v tem oziru se ne smemo Slovenci nikdar utruditi s posredovanjem. Prinpravljeni se moramo nadalje na veliki moment, ko preboli Rusija sedanjost zablodo. Potem šele se izpolnijo nekdanje lepe naše sanje o bratski vzajemnosti med vsemi Slovani. Kadar se to uresniči — morda doživi ta srečni dan že prvi naš rod — ne bo ukazovala Evropi antanta, niti Amerika, temveč vseslovanska zveza.

Živimo v resnih, praktičnih časih, zato ne kaže obnavljati le sanjave vzajemnosti, temveč jo je treba družiti s praktičnimi cilji. Nesrečni Rusiji ne pomagajmo danes naše

zatrjevanje o bratski ljubavi, temveč je treba lajšati glad in bedo. Bolgarom se ne moremo bližati, dokler ni izglajeno, kar je vrgla vojna med nje in brate Srbe. V tem oziru ne smemo biti nestrpni, še manj pa vsiljivi. Vsako tozadevno propagiranje smatramo naši srbski sodržavljani po pravici za izzivanje. Prepustimo stvar njim in času.

Idealna in praktična vseslovanska vzajemnost bi se morala poleg v časopisju, gojiti posebno v šolah. Saj je bilo celo pod Avstrijo dosti junaških učiteljev, ki so vključ vohunstvu in denuncijantstvu neustrašeno propagirali vseslovansko zavest, nekateri so celo poučevali cirilico, ki je bila za avstrijsko vladno isto, kar je hudiču križ. Danes se vohunstva ni treba bati, še pohvalo in priznanje lahko pričakujejo učitelji, ki gojijo in učijo vseslovansko vzajemnost. Dokler ne bodo naše šolske knjige v tem oziru preosnovane, mora si pač učitelj sam pomagati. Mladina mora že iz osnovne šole prinesiti jasne pojme o vseh Slovanih, prešinjena mora biti z ljubeznijo za vse naše slovanske brate, s ponosom se mora zavedati, da »največ sveta sinovom sliši Slave« in da »Slovani povsod brate ima«. V srednjih šolah naj bi se spoznavanje vseh Slovanov razširilo in poglobilo, da spozna mladina poleg zgodovine vsaj najbolj zasluzne može, glavne pesnike in pisatelje pri posameznih slovanskih plemenih, vrhutega pa primerjalni pregled vseh slovanskih narečij. Ako so se lahko nekaj ubijale dijakom vse podrobnosti iz nemške literature do letnic najobskurnejšega

nemškega pesnika, naj nadomesti ta balast temeljitejši spoznavanje vsega Slovanstva. V tem oziru naj prednjačijo šole v Sloveniji.

Ponesrečen 2. januar?

30. decembra.

Četrtič se je že v reparacijski komisiji konstatiralo, da Nemčija ne izpolnjuje svojih obveznosti. Prvič je bilo to junija 1920, potem marca 1921, nato maja 1921 in sedaj četrtič. Dne 26. t. m. je reparacijska komisija izjavila soglasno, da Nemčija ni izpolnila za leto 1922 svoje obveznosti glede lesne dajatve, nato pa je z večino glasov, proti glasu angleškega delegata, sklenila, da predstavlja to neizpolnjevanje krivdo Nemčije napram njenim obveznostim ter izjavila, angleški delegat se je vzdržal glasovanja, da se imajo zahtevati v smislu določbe z dne 21. marca primerna dodatna plačila za neizvršene dajatve. Nemška obstrukcija je bila v seji reparacijske komisije znova ožigosana, splošno presenečenje pa vzbujala protiglasovanje in sledeče vzdržanje glasovanja s strani angleškega zastopnika.

Zadnje dneve se je govorilo že o nekakem dobrem zblizanju med Parizom in Londonom glede na sestanek 2. januarja 1923, sedaj se par kar nena doma umakne angleški delegat, ko se konstatira z nova, kaj počenja Nemčija napram pogodbam in obveznostim. Iz Pariza naznanjajo na to, da je Poincaré pripravljen, dne 2. januarja hodočega leta povedati svojim zaveznikom kolegom, kake navedbe smatra Francija za potrebne. Nova situacija samo podkrepila francosko tezo, ki izjavja, da se Nemčiji ne more dovoliti nikakega moratorija brez produktivnih jamstev. V Londonu pa naglašajo, da stremi angleška politika po tem, da se jamstva uresniči, tako da ne bo pričakovati gospodarske škode in se ne izjaloviti namea moratorija. Anglija poda nove predloge. V merodajnih angleških krogih se je istočasno izreklo obžalovanje, ker Nemčija ni storila svoje dolžnosti in tako dela naravnost ona sama proti umerjenemu stališču, na katero se je postavil, gotovo le v njeno korist, del zaveznikov.

V Berlinu so tačas napravili svoje predloge, ki slone na podlagi nem-

Orumeneli listi.

(Spomini.)

Češki spisal R. E. Jamot. — Prevel A. P. (KONEC)

»Dobro, potem pa jaz sam poskrbim,« sem pomislil damo, čeprav sem vedel, da ni težje naloge, kakor nati primernega družabnika za potovanje. Ljudje, ki se v navadnem običevanju popolnoma dobro razumejo med seboj, se naenkrat razpro na skupnem potovanju. Ne samo enkrat sem videl, da so se stara prijatelstva razdrla na potovanju. Toliko težja je bila naloga, najti osebo, ki bi ugajala dami, boječ se napadov od vseh strani. Ponudil sem ji to in ono znano osebo. Toda z vsemi sem pogorel.

Končno, sit vseh teh neuspehov, rečem dami nekoč: »Veste, kaj? Inserirte v časnikih, da iščete družabnico za potovanje. Brez dvoma dobiš celo vrsto ponudb in mogoče srečno izbereva katero. Ni mi padlo v glavo, da bi ji inserat sam stilloval. Zdelo se mi je, da je to naloga za majhnega otroka. Dama je zares priobčila v dveh, treh časnikih inserat, povsem lakoničen — kakor sledi: »Iščete se družabnica za potovanje. Vsi potovanjski stroški se povrnejo. Zeli se, da bi bila družabnica vesele na-

rave in dobrega srca. Potovanje bo trajalo okoli tri mesece. Smer poti: Italija. Cenjene ponudbe pod tako in tako šifro na glavno pošto, poste restante.«

Inserat je bil v vsakem časniku, zdi se mi, trikrat priobčen. Dama pa ni hotela iti po dopise. Za nobeno ceno se ni mogla odločiti za to, da bi šla v oddelek za poste restante.

Ni preostajalo drugega, kot da jaz sam, idejni početnik inserata, pojdem v ta oddelek po došla pisma.

V moje veliko začudenje mi je bil izročen cel zavoj dopisov. Kot triumfator sem jih ponesel dami in rekel zmagovalno:

»Vidite li, kakšen uspeh je imelo Vaše iskanje? Izvolite kup dopisov udobno pregledati in dajte ponudbe, ki na prvi pogled najbolj prijaajo, na stran, da jih skupno prerešetava.«

Toda dovolj! Nočem pripovedovati, kakor v kaki noveli, kako sem bil drugega dne sprejet od dame in tako dalje. Hočem biti kar najbolj malobeseden:

Izmed vseh ponudb se ni dala nobena izbrati. Vse so se pričele z besedami: Spoštovani gospod!

In s potovanjem ni bilo nič.

5.

Nekega dne me je posetil neznani gospod. Predstavil se mi je in rekel, da prihaja iz nekega posebnega vzroka,

Da me sicer doslej ni poznal osebno in tudi moj obraz mi ni bil po videzu znan. Da se je vozil pred kratkim iz Piska v Zdice in da je menda na progi med Pribramom in Zdicami bila njegova pozornost obrnjena na živahen razgovor o zdravniških stvareh, ki ga je razpredel neki starejši gospod z dvema gospema v istem oddeku, kjer je sedel moj posetnik. Tedaj se je oni gospod damama predstavil in imenoval pri tem moje ime. Vsed tega prijaaja moj posetnik, da me opozori na sleparja, da bi se mogoče pravočasno izognil neljubim zmešnjavam.

Zakaj se je oni gospod v vagonu ravno za mene izdajal, nisem uganil. Mogoče je hotel na račun tujega imena napraviti šalo in je zlorabil pri tem moje ime samo slučajno. Ali pa je uporabil moje ime za sleparske namene. Tega nisem mogel ugotoviti.

Premišljal sem o tem, kaj naj bi ukrenil, toda nisem si mogel postaviti nobenega cilja, ki bi mi posebno prijal.

Drugega dne sem opustil svoje namene in nisem pričel nobene taktike; čez nekaj časa pa sem, kot po navadi, ker pač ni bilo novih vestí, na celo dogodbo pozabil.

Čez kaka dva meseca me je obiskala zjutraj okoli petdesetletna gospa z dečeli.

Sprejem jo in vprašam, česa želi.

Odvrne, da bi rada govorila s profesorjem X.

»Z njim ravno sedaj govorite!«

»Prosim, gospoda profesorja dobro poznam, vozila sem se z njim iz Pribrama do Zdic. Vi ne morete biti ta gospod.«

»Torej ste vi ena onih dveh dam, ki sta bili na omenjeni progi ne dolgo tega igrači sleparja!«

Gosna me je z grozo pogledala. Razložil sem ji torej, kaj mi je bilo o tem dogodku naznanjeno in v dokaz resnice sem ji predložil številko ilustrirane časopisa, v katerem je bila natisnjena moja slika, da bi se prepričala o resničnosti mojih besed.

A ni se dalo pomagati. Čim dalje sem razlagal, tem bolj neprijetno zadreglo sem videl na gospeinim obrazu.

Navidezno prepričana, mi je povedala, zakaj išče pri meni zdravniške pomoči. Jaz sem najprej z vprašanji, potem s preiskovanjem skušal ugotoviti bistvo njenih težav, a brez uspeha. Gospa je postajala bolj in bolj molčljiva in je nazadnje odšla s hladnim pozdravom.

Čutil sem, da je slepar, ki se je izdajal za mene, pustil v tej gospe neprijetno ugodnejši vtisek nego jaz sam.

Žalibog ni bilo to samo enkrat v življenju, da je goluf, izdajalec se za mene, pustil v ljudeh boljši vtisek kot jaz sam.

Nekaj let poprej, preden se je dogodila ta kratka zgodba, se mi je primerila druga, v mnogem oziru tej podobna.

Nekega dne me je poiskal prijatelj, recimo gospod Slavec, in mi pripovedoval sledečo zgodbo.

Gospod Kalina iz Hradčan, s katerim se Slavec dobro pozna, ga je vprašal, ali nima morda moje slike. Gospod Slavec jo je imel in jo je radevolje pokazal gospodu Kalinu.

Gospod Kalina je sliko naglo pogledal in jo vrnil gospodu Slavcu z besedami: »Vedel sem takoj, da to ni on.«

In kaj je bilo to, kar je vedel takoj? Gospod Kalina se je vozil pred kratkim iz Cheba v Plzen. V Mariánských Lázních je prisedel v vlak, v isti voz, kjer je sedel gospod Kalina, mladi človek, ki se je ob vstopu dobro razgledal po vagonu in se nato kot večak vsedel nasproti jenemu mlademu dekletu, ki se je do tedaj samo peljalo iz Cheba.

Novl došla se je začel takoj ognjivito razgovarjati z mlado devojko. Pripovedoval je, da je profesor zdravstva X (imenoval je pri tem brez rdečice svoje ime), da je bil poklican iz Prage v Mariánské Lázně k bolniku, na katerem je izvršil nevarno operacijo z dobrim uspehom in da do zdaj še ni pogledal kakšen honorar je dobil. Potegnil je iz

ške želje, da se preide do definitivne rešitve, odgovarjajoče plačilni zmožnosti Nemčije. Za veliko zunanje posojilo bi jamčili nemška industrija in nemško kmetijstvo, ki bi sprejeli na svoje stvarne vrednosti delne hipoteke. Nemčija izroči svoje predloge danes ali jutri. Najbrže ne bodo zadovoljivi. Mogoče je na Nemčijo vplivalo kljubovalno tudi zlasovanje angleškega delegata v reparacijski komisiji. Francija je hotela doseči popolno enotnost zavezniških nazorov proti Nemčiji, pa se je Anglija zopet izvila in Poincaré čaka radovedno, kaka poročila dobi te dni še iz Londona.

»Temps« izjavja, da išče Poincaré skupnega nastopa z zavezniki, ni pa pripravljen odstopiti od svojih sklepov, marveč sporoči medzavezniški komisiji, kake navedbe namerava aplicirati v vprašanju jamstev v kompenzacijo za moratorij, ki se bo razpravljal 2. januarja.

Mussolinij najbrže ne bo v Pariz. Vsaj tako se glase današnja poročila iz Rima, ki menijo, da na sestanku 2. januarja ni pričakovati nič drugega, nego nov pojav nesoglasja med zavezniki. V Parizu pa tudi še ni ugasnila nada, da bi Amerika zadnji trenutek predložila svojo izjavo pred zavezniško konferenco.

Položaj je silno zapleten, gotovo pa je to, da je razvozljan položaj v glavni meri odvisno od novih nemških predlogov. Ako je rešitev na temelju teh mogoča, se seveda Francija ne poslužuje pravic, izvirajočih iz komisij-skega sklepa, ako ne, potem jej je odprta pot za samostojne ukrepe. Anglija je v škripcih za rešilno odpravo v sedanjem stanju stvari, ako ima sploh še voljo, spraviti spore z Nemčijo na čisto; ako je nima, pokaže nam to jasno 2. januar 1923, ki pomeni lahko velik mejnik v evropski zgodovini. Ako pade 2. januar, vtone za goro tudi vse upanje, ki je bilo navezano na bruselsko konferenco, ker je ne bo. Novoletno obzorje napoveduje nevihto.

Pred volitvami v narodno skupščino.

Prvi naš redni parlament je zaključil nenadoma svoje delovanje in nedelovanje. Po prevratu je pri nas pač vsakdo pričakoval, da bomo čez štiri leta imeli relativno mirno državljansko življenje v svoji novi državi, da bodo v tem času izgrajeni vsaj glavni stebri našega gospodarskega, političnega in tudi kulturnega življenja, kakor nam ga je nujno nakazala svetovna vojna in njene posledice v novo nastali državni zgradbi, ki je morala vase sprejeti tudi ruševine starega carstva, s čimer so se uresničile tisočletne sanje nas vseh in naših najboljših prednikov.

Te naše nade izda dobe prve nove faze v našem življenju se na žalost niso uresničile. Edina krivda, v kolikor se more govoriti v svetovni zgodovini in njenih pojavih o krivdi in krivcih, gotovo ni na našem prvem parlamentu, ki je ob koncu leta izdihnil s pomočjo enega naših prvih političnih kirurgov, svoločnega radikalca N. Pašića. Vendar pa pri vsej objektivnosti in treznosti sodbe ne moremo zamočati dejstva, da se je marsikaj opustilo, kar bi se bilo moralo v tej dobi izvršiti. Izvršiti na vsak način in pod vsakim pogojem!

Če primerjamo delo bratskega češkega parlamenta in njegove politične čine v tej dobi z našim delom in z našim položajem, moramo priznati, da naše politično vodstvo v tej dobi ni bilo svojih velikih nalogi kos. Naša ustavotvorna skupščina se je pečala s svojim delom dlje časa, kakor je bilo stvarno potrebno. Vse druge države so imele že malone izgrajene svoje ustavne temelje in so

že pričele z delom na podlagi novih ustav, pri nas pa je bilo takrat »na delu« zakasno začasno narodno predstavništvo z »najboljšimi« izmed najboljših. Tako smo zamudili nekaj dragocenih mesecev. Potem je prišla ustavotvorna skupščina na posel, katerega je vršila z mukami in težavami dolgo, predolgo dobo. In uspeh tega dela? Kaže se v vseh naših sedanjih gospodarskih, političnih in kulturnih odnosih le v prežalostni luči. Dejstvo je, da naša država ni konsolidovana politična tvorba, niti ne v najvažnejših, najbistvenejših pogledih. Kako vse drugače je to v češkoslovaški republik! In vendar je ta republika, kar se tiče števila narodnosti poleg Čehoslovakov, mala Avstrija naše povojne dobe ter ima v tem oziru vse drugačne težave v svoji notranji in zunanji politiki kakor naša kraljevina s svojim na zunaj enotnim jugoslovanskim prebivalstvom. Kje je torej za nas tako neugodna razlika med državo Čehov in med našo državo? V solidnem, realnem, vztrajnožilavem delu posameznih mož v vodstvu! Čehi so si že v dobi avstrijskega carstva vzgojili svoje ljudi v duhu poštovnega, solidnega dela za celoto, ki se ji pravi narod, država. Vsak je bil na svojem mestu, čeprav se niso sami klasificirali za najboljši izmed najboljših. In pri nas? Koliko naših ljudi, kar jih je prišlo lepo po vrsti na vodilna mesta v državi — malo jih res da ni bilo! — lahko z mirno vestjo trdi o sebi, da so prišli res na mesto, na katerem so bili po svojih sposobnostih edini ali le najbolj »na mestu«.

Tukaj je vir vsega zla. Zato pri nas velika pestrost »partij«, strank in stranci celoti bolj škoduje kot koristi. V češki republik niti separatistični Hlinka državi kot taki ni mogel povzročiti kake večje škode. Pri nas izvira največ gorja iz množice strank in stranci, ki imajo vse preveč ambiciozne, pa le premalo za svoj važni posel sposobne voditelje. Partizanstvo — grda in nevarnost in škoda polna beseda!

Za časa volitev v naš parlament bo zopet slavilo politično partizanstvo svoje orgije. In vendar v njem in v njegovih raznozvočnih gečih ni spasa za celoto, za državo, za naše gospodarsko in kulturno življenje, za našo fizično in psihično eksistenco.

Naša država vžlic toliko strankam in njihovim bogatim programom in voditeljem do danes še ni zagotovila svojih inteligentnih fizičnih občanov. V tem stavku — tega se odela zavedajmo! — ni niti pičice pretravanja; žal, da ga ni! In kaj je država brez telesno in duševno zdrave, za pošteno življenje in duševno delo zmožne inteligence? To, kar je človeški organizem brez hrbtenice, mozga in brez možgan, Glasilo naših samostojnih kmetov je to že videlo, kakor priča njegov znani članek o inteligenci in njenem pomenu za narodno skupnost. Kako pa je v tem oziru pri bratih Hrvatih in Srbih? Ali bo tam šlo divje partizanstvo brezobzirno na delo, ne da bi se upoštevalo to, kar je bistvenega pomena v razvoju vsakega kulturnega naroda?

Ali je v naši državi v posamnih strankah še kaj mož, celih mož, ki gledajo jasno — v bodočnost?

SILVESTROV VEČER
ljubljskemu „Sokolu“ v telovadnici Narodnega doma.

ZAČETEK OB OSMIH ZVEČER.

žepa denarnico, jo pregledal in rekel: »No, samo sedem desetakov. Jaz sem navajen na več, toda pomagaj si!«

In v podobnem stilu je nadalje vodil pogovor z dekletom, ki je v njem dobil kmalu zelo pozorno poslušalko.

Na koncu sta se zmenila, da ga deklica v Pragi obišče in on je imenoval svoje stanovanje, seveda drugo od drugega, na kar sta se razšla. Vsak se je vozil svojo smer.

Kakšno predstavbo je imel gospod Kalina o univerzitetnih profesorjih, ne vem. Tolažil sem se, da ne čita vseh onih najrazličnejših polemik, v katerih so se gospodje češki univerzitetni profesorji že tolikrat in tolikrat poštono lašali. Toda vedenje tega samozvanega univerzitetnega profesorja v tretjem razredu med Marijinimi toplicami in Plznom je tako malo soglašalo s pojmom gospoda Kalina o univerzitetnem profesorju, da je na prvi mal, čeprav me ni osebno poznal, bil prepričan, da je on mladi mož slepar. Samo v okrepitev svojega prepričanja je vprašal gospoda Slavca po moji sliki.

Toda tudi takrat ni ostala dogodb sama pri ognjevitnem pogovoru v železniškem vozu. Čez nekaj časa sem dobil pismo, v katerem mi je gospodična X pisala — s strašnim pravopisom in sintakso —, da se spominja na prijetne trenutke, ki jih je prebila z menoj na poti med Marijinimi toplicami in Plzno, da se nadalje spominja na moje povabilo, sedaj pa da bi se rada, ker ima napraviti pot iz N. do Plzni, sešla z menoj, da ji naj tedaj sporočim pismo, kje se moreva sestati. Dopis je bil poslan na popolnoma napačen naslov, a je vendar prišel v roke meni in ne sleparju. Ta s svojo navedbo tega naslova ni imel sreče.

Priznavam, da me je strašna gramatika pisanja spravila v jako dobro voljo in zato sem po kratkem premišljevanju sestavil kratko pismo sledeče vsebine: »Spoštovana gospodična! Stanujem tam in tam. Doma sem redno ob tem in tem času. Izvolite me obiskati; veselje me, da bo Vaš obisk imel za posledico zanimivo razjasnitev.«

V kratkem je prišel odgovor. Da gospodična ne more kar takoj odgovoriti,

Ministrski svet.

NOV POKR. NAMESTNIK ZA HRVATSKO. — IMENOVANJE VELIKIH ŽUPANOV.

— Beograd, 30. decembra. (Izv.) Sinoči je imel ministrski svet sejo, na kateri je razpravljala notranje-političnem položaju v državi. Živahna debata se je razvila o vprašanju vstopa muslimanov in Samostojne kmetijske stranke v vlado. Sklenilo se je, da se obe stranki sprejmeta v vlado pod pogoji, ki jih bo postavil ministrski predsednik Nikola Pašić. Z ozirom na ta sklep se je rezerviral portfelj poljedelskega ministrstva za Samostojno kmetijsko stranko in portfelj ministrstva za narodno zdravje za muslimane Maglajičeve skupine. Končno se je vršila razprava o imenovanju pokrajinskega namestnika za Hrvatsko in o imenovanju velikih županov. Sklenilo se je imenovati za pokrajinskega namestnika na Hrvatskem vseučilišnega profesorja in bivšega banskega svetnika dr. Ernesta Čimčića, za njegovega namestnika pa bivšega banskega svetnika Gavrilu Gokovića. Pokrajinski namestnik v Sloveniji ostane še nadalje Ivan Hribar. Za velikega župana za ljubljansko oblast je bil imenovan, kakor se je že poročalo, dosedanj podnamestnik dr. Vilko Baltić. To imenovanje se je izvršilo, ker se je za Baltića izrekla, kakor zatrjujejo v radikalnih krogih, tudi Samostojna kmetijska stranka. Za velikega župana mariborske oblasti je bil imenovan dr. Miroslav Ploj, katerega je takisto kandidirala SKS.

Iz demokratskega kluba.

MANIFEST DEMOKRATSKEGA KLUBA NA VOLILCE. — ZA PREDSEDNIKA DEMOKRATSKE STRANKE ZOPET IZVOLJEN DAVIDOVIČ.

— Beograd, 30. decembra. (Izv.) Včeraj popoldne je imel glavni odbor demokratske stranke sejo, na kateri je bil prečit manifest demokratske stranke na volilce. Ta manifest sta sestavila dr. Kumanudi in dr. Šumenković. O manifestu se je razvila živahna debata, ker so bili Davidovičevi pristaši proti njegovi stilizaciji. Zahtevali so, da se podvrže proglas novi reviziji. S svojo zahtevo so prodrli in izvoljeni je bil poseben odbor, v katerega so bili izvoljeni dr. Voja Marinković, Dragotin Pečić, dr. Kumanudi in dr. Šumenković z nalogom, da definitivno redigirajo manifest. Nato so se vršile volitve predsednika kluba in predsednika demokratske stranke. Približevičevi pristaši so imeli pred sejo svoj poseben sestanek. Ker so na tem sestanku sklenili, da nastopijo pri volitvah skupno z Davidovičevimi somišljeniki, je bil Liuba Davidovič soglasno izvoljen za predsednika. Davidovič je volitev sprejel z izjavo, da bo strankin zbor, ki se sestane meseca maja, volil definitivno predsednika stranke.

Pred 2. januarjem.
HARDINGOVA INICIATIVA ZA SPORAZUM EVROPSKIH SPOROV.
— London, 29. dec. (Izv.) Sestanku v Parizu se predlože najbrže trije načrti: francoski, angleški in belgijski. Na angleški strani se vedno naglašajo, da mora Nemčija pokazati svojo dobro voljo, kajti drugače naj si pripiše sama sebi posledice sankcij. Vzemiralo pa je londonske kroge glasovanje v reparacijski komisiji, češ da si je hotela Francija na ta način preskrbeti dobro orožje za pariško konferenco. Kljub vsemu hoče Anglija doseči sporazum, češ da sledi Franciji na pot sankcij, češ da sankcije le onemogočajo reparacije in nadaljujejo situacijo, ki ovira Evropi povratek v normalnost. Govoril se je o angleško-francoskem razkožu in o gotovi samostojni akciji Francije.

Poincaré je sporočil nemški vladi, da pride v pretres vsak konkreten in bi-

stven nemški predlog, odklanja pa vsak predlog o trgovskih transakcijah med privatniki in finančnimi zavodi. Poincaré predloži na sestanku povsem jasen in točen načrt za produktivna jamstva na renskih bregovih v kompenzacijo za moratorij. — Nemško časopisje je polno ostrih člankov napram 2. januarju in izkorišča se proti Franciji v veliki meri papeževa mirovna enciklika.

Italija bo zastopana na sestanku po poslanikih Romano - Avezzana in Della Torretta. Mussolini ne pride.

— London, 29. dec. (Izv.) Senator Lodge je ameriškem senatu 27. t. m. prvič v službeni obliki izjavil, da je predsednik Harding pričel razgovore z evropskimi državami za sklicanje mednarodne gospodarske konference z zelo obsežnim programom v glavnem glede na vprašanja reparacij in medzavezniških dolgov.

Nato se je s strani drugih govornikov naglašala potreba, da se taka konferenca skliče kar najhitreje, ker sicer utegne tekom enega leta izbruhniti v Evropi vojna, ki bo zajela vse države in tudi Amerika ne bo mogla ostati nevtralna.

Muslimani ne vstopijo v vlado.
— Beograd, 30. decembra. (Izv.) Dasi je semkaj prisel bivši poslanec Omerović, da prevzame zanj določen portfelj v ministrstvu, se je engagement vlade z muslimani v zadnjem hipu razbil. O vzrokih, da se je ponesrečil sporazum z muslimani, krožijo razne verzije. Na eni strani se zatrjuje, da so muslimani postavili nepremisljive pogoje za vstop v vlado, na drugi strani pa govore, da je Pašić izpustil muslimane iz kombinacije zategadelj, ker so odlični zastopniki radikalne stranke iz Bosne brzojavno protestirali proti sprejemu Maglajičeve skupine v vlado.

Naš bivši praški poslanik v Beogradu.
— Beograd, 30. decembra. (Izv.) Pred par dnevi je dospel semkaj bivši naš poslanik v Pragi dr. Bogomil Vošnjak. Posetil je takoj ministrskega predsednika Pašića, s katerim je dlje časa konferiral. Pašić je razpravljal z njim o splošnem političnem položaju ter ga vprašal, ako misli Kmetijska stranka vstopiti v vlado. Dr. Vošnjak mu je odgovoril, da se je vršila seja vodstva njegove stranke v Ljubljani, a da mu še ni znano, kaj se je na tej seji sklenilo.

Italijanski ministrski svet.
— Rim, 29. dec. (Izv.) V ministrskem svetu se je znova razpravljalo o sklicanju parlamenta. Najbrže se sestane 6. februarja. — Oborožene skvadre se razpuste po vsej državi. — Nova milica se ustanovi v narodno varnost. Člen 2. pravil nove milice pravi: Milica za narodno varnost je v službi Boga in Domovine in stoji pod poveljstvom vladnega načelnika. Sprejemajo se fašisti od 17. do 50. leta. Stroški gredo na račun notranjega ministrstva. — Armada bo štetla po zimi 160.000 mož, poleti 300.000. — Orožniki in kraljevski stražniki se organizirajo v vrstov enotno pod imenom »orožniki«. Organizacija bo štetla 75.000 mož. — Mussolini je izdal za novoletni praznik na vrstov oblast najstrožje ukaze, da se prepreči krvavi incidenti. Vsi orožniki bodo stalno v službi.

Mussolini odputuje koncem meseca v Kalabrijo in Sicilijo, na kar se odprta parlament. Najprej se mu predloži sporazum v Santi Mareheriti, ki je sedaj, kakor je poudarjal Mussolini v min. svetu, za Italijane najvažnejše vprašanje, zato pa hoče ta sporazum aplicirati, ker sedanja situacija donša samo škodo vsled nedovršeneza sporazuma in nikake koristi. — Parlamentu se predloži tudi volilna reforma.

Politične vesti.
— SKS ne stopi v vlado! Vodstvo Samostojne kmetijske stranke je imelo predvčerajšnjim sejo, na kateri je razpravljalo o političnem položaju in o stališču, ki ga naj zavzame stranka napram novi Pašičevi vladi. Seje se je udeležil tudi bivši minister Ivan Pucelj, ki je podal izčrpen referat. Po vsestranski debati se je sklenilo, kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, da Samostojna kmetijska stranka ne sprejme Pašičeve ponudbe in ne vstopi v njegovo vlado.

— O volilnem sporazumu med demokratsko stranko in SKS so se v zadnjem času širile vesti, ki so vedele povedati, da je bil ta sporazum že sklenjen in da je pakt med obema strankama že docela perfekten. Informirali smo se o stvari in izvedeli, da so vse vesti o kakršnemkoli volilnem sporazumu Samostojne kmetijske stranke z mladino popolnoma izmišljene.

— Zakaj je bila razpuščena narodna skupščina? Beogradski »Preporod« priobčuje razgovor z ministrom ver Ljubo Jovanovićem, ki je kakor je znano ena najjačjih osebnosti v radikalni stranki. Na vprašanje, zakaj ni bila mesto volilne vlade sestavljena poslovna vlada z določenim zakonodajnim programom, je minister Jovanović odgovoril: »Zato, ker smo vnaprej vedeli, da se ta program ne bo mogel izvesti, resni politiki pa ne smejo zapirati oči pred parlamentarno stvarnostjo. Invalidi, volaške srote in vdove, uradniki, dalmatinski in drugi najemniki ali posestniki in vsi ostali, ki pričakujejo pomoči od države, ne zahtevajo bog ve kakih zakonskih reform platonске prirode, marveč dejanske pomoči in podpore v gotovem denarju. Za ta denar je treba najti novih virov, kar državne blaginje jedva izplačujejo tudi dosedanje svoje obveze, a za te vire t. j. za uvedbo novih davkov bi ne mogli glasovati dosedanje poslanci.

— Pašić bo kandidiral v Liki. »Pravda« poroča, da bo radikalna stranka kandidirala tudi v Liki na Hrvatskem. Nosilec radikalne kandidatske liste bo ministrski predsednik Pašić sam. Kakor je znano, je Lika volilni okraj bivšega ministra Pribičevića.

— Spor v radikalni stranki. Ker je bilo pet Protičevih pristašev v Velikem Bečkercu izključenih iz radikalne stranke, je nastala velika napetost med Pašičevci in Protičevci strujo. Zato je glavni odbor radikalne stranke znova sklepal o izključenju Protičevcev ter sklenil, da se izključenji lahko vrnejo v stranko, ako obzlujejo svoje nepremisljene korake, ki so bil v nasprotju s strankinim programom. Toda, kakor se kaže, tudi ta sklep ni pomiril Protičevcev, nasprotno, Protičevi pristaši v Novem Sadu so sklenili, da nastopijo samostojno pri volitvah v narodno skupščino in vložijo svojo posebno kandidatsko listo. Nosilci njihove liste bo bivši veliki župan dr. Adamović.

— Hrvatski blok proti demokratom. Izvrševalni odbor Hrvatskega bloka je sklenil, da bo v vseh okrajih podpiral samo tiste kandidatske liste, ki so za revizijo ustave. Glavni cilj tega sklepa je, da se prepreči, da bi dobili demokratje Pribičevićeve struje kakega poslanca na Hrvatskem.

— Akcija dr. Šusteršiča. Pod tem naslovom piše beogradski »Preporod« »Znani slovenski klerikalec dr. Šusteršič se mudi že dva dni v prestolnici. Včeraj je Šusteršič sprejel ministrski predsednik Nikola Pašić. Dr. Šusteršič, ki je vzbudil s svojo doverljajšo politiko v inozemstvu pozornost tudi v naši javnosti, poskuša, da bi se s pomočjo radikalcev zopet vrnil v politično življenje. Tudi njegove prijateljske zveze z uglednejšimi predstavitelji radikalne stranke dajejo povod za razne kombinacije. Parlamentarni krogi so prepričani, da bodo skušali radikalci napraviti kompromis za skupno volilno akcijo v Sloveniji z dr. Šusteršičem na čelu. Prav lahko je mogoče, da se jim to posreči, ker je znano, da je dr. Šusteršič hudo nasprotnik dr. Korošca. Vendar pa so politični krogi tudi uverjeni, da bi dr. Šusteršič dosegel večji uspeh v Sloveniji, ako bi pri bodočih volitvah nastopil s svojo listo — brez radikalcev.«

— O reškem problem urazpravlja v »Slobodni Tribuni« Stevo Osterman, prihajajoč od končnega zaključka: »Madžarsko-reška italijanska prosvetna politika na Reki je ustvarila današnje reške Italijane in Italijane, ki so pravi in glavni povzročitelji današnjih reških socialnih, gospodarskih in političnih razmer. Oni so poklicali na Reko tisoče tujih Italijanov in Italijancev, oni so stvorili reško državo, zaslužili reške Jugoslovane, opustili reško pristanišče, ubili reško železnico, mesto in državo pa privezali na Italijo in hkratu onemogočili redno mednarodno življenje na Kvarneru. Slabe posledice dvojne madžarsko-italijanskega prosvetnega dela in našega nedela na Reki more ublažiti, oziroma povsem zatreti samo naša narodna družba in naša dr-

žavna vlada z modro prosvetno politiko na Reki in okoli nje, zlasti na Sušaku. Izgubljeno Reko moramo zopet dobiti, jo navezati nase in jo za vedno zasigurati samo s široko prosvetno in duševno osvoboditvijo našega naroda v reški državi in okoli nje. Reški problem moramo pojmovati za problem, ki je v svojem temelju čisto prosvetno-političen.

== Denar s fašistovskim znakom. V finančnem in zakladnem ministristvu v Rimu se delajo priprave za novi kovani denar. Novost bo v tem, da bo na novem denarju vtisnjen liktorski sveženj (fascio littorio), simbol starega Rima in prenovljene Italije.

== Madžarsko ščuvanje proti Jugoslaviji in Romuniji. Iz Bukarešte poročajo, da so se v praznike vršili na Madžarskem številni ljudski tabori, na katerih so Bethlenovi emisarji kruto napadali Jugoslavijo in Romunijo. Sklep za te napade so storili na shodu lige za obrambo pravic za samoodločbo Madžarov. Romunsko časopisje z ogorčenjem konstatira, da je budimpeštanska vlada prežeta maščevalnega duha in da neprestano ruši mir, katerega Srednja Evropa tako potrebuje.

== Iz dežele terofja in nasilstva. V Budimpešti se je vršilo zborovanje madžarske socialne demokracije, na katero je pridrla številna policija. Pri mlzi z glavnimi predstavitelji stranke je sedel policijski komisar. Tajnih policistov je kar mrgolelo okoli poslopja, kjer se je vršil shod. Tudi v dvorani jih ni manjkalo. Belgijski socialist Vanderfelde je z ogorčenjem naglašal, da je kaj takega v njegovi domovini nemogoče. Vandervelde je končno povedal, da se je dogovoril z dunajskim delavskim odborom, da se skliče za veliko noč 1923. v Hamburgu socialistična konferenca, na kateri se ustanovi nova internacionala.

== Francozi proti papeževi encikliki. Med božične zvonove je poslal papež visoko donečo mirovno encikliko. Pravi, da se narodi ne ve vesele resničnega mira, marveč so v Evropi zaviti še vedno v meglo sovraštva, nezaupanja in napetosti. Tudi v medsebojno se zaljijo. Tako živimo v vednem strahu, da bo še nadalje trajal brezupen položaj oboroženega mira, ki pomeni skoro neprestano vojno. Drugo zlo so notranji boji. Razredno sovraštvo je najbolj ukoreninjena bolezen človeške družbe. Papež preiskuje vzroke tega zla, ki tiče v ljudeh samih. Formalno je mir sklenjen, ali srca goje še bojnega duha. Fiktiven mir, samo na papirju zapisan mir, je maščevalne duhove še pogostil. Papež želi miru, ki bi segal v srca in bi jih zbliževal. Tak mir more dati samo krščanstvo. On hoče svoj program in program svojega prednika združiti v geslo: »Mir Krista v kraljestvu Krista«. Francosko časopisje je s papeževo encikliko precej nezadovoljno in zlasti mu zamerja označbo sedanega evropskega mira za fiktiven mir, ki obstoji samo na papirju. Iz izvajanja sledi, kakor da bi hotela ta enciklika pomagati Nemčiji v sedanem njenem položaju. »Journal des Debats« pravi: »Francija je po letu 1870. dala dovolj dokazov patriotizma, miru in spoštovanja dane besede in sprejetih obveznosti. Osem let po vpadu na njeno ozemlje, štiri leta po zmagi, katere ni nikdar zlorabljala, zahteva Francija, ki ne goji nikake mržnje in ki nikakor ni imperijalistična, samo to, da tudi drugi spoštujejo svete zakone pravice in časti, kakor jih je ona spoštovala.«

== Novi veliki nemiri v Indiji. Iz Kalkute poročajo, o krvavih nemirih v raznih krajih Indije. Angleski zrakoplovi so bombardirali vsled teh nemirov severovzhodno mejo, kjer so razbili mnogo naselbin in uničili številne črede, pripadajoče upornemu rodu Mas-huds. Bilo je mnogo mrtvih in težko ranjenih. Angleske čete okoli Spin Chararala so napadli domačini in jim povzročili mnogo izgub. V Kalkuti se govori o splošnem štrajku.

== Boljševiki odnesli francoske vojaške dokumente. V Baslu so pred dnevi aretirali nekoga Kirschbauma, ruskega žida, ki pa že dlje časa biva v Švici. Našli so pri njem številne francoske vojaške dokumente, ki so bili ukradeni v vojnem ministristvu v Parizu. Gre za načrte za slučaj vojne ali revolucije in uporabo raznih bojnih sredstev, posebnost plina. Zraven je bilo tudi neko pismo, ki pravi o široki boljševiški propagandi na Francoskem. Kirschbaum izroči francoski oblasti.

== Izpremembe v bolgarski vladi. Grški listi poročajo, da stoji Bolgarija pred rekonstrukcijo vlade Stambolijskega. Iz kabineta baje odidejo — vojni, poljedelski in minister za železnice. Notranji minister dobi drug portfelj. Vzrok rekonstrukcije so zadnji dogodki v Kustendilu. Radi znane izjave bolgarskega notranjega ministra, ki je obdolžil glede teh dogodkov bolgarsko vlado, ga je Stambolijski opozoril, naj bo bolj previden.

Gospodarstvo.

VLUTNI PREGLED V LETU 1922.

V potekaločem letu smo doživeli precejšnje število valutnih dogodkov. Vsem in vsakemu so se v različnem spominu letošnji padci in dvigi našega denarja, ki spada med takozvane slabe ali kakor pravilo, nezdrave valute. V koliko odgovarja ta gotovo neprijeten pridevek pravi moči našega jugoslovenskega denarstva, bilo bi zelo zanimivo preiskavati. To pa zlasti z ozirom na resnično stanje, na resnično podlago takozvanih zdravih valut. Pri tej preiskavi bi se v prvi vrsti najbrž lahko dognala umetna navideznost tujih valutnih dobrin, vsega tega valutnega zdravja pri marsikateri izmed tujih sosednih valut. Sicer jih nahajamo na desni, izvoljeni, zdravi strani, v jedru, v bistvu pa bi pri pravili presloji temeljnih pogolev in njenih podlag za eno ali drugo zdravo valuto morali pač — poklicati spretnega zdravnika, seči po nujnih zdravilih, ki so jih — to je splošno mnenje — zdrave valute ravnokot, če ne še bolj nego druge, potrebne.

S to tolažbo seveda ni pomagano ne enim, ne drugim. In 1. 1922., ki se bliža svojemu zatonu, ni prineslo svetlu, ni prineslo Evropi tistega Blaževskega blagoslova, ki bi pregnal vso slabo, vse težave, vse zahrbtnost in dotedanje nezanesljivost v valutnem življenju in ravnanju. Veliko se je zdihovalo tokom tega leta vsled izrednih neprilicanih udarcev. In v deželah dobre valute mogoče nič manj nego v slabotnejših državah. Tako v Švici že davno ni več vse zlato, kar se svetli, če se more vporabiti za pregovor. In tudi v Čehoslovski državi se zdrava valuta ni obnesla s svojimi učinki in posledicami. Saj je njeno gospodarstvo vobče težko zdihovalo pod pezo in udarci previsoko zaslega tečaja. In dokazalo se je baš v čehoslovski valuti in krizi, da skoki navzgor približno ravno tako škodujejo, kakor skoki navzdol. Valutno skakanje vobče ni blagodejno in povzroča, kakor že marsikje v človeškem življenju in telesu, le slabe posledice in prikazni.

To resnico smo spoznali, ali bi vsaj lahko spoznali tudi mi v naši državi in valuti. Iz valutnih položajev in sprememb 1. 1922. se lahko pregleda in približno natančno razvidi valovanje in valovitost naše valute. Glavni znak letošnje njene usode je pač poudariti v delstvu, da smo v začetku leta stali v Curihu na 1.95, ob koncu pa se vrtilo okrog 1.40—1.45! Zdrsilni smo torej za 0.50 cent nazaj in v celoti krenili na rakovo pot.

Med letom smo skoraj vse skoki obdržali svoje tendence navzgor. Od januarja (1.95) na marec (1.55) smo padali in padli. V juniju smo se dvignili na 1.90. Oktobra smo spiezali celo na 2.50. Danes

Pregled valutnih tečajev v 1. 1922.

	Zagreb	Milan	Berlin	Dunaj
1. 1921.: 2. novembra	1.725	21.775	2.825	0.2449
2. decembra	1.875	21.951	2.701	0.16
1. 1922.: 4. januarja	1.95	22	2.72	0.19
2. marca	1.53	27.40	2.27	0.10
2. aprila	1.53	26.50	1.7375	—
2. junija	1.90 (1.85)	27.39	1.899	0.074
2. avgusta	1.62	25.85	0.83	0.012
3. oktobra	1.82	22.89	0.2925	0.0075
21. oktobra	2.50	—	—	—
3. novembra	2.175	23.075	0.1225	0.0071
2. decembra	1.825	26.50	0.065	0.0076
20. decembra	1.45	26.95 (27—)	0.075	0.0076
23. decembra	1.40	27.05	0.0705	0.0075

—g Beogradska blagovna borza 29. decembra. Številke značilno ponudbo, iskanje v oklepaju zaključek. Notirajo: Pšenica banatska 77 do 78 kg 4 do 5% primesti franko vagon Vršac 400, 427, banatska pšenica 2 do 3% franko obala Beograd za 15 dni 420 do 445, pšenica 79 do 80 kg 3 3/4% pariteta Beograd 420, 445, nova začasno suha koruza franko vagon Vršac —, 225, sušena koruza pariteta Smederevo pol kaše 285, 295, termiska koruza za februar, marec, april 250, 265, ječmen 64/65 kg pariteta Zemun —, 320, oves pariteta Zemun —, 310, oves pariteta Beograd —, 315, drobnj banatski otrobi magarin bruto za neto 170, 175 (172.50).

—g Beogradska borza 29. decembra. Padec dinarja v Curihu ni vplival na borzno poslovanje. Vse devize, izvezni newyorka, so bile nižje zaključene kot včeraj. Newyork se je ojačil, kar je bilo posledica spekulacije neke banke, ki je rušila Pariz in London in vrgla velike množice Berlina na trg po 1.15, med tem ko se je istočasno kupoval dolar nad tečajem od 93.50 do 94. Nekaj zaključkov je bilo v Zenevi po tečaju 17.65. Živa je bila kupčija z Milanom po 472.50. Od ostalih deviz je čvrsta ostala Pešta, Sofia in Solun so slabo zaključili.

—g Zagrebški trg. Zagreb, 29. decembra. Cene v kromah za 100 kg. postavno bačka, odnosno vojvodinska postaja, notirajo: Pšenica (76 do 77 kg) 1680 do 1720, nova rumena koruza prompt 900 do 950, koruza nova marec 950 do 1000, umetno sušena koruza 1150 do 1200, rž (72 do 74 kg), 1400 do 1500, za krmo 1250 do 1350, oves 1180 do 1210, pisani fižol 1450 do 1500, beli 1400 do 1500, pšenična moka »0« 2500 do 2600, »2« 2400 do 2500, »4« 2300 do 2400, za krmo 900 do 1500, drobnj otrobi 750 do 800, debeli 950 do 1000. Tendence nespremenjena.

—g Novosadska blagovna borza, 29. decembra. Novi Sad 29. dec. Cene v dinarjih: Pšenica bačka 435, banatska 432.50 do 435, bački ječmen 312.50, banatski 2 vagona 302.50, oves bačka 300, koruza nova bačka 420 do 450, beli fižol bačka 375, pšenična moka »0« 600, »2« 575, »4« 480, otrobi 165 do 170.

—g Zagrebška blagovna borza, 29. decembra. Neobiskana. Blagovna borza v Zagrebu je prenehala. Trgovci od včeraj sploh ne prihajajo. Zagrebški krog se običajno bavijo, kaj je vzrok neobiskane oddelka zagrebške blagovne borze.

ob sklepu pa se stiskamo in zdihujemo zopet kakor rečeno na 1.45.

Ta kratak opis nam dosti jasno kaže našo valutno črto. In marsikaj poudarjena se odkriva iz te linearne podobe in letošnje naše valutne zgodovine. Na vrhuncu smo bili zadnje dni meseca oktobra, ko je Plavšičevo seme in žito šlo v klasje. »Molto fumo, poco rosto«, dosti dima, pa malo pečenke, bi lahko rekli z italijanskim pregovorom. Ne glede na vrašanje, kdo da je ali da bo poklepal sploh to Plavšičevo pečenko in kdo se masti z vsemi tistimi dolarji, ki se vendar niso vrli v tla, moramo sedaj spoznati, da se je Plavšiču operacija »posrečila«, toda pacient ali bolnik — sicer ni — umrl, pač pa hujše zbolel. In vse take zdravnike moramo odsej kot pametni bolniki lepo odsloditi in bolezen svojo, to je naš valutni položaj, zdraviti le na naravni, edini mogoči in rešilni način. Vsaka prislilnost in prevelika modrost bodi izključena. Nezmisljena je in za splošnost, če tudi ne za posameznike z imenom Plavšič in dr. pogubonostna in — predraga. Sicer pa stvar mora — na jasno.

Edina pot je počasno zdravljenje — brez Plavšičev! In prvi cilj nam bodi zboljšanje naše trgovske in plačilne bilance, njena aktivnost, ki jo moramo doseči in trajno vzdržati. Roko ob roki z njo naj hodi izravnavanje našega budžeta. In če tudi smo bili letos in bomo prihodnje leto najbrž ravnokot prislilni k močnemu uvozu, ki visoko preseže naš izvoz, vendar se tega neizogibnega gospodarskega pojasa v sedanjih časih, tik po vojni, — ne strahimo! Uvažujmo, da 90% približno odnosa na stroje itd., ki jih na vsak način rabimo za svoje gospodarsko delo v agrarni in industrijski smeri. Predvsem pa skrbimo za gospodarsko mobilizacijo, za moderno in točno ureditev našega prometa, ki naj premeži in zveže vse naše pokrajine med seboj in pa zlasti s morjem, kar nam prinese pravi in blagoslovljeni razmah in uspeh. Da moramo pri tem težavnem delu spoštovati pred vsem samega sebe in svoj denar, je prva in glavna valutna zapoved! Dandanes smo žalibog še v marsikateri podlagi tužev, zlasti italijanski, peti! Pa nas ne bo nikdar pohodila! Na italijansko vsestransko izpodirjanje odgovorimo z energičnim uveljavljanjem svoje gospodarske moči in sile vseh posredov. Poskrbimo še vendar enkrat in takoj za našo valuto na vseh borzah v in izven Evrope regularno in pravilno notiranje, dast bo boj težak. Ne bojimo se vseh mogočih in zavratnih pritiskov. Dobro blago najde dobrega kupca in ne potrebuje nobenih — mešetarjev, da bi se še dalje gostili na naš račun in v naš — zasmeš.

Imel dne 27. decembra v Celju tozadevna pogajanja s Sadjarskim društvom in se je tudi izredni občni zbor tega društva soglasno izrekel za skupno delovanje. Po vseh večjih krajih se imajo snovati podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva. Pripominja se, da to Vrtnarsko društvo ne stoji v nikakršni zvezi z društvom takozvane »Gojkove vrtnarske šole« v Kranju.

—g Cene žita v Budimpešti. Na budimpeštanski borzi cene žita ponovno rastejo. Pšenica notira 10.300, rž 6700 do 6800 K.

—g Koliko je Madžarska plačala na račun reparacij. Reparacijska komisija objavlja, da je Madžarska dosedaj na naslov reparacij plačala tri milijarde kron v zlatu.

—g Mesto brez dolgov. Velikanske deficite izkazuje naša mesta kar po vrsti in iščejo posojila. Samo Novi Sad hoče ostati brez vsakega dolga. Zadnje posojilo v znesku 5 milijonov kron je bilo sprejeto pri Hrvatsko - slavonski hipotekni banki in bo odplačano v februarju prihodnjega leta. Razven tega je mesto obremenjeno še z dolgom 1.600.000 madžarskih kron, pa tudi ta dolg bi bil odplačan, ako bi ne bilo težko s preračunavanjem.

—g Podružnica v Beogradu v Sremski ulici št 9 je ustanovila znana domača anončna družba Aloma Company d. z o. z. v Ljubljani. Podružnica v Beogradu se bo bavila s istimi posli kot centrala v Ljubljani, to je s prejemanjem oglasov za vse tu in izmejske liste po originalnih cenah časopisnih uprav, z lepljenjem plakatov, z vsemi drugimi v reklamno stroko spadajočimi posli ter s prodajo trgovskih adres. — Organizacija podjetja je tako izborna in vsestranska, da zamore vsakemu zainteresentu oskrbeti vse, kar na propagandnem polju potrebuje. Z ustanovitvijo podružnice v Beogradu je postalo podjetje prvo svoje stroke v naši državi.

Občni zbor S. P. D.

»Slovensko Planinsko Društvo« je imelo sinoči svoj redni občni zbor v salonu restavracije »Pri Levu«. Mnogobrojna udeležba je pričala, da vlada za to društvo veliko zanimanje, kar je v teh degeneriranih časih prav lep in zdrav pojav. To je tudi z zadovoljstvom konstatiral mnogoletni društveni predsednik g. dr. Tomižek, ki je po kratkem, jedratnem nagovoru podal besedo društvenemu tajniku gospodu Sili.

Iz tajniškega poročila se je moglo posneti, da se je društvo v preteklem letu marljivo gibalo, da se je uredilo mnogo potov, popravilo markacije in planinske kočice ter pri merodajnih oblasteh izposlovalo dovoljenje za neovirano posejanje obmejnih gora. Dalje pojasnil tajnik vzroke, ki so preprečili nameravani izlet k Plitvičkim jezerom in naposled omenil tudi neljube nesreče, ki so zahtevale dvojne mladih žrtev. V znak sožalja in v spomin ponesrečenec so se zborovalci dvignili s sedežev.

Blagajnik g. Jeretina je izčrpal poročal o društvenih finančah za poslovno leto 1921, ki so bile precej ugodne, tako da je imelo društvo v tem letu znaten prebitok. Računska preglednica sta našla blagajniške knjige v redu in sprejet je bil predlog, da se da blagajniku absolutorij. Nemogoče pa je bilo sestaviti točno bilanco za zadnje poslovno leto, ker se še niso mogli urediti vsi računi. To bilanco poda društvo na željo obilki izrednega občnega zbora, ali pa v svojem društvenem glasilu.

Nato so je izvršila volitev enega odbornika in enega namestnika. Izvoljena sta bila gg. dr. Brenc in prof. Ravnik.

Druga točka občnega zbora se je tikala povišanja članarine. Vsled velikih potreb, ki čakajo društvo, je bil odbor primoran predlagati, da se določi članarina 12 Din, vpisnina 3 Din, ustanovnina 20 Din in kot prispevek podružnicam po 2 Din. Po daljši debati, v kateri se je zlasti povdarjalo, da bi se trebalo ozirati na dijake in uradnike, ki jim je posejanje gor skoro nedosežen luksuz, je bil odborov predlog v celoti sprejet. Pač pa je predsednik izjavil, da je odbor pripravljen urediti v ozira vrednih slučajih znatne olajšave zlasti glede prenočnine v planinskih kočah.

Pri slučajnostih se je obravnavalo o društvenem glasilu »Planinskem Vestniku«, ki po svoji vsebini in obliki da lež zaostaja za predvojnimi leti. Predsednik je pokazal v tem oziru na mnogobrojne težkoče, ki ovirajo društveno glasilu v njegovem napredku in te težkoče so predvsem materialnega značaja. Odbor pa ima slej ko prej dobro in trdno voljo, da povzdigne »Planinski Vestnik« na prejšnjo višino, čim bodo to dopuščala gmočna sredstva.

Na vrsto je prišla tudi nesreča v Triglavskem pogorju. G. Pustoslemšek je želel, da poda odbor natančno pojasnilo o tej nesreči, ki je še v mnogočem nejasna in zato vzbuja mnogo namigavanja. Jasno je, da krivda ne zadene društva ali odbora kot takega, pač pa govore gotove okoliščine zato, da oskrbnik Aljaževskega doma v tem slučaju ni v polni meri izvršil svoje človeške dolžnosti. Predsednik dr. Tomižek je nasproti temu zagotavljal,

da je iz potoke preiskave razvidno, da je oskrbnik Aljaževskega doma pri tej nesreči popolnoma čist in je bilo delo cela izključeno, da bi se moglo ponorecenca kakorkoli rešiti. To izjavo vzamemo radevolje na znanje in verjamemo, da je docela objektivna. Ne razumljivo pa nam je, da se odbor v tako važni stvari postavi na ozkosrčno stališče, da to ne spada pred občni zbor in da g. predsednik išče v docela stvarni interpelaciji osebnih napadov. Vsaka dostojna kritika je napredek in občutljivost v tem oziru je le znamenje kladaence!

Pri slučajnostih se je izprožila tudi misel o ustanovitvi stalnega reševalnega kadra, o izdatnejši nabavi letil v planinskih kočah in naposled je gosp. tajnik opozoril, da naj turisti spoštujejo nočni mir, kar se je že tolikokrat povdarjalo, toda žal brez uspeha.

Zivahno zborovanje, ki se je začelo ob pol. ure, je zaključil g. predsednik s pozivom, da naj tudi izredni občni zbor pokaže tako sijajno udeležbo.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Sobota, 30. decembra: Lilom. Red A. Nedelja, 31. decembra: Zaprtlo. Ponedeljek, 1. januarja: Ob 3. popoldne: Peterčkove poslednje sanje. Izven. Ponedeljek, 1. jan.: Ob 8. zvečer: Lilom. Izven.

Torek, 2. januarja: Zaprtlo. Sreda, 3. januarja: Idiot. ačetek ob pol 8. Red E. Četrtek, 4. januarja: Kralj na Betajnovi. Red A.

Petek, 5. januarja: Zaprtlo. Sobota, 6. januarja: Ob 3. popoldne: Peterčkove poslednje sanje. Izven. — Ob pol 8. zvečer: Idiot. Izven. Nedelja, 7. januarja: Ob 3. popoldne: Peterčkove poslednje sanje. Izven. — Ob 8. zvečer: Živi mrtvec. Izven. Ponedeljek, 8. januarja: Lilom. Red B.

OPERA.

Sobota, 30. decembra: Carmen. Začetek ob pol 8. Red D. Nedelja, 31. decem.: Gorenjski slavček. Začetek ob 3. popoldne. Izven. Ponedeljek, 1. januarja: Prodana nevesta. Začetek ob pol 8. Izven. Torek, 2. januarja: Zaprtlo. Sreda, 3. januarja: Carmen. Red B. Četrtek, 4. januarja: Sevilski brivec. R. C. Petek, 5. januarja: Mefistofeles. Red E. Sobota, 6. januarja: Carmen. Izven. Nedelja, 7. januarja: Mefistofeles. Izven. Ponedeljek, 8. januarja: Zaprtlo.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

V ponedeljek, 1. januarja: Charleyeva teta.

MARIJONETNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI.

(Mestni dom.) Nedelja, 31. t. ob 15. in 18. uri: »Obuti maček« in »Gašperček slikar«. Ponedeljek, 1. januarja ob 15. in 18. uri: »Rožencvet in Lilijana« in »Začarani princ«.

— Iz pisarne šentjakobskega gledališkega odra. Na Novega leta ob 8. zvečer se vrši premiera v Ljubljani že silno priljubljene angleške vesoljorke »Charleyeva teta«. Nadvse komična, salve smeja vzbujajoča vesoljorke je zasledena z najboljšimi, že priznanimi močmi. Predpodaža vstopnic od petka dalje v kavarni Zalaznik.

— Struna, zbornik za sal. orkester, III. ser., ima tole vsebine: J. Muhvič: »Vienne slavenskih pjesama«. V. Parma: »Naza v planinski raj«. Parafraza. A. Gervais: »Jadranska barcarola«. M. Zmagič: »Ob Soči«. Četverka. V. Parma: Uvertura k narodni igri: »Rokovnjači«. M. Schönherr: Bratčeli veseli. Koračnica. H. O. Vogrič: Odločki iz burke: »Moč uniforme«. M. Rožanc: »Karneval«. Koncertna koračnica. F. Sidák: Kitica srbskih pjesama. V. Parma: »Triglavske rože«. Valček.

— »Faust« v mariborskem Narodnem gledališču. Pišejo nam: Narodno gledališče v Mariboru je v četrtek zvečer dne 28. decembra vpisnilo »Fausta«, uglašil Gounod. Za Maribor je bila ta predstava res nekaj neprilakovane. Ko se je silalo o pripravah za to opero, se je od zelo mnogih strani dvomilo, da pride preko skušeni do predstave. Toda dvomilci so imeli priložnost se prepričati, da je tudi mariborsko gledališče kos taki težki nalogi. Ne da bi se spuščali v podrobnosti, lahko s mirno vestjo beležimo, da je bil uspeh predstave v splošnem povolnejši kakor so ga smeli pričakovati tudi optimisti. K temu uspehu ni pripomogel samo gost ljubljanskega gledališča g. Sovilski v glavni vlogi »Fausta«, nego tudi domače osebe, zlasti g. Rumpel kot Mefisto in g. Suštarjeva kot Margareta ter g. Arhipov kot Valentin. Da so gđnl. Savinova in Petkova ter g. Janko želi priznanje občinstva, je pri njihovi priljubljenosti samo ob sebi umevno. Ovir se so pojavile samo pri opremi (obleki), vsled česar je moralo odpasti IV. dejanje. Glede ljubljanskega gosta moramo pripomniti, da mu je občinstvo aplavdiralo sredi odprte scene in da je s svojim glasom takoj pridobil občinstvo. G. Jarko Plectity je kot dirigent tudi v tej operi pokazal svojo umetniško sposobnost. Opera se ponovi v soboto zvečer. Upravi Narodnega gledališča čestitamo na tem uspehu.

— Nalpeše novoletno darilo: Gospodinski kolektor Jugoslovenske Matice. Večan 10 Din. Člani ga dobijo v Matični pisarni, pred Skofijo 21/1. za 8 Din; Oton Zupanič: Cileban. Trdo vezan 9 Din. Gaspari

Košir: Gor čez izaro. Zbirka koroških pravil za mladino. Ilustriral M. Gaspari. Cena 9 D. Knjige se dobivajo v Matični knjižnici na Kongresnem trgu, poslojce Filharmonične družbe.

— **Ljubljanski Zvon** v letu 1923. Ljubljanski Zvon stopa v 43. leto. Ob tej priložnosti prosimo vse svoje prijatelje in sodelavce, da ostanejo listu zvesti tudi nadalje ter mu stoji ob strani z gnetno in duševno pomočjo. V svoj krog pa vabimo tudi druge, vse, ki umejo ceniti pomen lepe knjige. Res, da so prilike po vsem svetu iz dneva v dan težje in neznošljive in to v polni meri — duševno in telesno — občutijo pisatelji in čitatelji občinstva. Doba, v kateri živimo, ni naklonjena Muzam. Vsi sloji sodobne družbe se vdaljajo nekemu brezupnemu materializmu, od katerega edinega pričakujejo rešitve in obnovo sveta. Odtod brezobzirno in naravnost blazno hlastanje in kopičenje materialnih dobrin, omalovaževanje vsakršnega duševnega dela, zanikanje etičnih dolžnosti in nalog, ki jih ima vsak posameznik in vse človeštvo. Ljubljanski Zvon se v tej kaotični zmedbi razkrajajoče se dobe bolj kot kdaj zaveda dolžnosti, ki jih ima napram slovenskemu narodu, da namreč zbira, zove in kliče vse tiste, ki jih ni okužili strupeni, duha zaničujoči dihi časa in ki s trmasto neupogljivostjo verujejo v svetlejšo bodočnost, v človeka in v njegovo poslanstvo na zemlji. Vivos vocol! Zakaj krog, ki piše in čita Ljubljanski Zvon, se zaveda, da je obnova človeške družbe in vsakega posameznika nemogoča brez notranjega prerodenja človekovega. Prispevati po svojih močeh k novi zgradbi bodočega človeštva, k notranjemu prerodenju naroda, je dandanašnji eden izmed glavnih ciljev vsake resne literarno-umetniške revije. Oprt ob bogata izkustva svojih prednikov — Levca, Levstika, Jurčiča, Stritarja, Kersnika, Gregorčiča, Mencingerja, Tavčarja, Askerca ter še mnogih in pre mnogih drugih — ostane Ljubljanski Zvon zvest svojim preteklim tradicijam, umetniško oblikujoč v psihološkem pogledu prezanljivo sodobnost, a črpač ob enem iz bogate zakladnice preteklosti, iščeč in utrajuč nova pota, zmeraj zaupno zroč v bodočnost. V tem pa je tudi obsežen glavni program novega letnika. Smer lista ostane neizpremenjena. V kolikor se uredništvo v letošnjem letniku radi prepričajo, da ni posrečilo izpolniti vseh danih obljub, se zgrdi to v novem letniku. Krog sodelavnikov se je znatno razširil in pomagal deloma s starejšimi, deloma z mladimi močmi. Uredništvo ima na razpolago dovolj gradiva in bo nudilo občinstvu samo umetniško najkvalitetnejše in najzanimivejše. — Izmed prispevkov, ki so bili uredništvu deloma že vpisani, deloma pa so mu obljubljeni, naj omenimo tu samo nekatere. V dramskem delu bo poleg drugih zastopal Oton Zupančič, dalje dr. Ivan Pregelj z zanimivo svetopisemsko dramo »Greh kralja Davida«, Rado Murlik s veseloigro »Lepa Primorka«. Proza bo zastopana po Miramu Jarcu s njegovo velevredno, napeto novelo »Črni čarodeji«, po Mariji Kmetovi z realistično pisanim romanom »V metelcu«, ki si bo osvojil zlasti ženski svet, ter še po mnogih drugih. Esejistični del bo nad vse aktualen: O. Zupančič bo pisal o principih prevajanja, dr. Prijatelj poda serijo potreb in najnovejšega poljskega slovstva, dr. Glonar načne vprašanje slovenske lepe knjige, dr. J. Kelemina objavi svoj daljši esej »Umetnik kot borec«. Ze iz teh podatkov je razvidno, da bo tudi v bodoče Lj. Zvon ne samo najstarejša, marveč tudi najboljša slovenska revija. To bo dokazala takoj prva številka novega letnika. Celotnega naročnina za Ljubljanski Zvon znaša 90 dinarjev, polletna 45 in letna 22 in pol dinarja. V izrednih slučajih se proti pritrditvi upravnika plačilo lahko tudi v mesečnih obrokih. — Uredništvo in upravnništvo Lj. Zvona v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Glasbeni vestnik.

— **Prometnati koncert muzike dravske divizijske godbe** v Zvezdi v nedeljo 31. t. m. ob 11. uri pod vodstvom kapelnika dr. Jos. Čerina. 1.) Pokornost iz Beograda in okolice. 2.) Thomas: Zbor iz opere »Hamlet«. 3.) Jaki: Čehoslovci in Jugoslovani. 4.) Adamčič: Molitev, b) Hajdriji: Jadransko morje.

— **Silvestrov večer** poveljskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani. Silvestrov večer se vrši v nedeljo 31. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Filharmonične družbe. Na večer sodeluje godba Dravske divizijske oblasti, poleg tega so na sporedu nastopi zbora in razne šaljive točke. Preskrbljeno je za mirna jedila in dobro pijačo. Pevski zbor vabi vse svoje člane, kakor tudi prijatelje Glasbene Matice na to svoje silvestrovanje. Priporočamo, da je vstopnina prosta ter se bodo pobirali le prostovoljni prispevki za potovalni fond poveljskega zbora. Večerja javljena vstopnina za nečlane 10 D je pomotoma prišla v notico.

— **Anton Trost**, najboljši slovenski pianist, nastopi na koncertu Zveze godbenikov za Slovenijo 8. januarja 1923 v Unioni v razsežni točki: Čajkovskega klavirskem koncertu s spremljevanjem orkestra. To delo zahteva ogromnega tehničnega znanja in inciativnega temperamenta. Le resnični klavirski mojstri so mu kos. Saj se je celo slavni Rubinstein, kateremu je prvotno nameraval Čajkovskij svoj koncert posvetiti, izpoddal nad dozdnevno nepraktičnostjo in nevhvalnostjo klavirskega teksta in zahteval od Čajkovskega nebroj izprememb. Toda Čajkovskij se ni vdal in dal svoj rokopis v tisk s edino izpremem-

bo: s dedikacijo Hansa Bülowa. Ta svetovni pianist ga je potem igral na svoji ameriški turneji v Bostonu in dosegel s njim nečuten uspeh. Pozneje je tudi Rubinstein temeljito izpremenil svoje naziranje o Čajkovskega delu. Da pri Trostu vprašanje tehnike sploh ne eksistira, je opetovano dokazal na raznih koncertih tu in v tujini. Težkoče obvlada brez napora, vendar mu tehnika ni cilj, temveč le sredstvo v doseg intenzivnejšega podajanja glasbenih misli. Trosta odlikuje predvsem visoka glasbena inteligenca in gorko, globoko občutovanje glasbenih umotvorov. Omenjeni koncert je igral Trost lansko leto na Dunaju in dosegel s njim velikanski uspeh. Publika in kritika je bila navdušena in je enodušno priznala mojstrstvo. Z orkestrom »Zveze godbenikov« ga spremlja njegov sošolec in prijatelj izza mladih let Niko Stritof, ki dirigira razen tega ta večer še V. Novakovo slovaško suito za mali in Dvorakovo tretjo simfonijo za veliki orkester.

— **II. skupščina Zveze slov poveljskih zborov** se vrši v nedeljo dne 7. januarja 1923 dopoldne ob 10. v pevski dvorani Glasbene Matice v Ljubljani. Popoldne ob 4. se pa vrši v veliki dvorani Unione velik pevski koncert, na katerem sodelujejo ljubljanski, pa tudi izvenljubljanski pevski zbori. — **Pevci in pevke!** Ta dan vsi v Ljubljani! — **Odbor Zveze.**

— **Iz Zveze slovenskih poveljskih zborov.** Za Davorin Jenkov nagrobni spomenik so poslali Zvezi prispevke naslednji darovalci: Pevsko društvo v Ptuj 50 D, Martin Jančič 100 D, pokr. namestnik Ivan Hribar 100 D, dr. Anton Švigelj 25 D, dr. Ivan Lah 10 D, Fran Stele v Kamniku 500 D, skupaj 785 D. Srčna hvala vsem, posebno g. Steletu, ki je nabral lepo svoto 500 D potom nabirale pole. Darovalci je kamniška inteligenca, darovali so kamniški fantje in dekleta. Posnemajte jih! Pošiljajte prispevke na naslov g. Ivana Dražila, Zveznega blaginika, mestni magistrat, Ljubljana.

— **Zveza slov. poveljskih zborov** je založila partituro dveh moških in enega mešanega zbora Emilia Adamčiča (nove skladbe) ter jih podari vsem včlanjenim zborom v tolikih izvodih, za kolikor članov so poravnali članarino Zveze v letu 1922. Zbori so lepi in lahki!

— **Vsoka šola za godbo na Dunaju.** Proforski kolegij akademije za godbo je sklenil preskribiti za dr. Riharda Straussa prominentno mesto na državni akademiji, ki dobi v kratkem čim godbene visoke šole. Namerava se ustvariti nekako mojstrsko šolo za kompozicije, katere vodstvo bi prevzel Strauss.

Sokolstvo.

— **Sporod Silvestrova večera** 1922 ljubljanskega Sokola v telovadnici Narodnega doma. 1.) Suppé: Overture k operi »Veseli rokovalci«. 2.) Zajc: Duett iz opere »Zrinjski«. 3.) Skupine na drugo. 4.) J. Aljaž: »Na dan«. V. Novak: »Sanak«. 5.) Urban: »Beogradski motiv«. 6.) Vaje s palicami. 7.) Vodopivec: »Zabla svatba«. E. Adamčič: »Vasovalec«. 8.) Marmornati kipl. 9.) Komčena telovadba na bradlj. 10.) »Slovaški ples«. (Gdč. Spirkova in Gdč. Svoboda.) 11.) Vodopivec: »Maščoka«. D. Jenko: »Jadransko morje«. 12.) Vaje članice s snežnimi koplami. 13.) »Lutke z Goranske«. (Gdč. Spirkova in Gdč. Svoboda.) Naštudiral g. V. Viček. 14.) Komzak: Potpouri »Glasbene slike«. 15.) Sidney: Odločki iz opere »Gesca«. 16.) Jaki: Slovenski biseri. 17.) Alegorija. — Pri privedi sodeluje godba dravske divizije pod vodstvom g. kap. dr. Čerina. — Začetek ob 20. uri. — Po polnoči ples. — Zaporede sporeda pridržano.

— **Sokol na Viču** priredi v nedeljo dne 31. t. m. Silvestrov večer s sledečim sporedom: 1.) Noviteta. »Sokolci gredo«. dr. Ivan Lahova šala, enodejanka. 2.) Zabavne pevske točke. 3.) O polnoči alegorija. 4.) Prosta zabava in ples. Začetek ob 8.

— **Sokolci odsek Ježica** vabi na Silvestrov večer, ki se z zelo bogatim sporedom vrši v gostilni pri Ruskem carju. Vstop prost. Začetek ob 8. uri. Vabljeni vsi! — Današnje predavanje odpade in se vrši v petek 5. januarja predavanje »o prirodzanstvu starega veka«.

Julijska krajina.

— **Občinski zastop v Marežigah** v Istri je razpuščen, kakor pravijo italijanski listi, iz razlogov javnega reda. Pravi vzrok je ta, da se hočejo Italijani neomajno polastiti tudi te občine.

— **Kulturna sika** iz Istre. V Ferencih pri Vižnadi v Istri stoji lepo šolsko poslopje. Iste Družbe sv. Cirila in Metoda, ena četrt pa pripada konzorciju domačinov. Prosili so, da bi se hrvaška šola v tem poslopiju zopet otvorila, pa je bila prošnja odbita, na kar si je hotela občina kratkoročno prisvojit to zgradbo. Šola se ni odprla, čez dolgo časa pa so udili fašisti v šolske prostore in poklicali člane šolskega konzorcija. Tem so zagrozili s revolverji, da ako ne podpisajo izjave, da prepuščajo zgradbo v svrhu, da se otvori v njej italijanska šola, ne jamčijo za nadaljni obstoj poslopja, ker so fašisti iz Poreča še večkrat rekli, da hočejo hrvaško šolo v Ferencih zažgati. Člani konzorcija so morali podpisati, kar so zahtevali fašisti, nato pa se je otvorila v omenjenem poslopiju italijanska šola. Fašistovski listi pa so tako nasmrni, da pišejo, da so Ferencani iz lastne inicijative prosili za otvoritev italijanske šole.

Četrtnica mestne elektrarne ljubljanske.

Dne 1. januarja 1923. poteče 25 let, odkar se je zasvetila Ljubljana v električni luči.

Že 16. julija 1899 je občinski svet sklenil odpovedati plinovi družbi pogodbo, ki je bila sklenjena 31. marca 1860. leta za dobo 35 let; počenši z dnem, ko je bilo mesto prvič razsvetljeno s plinom, kar se je zgodilo 19. novembra 1. 1861.

V seji 27. novembra 1899. leta je občinski svet izvolil poseben odsek petih članov, da proučava za ljubljansko mesto vprašanje električne centrale in stavi svoječasno primerne predloge občinskemu svetu. Ta odsek je povabil številne tvrdke, ki so stavile različne nasvete. V kombinaciji so bile vodne naprave na Savi in na Ljubljanici v Fužinah, ter parna centrala v mestu.

Na predlog načelnika električne komisije gospoda ravnatelja Andreja Senekoviča je občinski svet dne 15. marca 1896 končno sklenil zgraditi v mestu parno centralo in oddati elektrotehnične naprave tvrdki Siemens & Halske.* Ta tvrdka je tekem leta 1897 svoje delo dokončala, tako da je bilo mogoče pričeti delovrsto z novim letom 1898.

Prvotna sta bila postavljena v elektrarni ob Slomškovi ulici samo dva parna kotla in dva stroja po 200 konjskih sil. Že prihodnje leto se je vsled rastočega števila odjemalcev izkazala prvotna naprava za premajhno. Zato se je že v jeseni 1899 postavil tretji parni stroj za 400 konjskih sil s potrebnimi parnimi kotli. Zadnje razširjenje mestne elektrarne je bilo dovršeno v jeseni 1905. leta, ko se je postavil četrti parni stroj za 800 konjskih silami. Tedaj je razpolagala mestna električna centrala s 6 parnimi kotli in s 1600 konjskimi silami.

Razvoj mesta in redne zahteve po električnem toku pa niso zaostajale, tako da je postala tudi ta razširjena centrala tekem let prešibka za vedno rastoči električni konsum.

Sedaj se je pričel za elektrarniško upravo pravi križev pot. Na jedni strani zahteve po električnem toku od elektrike lažnih konsumentov, na drugi strani nastale ovire proti razširjenju mestnih električnih naprav.

Deželni odbornik dr. Evgen Lampe je pričel elektrificirati celo Kranjsko in prišlo je tako daleč, da je deželni odbor kranjski prepoznal mestni občini nameniti denar za razširjenje svojih električnih naprav, češ da bo mesto moralo jemati električni tok od bodočih deželnih elektrarn.

Predno so se še te deželne elektrarne pričele graditi, je prišla vojna, za vojno pa znane izjemne razmere, ki so ovirale prepotrebni razvoj mestnih električnih naprav.

Mestna elektrarna je vsled tega danes skrajno preobložena in se vrši delovrsta brez vsakih rezervnih kotlov in strojev, tako da je le pri največji pazljivosti mogoče še vzdrževati nemoten obrat.

Zato je mestni občinski svet že lansko leto povabil več domačih strokovnjakov, ki tvorijo električno komisijo za razširjenje ljubljanskih mestnih električnih naprav, da proučijo za vprašanje in stavi svoje nasvete.

Ta komisija je v prvi vrsti proučevala tekem letošnjega leta vodotoč Save od Kranja do Zidanega mosta in se v številnih sejah bavila z najrazličnejšimi projekti, kjer niso izostale tudi varijante glede dohivanja toka iz falske elektrarne in upoštevanje možnosti razširjenja obstoječe mestne parne centrale. Sedaj se izdelujejo podrobni načrti in proračuni, tako da bo električna komisija mogla predložiti prihodnjo spomlad občinskemu svetu že svoje definitivne predloge.

Naloga novega občinskega sveta bo torej preskrbeti potreben denar, na kar se bo z delom lahko takoj pričelo. Ljubljana potrebuje za svoje industrijo in za zadostno razsvetlavo najmanj 5000 konjskih sil. Teh pa ne bo mogoče zgraditi prej kot v teku dveh do treh let.

Tako dolgo bodo toraj morali še potrpeti vsi tisti, ki danes neustrojno čakajo, da bi se jim vpeljala elektrika, ki je danes najcenejši pogon in najcenejša luč.

A. C. *) Ki je za takratno razmere stavila najprimernejše predloge.

Spominjajte se Družbe sv. Cirila in Metoda!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 30. decembra 1922.

Srečno novo leto!

Uredništvo in upravnništvo „Slovenskega Naroda“

— **»Slovenski Narod«** v prihodnjem letu. »Slovenski Narod« stopa s prihodnjim letom v svoje 56. leto. Kakor v preteklosti, bo »Slovenski Narod« tudi v bodoče ostal neustrašen glasnik in propagator narodnih in naprednih idej, oznanjevalec misli državnega in narodnega ujedinjenja ter propovednik slovanske vzajemnosti. Kakor doslej, bo priobčeval tudi v prihodnje aktualne članke politične vsebine, posvečal bo posebno pozornost informativni službi, ki se v bodočem letu še bolj izpopolni, pazno pa bo spremljal zlasti dogodke na narodnogospodarskem polju, v zabavo svojih čitateljev pa prične prihodnje leto priobčevati velezanimiv roman enega najuglednejših modernih angleških pisateljev. Prepričani smo, da ostanejo našemu listu zvesti vsi dosedanj naračniki in da se v novem letu še bolj razširi krog njegovih čitateljev, navzile gonji, ki se je v zadnjem času vprizorila proti listu z izvestne strani. Uverjeni smo, da bo ostal kakor doslej tako tudi to pot brezuspešen bojot, ki se oznanja proti »Slovenskemu Narodu« po gotovih osebah in krogih, ki jih v tem delu vodi samo umazani samopašni motiv in konkurenčna zavist. Zmagovito smo prebili sistematično, desetletja trajajočo klerikalno kampanjo, ki se je posluževala proti nam celo cerkvenega prokletstva, zato nas nimalo ni strah, da bi takisto zmagonosno ne prestali gonje, ki je v zadnjih tednih v teku proti nam zgolj za to, ker se nečemo pokoriti diklatu posamičnih oseb in ker si hočemo varovati svojo dosedajšnjo neodvisnost v vsakem posledu. Da v tem oziru soglašajo z nami z melimi izjemami prav vsi naši naračniki, o tem prav nič ne dvomimo, zato smo tudi trdno prepričani, da nam ostanejo kakor doslej zvesti tudi v letu 1923.

— **V radikalno stranko** bi z vsilo rado spravilo mladinsko glasilo dr. Ravniharjevo skupino. Dasi se je gospodom okrog »Jutra« že opetovano dovolj jasno povedalo, da vztrajata »Jugoslovenska zajednica« in v njej se nahajajoča dr. Ravniharjeva skupina trdno in neomajno na načelih znane zagrebške resolucije, ki izključuje vsak sporazum s katerokoli vladno stranko in naj bo ta Pašičeva ali Prihičevićeva, ki je proti sporazumu s Hrvati in odreja razkosanje države v oblasti. Vkljub tem ugotovitvam gonijo mladino svojo lajno naprej in skušajo v javnosti ustvariti mnenje, kakor da bi se »Jugoslovenska zajednica«, odnosno nje posamezne skupine dan za dnevom ponujale in s povzdignjenimi rokami prosile g. Pašiča, da jih sprejme v svojo stranko in seveda tudi v vladu. In vendar je dejstvo, da so sicer došle »Zajednici« najraznovrstnejše ponudbe z ministrskimi portfelji vred, pa jih je vse brez izjeme kratko odbila, češ da je kardinalna njena programna točka nerazdeljena Slovenija in sporazum s Hrvati, glede katere točke z nikomur ne baranta. Ker vemo, da se gospodom pri »Jutru« iz stare navade tudi to pot cede sline po ministrskih lončkih, jim ne zamerimo, ako hočejo sedaj svoje skrivne, a neizpolnive želje podtakniti drugim.

— **Novi podžupan** v Mariboru. Med klubom narodnih socialistov in socialdemokratsko večino je prišlo pri zadnji debati v proračunu do popolnega preloma. Podžupan Roglič se je odpovedal svojemu mestu, po novem letu se vrši volitev novega podžupana. Ker je dr. Koroščeva stranka v opoziciji, imajo socialdemokrati edino izbiro v demokratskem klubu, ki se je do sedaj vedel pasivno. Vzroki preloma med narodnimi socialisti in socialnimi demokrati segajo že mesece nazaj. Narodni socialisti so skušali upravo mestne občine spraviti na narodno podlago. Ironija je namreč, da ima mestna občina tudi še sedaj svojo »Gemeinde - Ordnung«, svojo »Markt-Ordnung«, pragmatiko za uslužbenice itd. še vedno izza davnih avstrijskih časov. Ker je na magistratu še vse

polno uradništva, ki ni večje slovenskega jezika, so narodni socialisti zahtevali, da se pri sprejemu novih nameščenec stavi pogoj znanje slovenščine v govoru in pisavi. Ta predlog pa ni prišel niti pred odsek, zato so stopili že pred meseci v opozicijo, ki se je v zadnjem času posvetila v demisijsko podžupana.

— **Razglas o volitvah** v narodno skupščino. Mestni magistrat je izdal razglas o novih volitvah narodnih poslancev, ki se izvrše v nedeljo 18. marca 1923. Stalni volilni imeniki volilcev za narodno skupščino za mesto Ljubljano so razgrnjeni pri Mestnem magistratu v mestni posvetovalnici vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure vsakomur na vpogled. Vsakdo ima pravico, da v navedenih urah abecedni volilni imenik pregleda, prepiše, razglasi in natisne ter da zahteva bodisi zase, bodisi za drugega, naj se popravi v njem, kar misli, da je treba popraviti. Popravek volilnega imenika se lahko pri mestnem magistratu zahteva neposredno ustno ali pismeno ter se morajo vsaki zahtevi popravka priložiti potrebna dokazila. Po določilu člena 12. zakona o volilnih imenikih se morejo popravki volilnega imenika zahtevati še 15 dni po razglasitvi volitev, t. j. do včetega 6. januarja 1923. Opozorjamo somišljenike na ta razglas in jih pozivamo, da se ravnajo po njem.

— **Somišljenike opozarjamo**, da poteče rok za reklamacije v volilne imenike za narodno skupščino dne 6. januarja 1923. Kdor biva že pol leta v Ljubljani, a ni vpisan v volilni imenik, naj se potrdi, da ga vpišejo. Isto naj store tudi tisti, ki so bili pri občinskih volitvah izpuščeni iz volilnih imenikov.

— **Odlikovanje bivših poslancev.** Bivši poslanci, ki so glasovali za ustavo, so dobili odlikovanje. Z redom belega orla V. razreda so odlikovali: dr. Bogomil Vošnjak, dr. Vekoslav Kukovec, Ivan Pucelj, Ivan Majcen, Ivan Mermolja, Ivan Urek, Jakob Kušar, Janko Rajar, Josip Reischer in Josip Drogenik. Poslanci morajo svoja odlikovanja osebno dvigniti v pisarni kraljevskih redov v Beogradu.

— **Odlikovanja učiteljev.** Iz Beograda poročajo, da je bil izdan ukaz o odlikovanju učiteljev iz cele države.

— **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save IV. razreda je odlikovan g. dr. Ivan Rupnik, finančni nadsvetnik pri delegaciji ministrstva v Ljubljani.

— **Zaščita naših mej.** Ministrstvo notranjih del je te dni poslalo finančnemu ministrstvu dopis, v katerem opozarja na slabe posledice odredbe, da so se odstranile z mej pogranične čete. Tako je ostala meja vsled nezadostnega števila finančnih straž skoraj brez vsakega nadzorstva, da lahko skoraj neovirano prihajajo k nam špijoni zlasti iz Italije in Madžarske. Ministrstvo notranjih del izraža mnenje, da bo vojno ministrstvo vendarle primorano, da bo povečalo število obmejnih čet, da s tem primerno zaščiti naše meje. Kakor poročajo beogradske listi, bo vojno ministrstvo v kratkem izdalo naredbo, s katero se bodo pomnožile vojaške čete na naših mejah.

— **Poglavje o delikatni točki.** Slovenski učitelji, ki je rojen na Koroškem ter je tudi ves čas do umika Jugoslavije tam vzorno služboval, nam piše gledač zagonov »Šolstva na Kočevskem« v št. 291. »Slov. Naroda« sledeče: »Zagovor« zaradi šolstva na Kočevskem izvira najbrž iz krogov višjega šolskega sveta. Gospodje smatrajo šolstvo na Kočevskem za tako delikatno točko, da o tem sploh ni umestno preveč javno razpravljati, češ, da se Nemci že dovolj pritožujejo v nemških listih nad krivdami, ki se jim gode (samo navidezno!) na šolskem polju v kočevskem okraju. Nato zagovornik prizna, da se skoraj na vseh šolah po Kočevskem uči tudi nemško, celo v slovenskih razredih in da poučujejo deloma nemški učitelji. Slovenci izven Jugoslavije bi ne imeli nič proti takšni obzirnosti, ako bi Avstrija tudi slovenskim manjšinam merila jezikovne pravice z enako mero. Toda iz šol za koroške Slovence je materinščina sploh izključena. Tudi mi se pritožujemo po vseh pristopnih nam časopisih, toda zaman. Nemci se nam le posmehujejo. Ali nam niso mednarodno garantirane manjšinske pravice? Avstrija niti nima izgovora, da ji manjka slovenščine zmožnih učiteljev, ker bi se vsi slovenski učitelji radi vrnili domov, a so nam bile prošnje ponovno odbite. Slišaj sem, da je neki kočevski učitelj Tschinkel zagrozil viš. šol. svetu, da bo zletelo iz Koroške najmanj 10

Zahtevajte povsod le PEKATETE

GLAVNA ZALOGA
R. BUNC IN DRUG
CELJE - LJUBLJANA - MRIBOR

slovenskih učiteljev, ako njega odlo-
ve. In gospodje so se grozno ustrašili,
ker jim ni znano, da je na Koroškem le
dvojica omahljivih slovenskih učiteljev.

— **Izpremenjeni časi.** Tako si je pač
marsikdo mislil, ko je prebiral na bo-
žični večer bojno število junaškega
»Slovenca«. Včasih je ravno v božični
poeziji utihnil pri nas vsakdanji boj, uti-
nilo vsakdanje rožljanje orožja. In v to
božično premire zadoneli so božični
zvonovi in oznanjali svoj »Mir ljudem na
zemlji.« Vsega tega čara je sedaj, kakor
vidimo, konec pri naših klerikalcih. Kajti
ravno božično svoje časopisje so zbrali
za svoj bojni klic. In ravno ta večer je
zatrlo njih bojno trombo po naši do-
movini. Slovenci in Hrvatji! S tem sepa-
rističnem geslom so pripeljali svoje ka-
none, svoje berte na bojno polje, kjer se
ima v pratem razvneti najhujši boj za
skupščinske mandate. Program, ki so
razgrnili in podpisali gg. dr. Korošec, dr.
Gosar, itd., nam ni prinesel in povedal
nič novega. Same stare fraze, že toli-
krat na raznih raznih prepečene — mo-
drosti, ki jih ti krščanski komunisti, zra-
sli iz krških socialistov oznanjajo na
sveti večer Kristovega rojstva. Zanimi-
vo je, da tega »klica na korajžo niso so-
podpisali tudi klerikalni zavezniški, pravi
komunisti. Pa se govori marsikaj in že
se čuje, da poka ta črna-rdeča zveza in
da pojdejo vsak svojo pot — do zmage.
Nas ta pojav ne more presenetiti, ker je
bilo spočetka jasno, da so temu politič-
nemu konklabinatu odmerjeni le kratki
dnevi veselja in življenja.

— **Marijski občinski svet.** Proračun
se je včerajšnji sel vrnil finančno-gospo-
darskemu odseku. Prihodnji teden bo seja,
na kateri se izvolijo še nekateri člani v ta
odsek. Tekom seje je bilo mnogo brezpod-
nega prekanja. Izvolil se je odbor za
stanovanjski urad. Predsednik je okrajni
sodnik Vrabelj.

— **Občinska davščina na nezazida-
ne parcele.** Ker se javnost nad to dav-
ščino razburja, bodi ugotovljeno, da jo
je sklenil bivši občinski svet. Ko je bil
sklep objavljen, ni bil vložen zoper nje-
ga noben ugovor. Zato je pokrajinska
uprava sklep občinskega sveta potrdila
in naredbo o izmeri in načinu pobiranja
objavila v Uradnem listu. Vladni komisar
kot sedanjí upravitelj ljubljanske občine
vrši samo svojo dolžnost, ako pazi, da
se občina pri znanem svojem težavnem
položaju poslužuje, vseh dovoljenih vi-
rov do dohodkov. Zato je moral udele-
stvi tudi davščino na nezazidane par-
cele in nima nikake možnosti kaj izpre-
minjati na naredbi, ki jo je bil sklenil
občinski svet in jo je država odobrila.
Ako se naredba zdi javnosti krivična,
naj se davkoplačevalci prihodnjé s svo-
jimi protesti oglase pravočasno, ko bo
občina sklepala o morebitnem podaljš-
anju veljavnosti naredbe, oz. ko bo
sklep razglašen v svrhu morebitnih pro-
testov.

— **Stanovanjska beda v Mariboru.**
Pišejo nam: Največji stanovanjski reveži
v Mariboru so nameščenci Južne želez-
nice. Čez 2000 jih je primoranih bivati v
privatnih stanovanjih, ločeni od svojih
družin. Kakšna so ta privatna stanova-
nja, kaže slučaj, prijavljen Mar. Stanu
in podpisani po uglednem zdravniku. Že-
lezniški tapetnik Keržič je za božične
praznike vsled škandaloznega stanova-
nja tako nevarno zbolel, da so ga mo-
rali dati v bolnišnico. Ker pa je tudi
sprejem v bolnišnico omejen, je zdrav-
nik dr. Vilko Marin sprejem utemeljil
tako-le: »Nikdar bi ne uspeval bolnišni-
ci imenovanega v sprejem, toda revež
stanuje v tako škandalozno higijeničnem
stanovanju, da bi nadaljno bivanje v
njegovem današnjem položaju postalo
za njega lahko usodopolno. Izjavljam
kot zdravnik, da tako stanovanje ne od-
govarja kot bivališče niti za psa, kolikor
manj za človeka.« To pa ni posamični
slučaj. Južno železnico se je opetovano
opozorilo na neznosnost teh razmer,
pod katerimi trpi ne le ugled, ampak tu-
di služba, toda Južna železnica se glede
Maribora izgovarja na režim provizorov,
njeni ljudje pa poginjajo samo zaradi te-
ga režima provizorja v stanovanjih, ki
res niso niti za psa.

— **Klerikalni židje.** Naročnik našega li-
sta nam piše: Gospod urednik! V Šenkla-
vju imajo tri nove zvonove, ki še niso pla-
čani pa bodo kmalu in tudi četrtega, ki
manjka, bodo še naročili, ali vse to zvone-
je ni nič proti šundru, ki ga delajo s hišni-
mi zvonci — klerikalci, ki hodijo kot
agente po hišah pritiskati na ljudi »naj se
za božjo voljo naroče na »katoliške« liste
(»Slovenca«, »Domoljubca«, »Dom in Svet«)
in tako dalje. Od ranega jutra do pozne
noči ti pojo ti zvonci, da so ljudje liberalci
kot klerikalci že nervozni, ali gospod ured-
nik, povem vam: Bolj ko brenče zvonci pri
vhodih, bolj — frče klerikalke — skozi
vrata!

— **Jugoslavija: proučena izhajati?** Iz
zelo verodostojnega vira nam poročajo, da
preneha z novim letom izhajati »Jugoslavija«.
Kot kroničari beležimo to vest, pripomi-
njamo pa, da se nam zdi le malo verjet-
na.

— **Šrambe za eksplozivne snovi.** Po-
ročajo nam: Po zakonu, ki se tiče shranje-
vanja odn. zaloge eksplozivnih snovi (raz-
streliva), sme imeti založnik (prodalec)
shranilnica doma k večjemu 1 kg (smodni-
ka, dinamita, ekrazita bencina itd.), vsa

ostalo množino pa ima shranjevati v zato
zgrajenem skladišču zunaj mesta. Danes pa
se nahajajo v raznih skladiščih v mestu
eksplozivne snovi — smodnik, bencin in
podobno, — v poljubni množini, ne da bi
se kdo brigal za pretečo nevarnost ob pri-
liki nepredvidnega ravnanja po kadilcih ali
kakem ognju. Pri požaru v Gledališki ulici
je povzročil v baraki celo vneti katran
visok plamen ki je segal do I. nadstropja,
eksplozivna snov pa učinkuje ob gorečem
poslopju še katastrofalnejše. Zato: Ven iz
mestnega obzidja z vsemi razstrelivi in po-
dobnimi snovmi, ki ogrožajo življenje in
imetje mestnega prebivalstva.

— **Imenovanje.** Pri okrožnem agrarnem
uradu v Mariboru je imenovan dr. A. Ste-
fančič za tajnika prvega razreda.

— **Povišanja in armadi.** Iz Beograda
poročajo, da bo ob Novem letu 25 polkov-
nikov povišanih v generale.

— **Velikodušen dar Narodne banke.** V

spomin na poročil dan kralja Aleksandra

in kraljice Marije je darovala Narodna ban-

ka 100.000 dinarjev za gradnjo ženske bol-

nice.

— **Iz seje umetniškega odseka Pevske**

zveze. Odsek je polnoštevilno zbran skel-

pal v svoji seji 15. decembra o nagradah

za poslana pesmi. Poslalo je 18 skladatel-

jev 32 pesmi. I. nagrado (2000 K) je do-
bila St. Premrla »V Korotanu«, II. (1500 K)
E. Adamčič »Domovini«, tretjo (1000 K)
E. Hochreiterja »Nočni psalmi«. Med po-
slanimi pesmimi je še veliko dobrih in od-
ličnih, pa ker so pretežke, torej ne odgo-
varjajo pogojem razpisa, zato jih bomo po-
rabili za »Pevca« in dobe posebne nagrade.
Če kdo izmed skladateljev zahteva roko-
pis nazaj, prosimo, naj nam to naznani. Za
art. odsek M. Bezjak, predsed. — Za »Pev-
ca« dr. Fr. Kimovec, uredn.

— **Veselo in srečno novo leto.** Želimo

vsem znancem in prijateljem slovenski

fantje, spodal podpisani, od 2. baterije 1.

poljske divizije v Nišu: Ivan Modic iz

Ižanske ceste, Joško Skrabar iz Črne vasi,

Joško Trontelj iz Šmarja, Ivan Butala iz

Novega mesta, Ivan Dulav iz Novega me-
sta in Matija Rebolj iz Drage. — Torej še
en najlepši pozdrav od vseh Slovencev iz
Niša.

— **Gojenci podoficirske šole v Kame-**

nici pri Novem Sadu V. žand. brigade v

Sloveniji žele vsem gg. oficirjem in tova-
rišem iste brigade veselo novo leto!

— **Udruženje jugoslovanskih studenata**

»München« se je osnovalo početkom zim-

skega semestra 1922/23 z namenom, da
zastopa na visokih šolah in pri ostalih
oblasteh jugoslovanske študente, štiti ni-
hove interese in da obvešča kolege in in-
terese v domovini o razmerah in mož-
nosti študija na odnošnih šolah. Naslov
udruženja: Südslawische Studentenverei-
gung, München, Prannerstrasse 11/III.

— **Medzvezniška razstava del vojnih**

invalidov. Meseca aprila 1923 se odpro v

Gentu v Belgiji velika razstava del vojnih
invalidov.

— **Nekatera poglavja iz higijene »Do-**

lenčica« za praktično zdravstvo. G. dr.

Matija Ambrožič priredi v okvirju organi-
zacije sekundarjev za Slovenijo v Ljublja-
ni naslovno predavanje in sicer vsak po-
nedeljek od 19. do 20. ure v predavalnici
medicinskega oddelka javne bolnice v
Ljubljani skozi šest tednov. Začetek 8. pro-
sinca 1923. Za nečlane organizacije stane
ciklus 150 D. — Odbor.

— **Požar v dimniku.** Na notico pod tem

naslovom v 293. številki »Slov. Naroda«
pripominjam: Ako je vlada dovolila gospo-
dom dimnikarskim mojstrom, da so se raz-
delili v dimnikarske okraje, seveda brez
vsakega dogovora s hišnimi posestniki, naj
skrbijo sedaj tudi za to, da bo stanoval vsak
okrajni dimnikar v sredini svojega okra-
ja, da se ga v slučaju potrebe lahko po-
kličje, ne pa v Bizoviku ali pa mogoče kje
v Šmarju na Dolenjskem. — Hišni po-
sestniki.

— **Razna stavbna dela se izvršujejo**

vključ zimskega časa v mestu, celo zidar-
ska. Delo se pri zgradbi »Ljubljanskega
dvora« v Kolodvorski ulici nadaljuje, tako
da je zidovje že do prvega nadstropja
zgrajeno. Dalje se izvršuje zidarsko delo
pri zgradbi II. mestne uradniške stanova-
niške hiše na Prulah, pri hiši restavrat-
erja Jerneja Černeta v Dalmatinovi ulici in
drugod. Pri palači »Kreditne banke« ob
Aleksandrovi cesti je trotoar napravljen,
znoraj pa tudi večina že vsi prostori
opremljeni. Prihodnje dni bodo odstranili
tudi tiste reklamne planke ob Dunajski ce-
sti. Na Mirju se nadaljuje s pripravami za
napeljavno vodovoda v ondotne nove hiše
in vile. Delavstvo raznih kategorij ima to-
rej tudi v tem zimskem času več ali manj
zasluzka, kar mu pač vsakdo rad privoščji.

— **Ljubljanski mostovi.** Ko se prične

nadaljevati poglobitev ljubljanske glavne
struge — od stare cukrarne proti Prulam,
— pride do končne rešitve kakor čujemo
tudi zadeva franciskanskega in Radeckega
mostu ki sta po projektu obsojena na od-
stranitev. Mesto njih se zgradi 1. betonski
(železobetonski), drugi pa iz vlitvega
železa. Odsek struge od cukrarne do šen-
peterskega mostu bo radi skalnatih tal tre-
ba razstreliti z dinamitom — sedaj teče
sedmo leto, odkar stoji delo v tej stregi!
Kdo ve, če ne bo poteklo še 7 let, predno
bodo izposlovali za mestno občino ljubljans-
ko v Beogradu kako državno subvencijo
za ureditev te struge.

— **Mestna blaginja boše dne 2., 3. in**

4. januarja 1923 zaradi zrebanja ljubljans-
kih srečk za promet s strankami zapira.

— **Obrezovanje drevja ob cestah in**

drevoredih. Uslužbenci mestnega vrtnar-
stva so pričeli zadnje dni pod nadzorstvom
vrtnarskega pomočnika obrezavati ob ces-
tah in drevoredih razrasle veje ob debli-
h ki so delale napotje in zakrivale cestno
razsvetljavo. Isto delo se vrši tudi ob ob-
režjih.

— **Na naslov poštne uprave.** Prijatelj

našega lista nam piše: V soboto 23. t. m.
sem pri brzojavnem uradu v Kropi ob pol-
dvanajstih oddal brzojavko naslovljeno na
Kočevsko Reko, katera pa do ponedeljka
25. t. m. do 8 ure zvečer še ni dospela na-

slovljencu v roke. Čeravno sem osebno od-
potoval par ur kasneje v Kočevsko Reko
sem vkljub temu da sem napravil od Ko-
čevja do Kočevske Reke 16 km. dolgo pot
skoro vso peš, preje dospel tja nego
brzojavka. Dovoljujem si prositi pošto
upravo, da bi se blagovolilo poizvedeti, kje
je dotična brzojavka ostala, ker najbrž se
do danes ni tja dospela. Zakaj se potem po-
bira pristojbina, če se brzojavka pravočasno
ne misli odpremiti, ozir. naj se jih raje
sploh ne sprejema.

— **Letošnje silvestrovanje** bo vkljub
morečji dragini v Ljubljani prav živahno.
Za podaljšanje policijske ure na Silvestrov
večer bo baje prosilo vseh 380 ljubljanskih
gostiln. Uboga »Sveta vojska« in njen vol-
skovodja g. Jan. Kalan! Marsikateri veren
član bo to noč »ušel« iz — antialkoholne
zveze!...

— **Silvestrov večer »Ljubljane«.** Slov.
glasb. društvo »Ljubljana« priredi letos v
Unioni zopet svoj »Silvestrov večer« z
običajnim sporedom. Igral bo prvovrsten
orkester, cene vsem potrebnim dnevne.
Vabimo vse prijatelje poštene zabave.

— **Silvestrov večer v Kuzini** dne 31.
decembra ob 8. zvečer obeta biti ena naj-
lepših prireditvev tega dne. Člani šentjakob-
skega gledališkega odra bodo skrbeli za
najzbožnejšo zabavo s komičnimi nastopi
in kuplet — vsega skupaj 12 nastopov —
šentjakobski salonski orkester pod vo-
dovstvom kapelnika g. Danila Bučarja je pa
znan po preciznosti izvajanja najpriznanejših
glasbenih komadov. O polnoči krasna ale-
gorija. Vstopnina le 8 D. Po polnoči ples.
Kdor hoče preživeti par veselih ur v brez-
skrbnosti, naj ne zamudi priti med naše
agilne šentjakobčane, ki nam nudijo vedno
kaj novega in originalnega.

— **Prijet madžarski špijon.** V bližini
ogrsk meje pri Somboru je bil pred ne-
kak dnevi prijet neki Madžar, ki je vohnil.
Iz dokumentov, ki jih je imel pri sebi je
razvidno, da je v zvezi z organizacijami v
Vojvodini.

— **Stekel pes v Sarajevu.** V nedeljo
zvečer je neki stekel pes v Sarajevu popa-
del 17 oseb. 14 jih je ostalo v Pausteurje-
vem zavodu v Sarajevu, 3 pa so prepeljali
v Zagreb.

— **Jugoslovanska letalska misija**
v Pragi. Po poročilih praških listov, odpotuje
te dni jugoslovanska letalska misija v Pra-
go, da prouči češko letalsko industrijo.

— **Prostovoljne doneske,** odnosno mi-
lodare nabira te dni v Ljubljani Mate To-
maž iz Splita, kateremu se je potopila ja-
drnica, njegovo edino imetje. Priporočamo
ga blagim srcem, da ga podpro.

— **Zaplenjeni kolektarji.** V Beogradu je
bilo zaplenjenih 50 komadov komunističnih
kolektarjev za leto 1923. Natisnjeni so bili
v Avstriji.

— **Železniška konferenca v Monakovem.**
Na železniški konferenci, ki se bo vršila v
Monakovem bosta zastopala našo državo
Dragutin Z. Jovičič in Josip Cugmus.

— **Prvi sneg na Štajerskem.** V Maribo-
ru in okolici je zapadel včeraj prvi sneg.

— **Skupščina nacionalne mladine.** Dne
31. t. m. se vrši v Senti velik škod nacio-
nalne mladine, ki bo razpravljala o organi-
zacijskih vprašanjih v Vojvodini.

— **Ukredno kolo.** V četrtek 28. t. m.
zvečer je bilo ukredno iz veže gostilne pri
Novaku St. Vid pri Lukovici dobro ohran-
jeno moško kolo znamke »Herbststrade«, ko-
lesni obodi z zeleno črto. Sviri se pred
nakupom!

— **Kavarna »Jadrana«.** Turjaški trg 16.
Dnevno koncert salonskega orkestra. Vstop
prost. Cene običajne.

— **Na zadnji plesni vaji bančnih urad-
nikov** je najbrže pomotoma nekdo vzel se-
boj rumeno usnjato damsko torbico z več-
jo svoto denarja. Ime lastnice, ki tem po-
tom prosi, da se ji torbica vrne na naslov
Knafeljeva ulica 13/II, je razvidno iz vizit-
ke nje.

— **Kavarna »Sperlich's Diele«, Berlin**
W., Nikolsemrgertatz 1, se priporoča Slo-
vencem, ki prihajajo v Berlin. Tu se dobi-
lo slovenski časopisi, tudi se govori sloven-
sko. Dvakrat na dan velik koncert.

— **V kavarni »Europa«** koncert voja-
ške godbe na Silvestrov večer. Začetek ob
pol 10. zvečer. Vstop prost.

— **Če hočete biti pravilno pripravljeni**
čaj, ga kuhajte po navodilih, ki jih dobite,
če kupite čajne mešanice znamke »Budd-
ha«. Zahtevajte pri nakupu navodila za ku-
hanje čaja.

— **Silvestrovo pri Pavšku.** Kdor se ho-
če zadnikrat pošteno razveseliti to leto —
naj se zagotovo oglasi na domače krove
klobase in fino vinsko kapljico in sicer na
Silvestrovo v gostilni pri Pavšku na Mar-
tinovi cesti (pred železniškim viaduktom).
Po polnoči — ples.

— **Koncert v hotelu Tivoli** v ponedel-
jek dne 1. januarja 1923 ob 16. do 20. ure.
Godba dravske divizije. Vstopnina prosta.
Se priporoča Vekoslav Dolničar.

— **Čevlji domačih tovarn Peter Kozina**
& Ko. z znamko »Peko« so najboljši in
najcenejši. Zahtevajte jih povsod. Glavna
zalogna na drobno in debelo Ljubljana,
Breg št. 20.

— **Vloge na tekoči račun pri Mestni**
hranilnici ljubljanski. Kakor se nam poroča,
je ministrstvo trgovine in industrije dovo-
lilo Mestni hranilnici ljubljanski, da sme
poleg hranilnih vlog sprejemati tudi vloge
na tekoči račun. Glej inserat v današnji
številki. (10.845)

„Kino Tivoli“

— **Še vedno je časi** Prvi del največje
pustolovne drame »Človek brez imena« se
predvaja samo o dva dneva. Na večerje-
ta dan se predvaja drugi del »Kralj Sa-
hare«. Originalni posnetki peščenega morja
Sahare. Ne odlašajte več in si ogledite naj-
večjo pustolovno dramo, ki je doslej na-
nadkrilila.

Poizvedbe.

— **Zvabi se** je zlat manšetni grm. Po-
šten naiditei naj ga odda proti dobri nagradi
na uprav. »Slov. Naroda«.

Najnovejša poročila.

Angleški načrt za konferenco dne 2. januarja.

London, 29. decembra. (Wolf). Po
izjavi diplomatskega poročevalca »Dai-
ly News« so glavne točke načrta, ki
ga vzame Bonar Law v Pariz, nastop-
ne: 1. Znižanje reparacijskih dajatev
Nemčije do vsote, ki jo je Nemčija v
stanu izplačevati in energične mere v
slučaju njenega obotavljanja. 2.) Zdru-
ženje vseh nemških dajatev zavezni-
kom v skupen plačilni načrt. 3.) Osvo-
boditev Nemčije od vseh plačil tekem
prvih treh ali štirih let in znižanje
plačil tekem nastopne kratke dobe. 4.
Te olajšave pa ne pomenijo popolne
odpovedi plačil. 5. Vsota 50 milijard
zlatih mark, razdeljena na gotovo šte-
vilo let, lahko velja kot primerna. 6.
Nemčija naj dobi potom ugodnih
diskontnih operacij, ki bi znižale po-
možnosti sedanja vrednost skupne vsote
do predlaganih po znanem franco-
skem finančnem strokovnjaku do tri-
deset milijard zlatih mark, proste roke
svoje obveznosti pravilno izvršiti. To
lahko stori Nemčija seveda samo s
pomočjo zunanega posojila. 7. Posebna
vloga Francije pri ureditvi tega vpra-
šanja bi obstojala v tem, da sprejme
nemške reparacijske bone in izplača
zavezniške dolgove Angleški in morda
tudi v tem, da se njeni dolgovci deloma
črtajo. 8. Francija mora tudi pravočas-
no znižati do gotove meje svote, ki jih
dolgujejo njeni evropski zavezniški.

— **London, 29. dec.** (Wolf). »Daily
Mail« poroča, da odpotuje Bonar Law
v spremstvu predsednika trgovske
zbornice lorda Greaja, sira Eyre Cro-
we od Foreign office in Niemeyera od
državne zakladnice v ponedeljek v Pa-
riz. Ni dvoma, da bo zahteval ministr-
ski predsednik znižanje skupne repa-
racijske vsote. Načrt Bonar Lawa je do
gotove stopnje elastičen in bo predlo-
žen v definitivni obliki šele tedaj, ko
bodo predhodnja pojasnila zavezniških
zastopnikov pokazala, kako bi se mogel
spraviti v ugodnejšo obliko. V tem ozi-
ru smatra za potrebno bolj strogi nad-
zor nad nemško carino. Angleška vlada
je s francosko v polnem sporazumu
glede potrebe podvzeti veliko strožje
korake, da se zagotovi nemško plačilo.
Stabilizacija marke in izenačenje nem-
škega proračuna se smatra za bistveni
predpogoji. Če bi bil dovoljen Nemčiji
še nadaljnji moratorij, bo Angleška
podpirala Francijo v njeni zahtevi glede
sigurnosti.

Mobilizacija Grške.

— **Rim, 28. decembra.** (Izv.) Listi
prinašajo poročilo, da Grčija baje pri-
pravlja mobilizacijo. Grška armada, ki
šteje 30.000 mož, se je zbrala baje že
pri Demirhisaru. Listi utemeljujejo
grško mobilizacijo z dejstvom, da stoji
lausanska konferenca pred razidom.
Omenjajo se tudi priprave za mobili-
zacijo v Jugoslaviji. »Giornale d'Italia«
poroča v tem smislu, da se je vršil
danes v zunanem ministrstvu med
Contarinijem in srbskim poslanikom v
Rimu pogovor.

Angleške ladje plovejo proti vzhodu.

— **London, 28. decembra.** (Izv.)
Reuterjev urad poroča iz Malte: Pro-
glas povelja, da naj odpluje angleška
sredozemska mornarica proti bližnje-
mu vzhodu je smatrati, kakor se je
poročalo, za posledico neugodnih vesti
iz Lausanne. V uradnih krogih ni mo-
goče zvedeti nobenih podrobnosti.
Znano pa je, da je izdano povelje, naj
odplujejo na morje vse ladje, ki so
na razpogo.

KOROŠKI PROPACUN. — STALIŠČE SLOVENCEV.

— **Celovec, 29. dec.** V koroškem
deželnem zboru se je vršila danes ži-
valna debata o gospodarskem položaju
Koroške. Približno preračunani iz-
datki za prihodnje leto znašajo 67½ mi-
lijarde kron, dohodki pa 40½ milijarde.
Slovenski poslanci Poljanec je iz-
javil, da bo glasoval proti davčnim
predlogom, ker slovenski kmetje radi
slabe letine ne morejo davkov plačevati
in se poleg tega kršijo pravice sloven-
skega prebivalstva posebno glede šol-
skih zahtev in svobode slovdov.

VREMENSKO POROČILO.

— **Dunaj, 29. decembra.** Na Gor-
nje in Nižnjavstrijskem je jasno, v
drugih deželah oblačno. Mestoma je
zapadel sneg. Temperatura se giblje
okrog ničle. Pričakuje se predvsem
oblačno, semtertja padavina malo
topleje.

BIVŠI SULTAN ROMA V MEKO.

— **London, 29. decembra.** (Izv.) Po
semkal došlih poročilih se je bivši turški
sultan Mehmed odločil, da gre na božjo
pot v Meko. Z Malte odpotuje dne 4.
januarja. Prebivalstvo v Meki priprav-
lja sultanu, ki ga smatra še vedno za
kalifa, najstijajnejši sprejem.

RADIKALNA STRANKA IN DR. ŠU- STERŠIČ.

— **Beograd, 30. decembra.** (Izv.)
Glavni odbor radikalne stranke je imel
sejo, na kateri je razpravljalo o politič-
nem položaju. Tekom debate so se po-
edini člani dotaknili tudi prihoda dr. Šu-
steršiča v Beograd. Razni govorniki so
zastopali mnenje, da bi bilo neoportuno,
ako bi radikalna stranka sprejela v svo-
jo sredo dr. Šusteršiča, ker bi se s tem
samo politično pomprostilala. Ako želi
dr. Šusteršič podpirati radikalno stran-
ko, svobodno mu, v stranko samo na ne-
more biti govora, da bi ga sprejeli. Z
druge strani ki je v zvezi z radikalnimi
krogi, pa poročajo, da je prišlo med
Pašičem in dr. Šusteršičem do popolne-
ga sporazuma.

Vstajenje kralja Matjaža.

(Pred- in po-igra igrokaza.)
Predigra.

(Voilina, podobna Postojnski jami. Me-
sto kapnikov speča kralja Matjaža
vojska. V ospredju za veliko kame-
nito mizo kralji, glava skrta v
rokah.)

1. prizor.

Prvi in drugi palček.

Prvi palček (z velikanskimi škarjami):

Poglej, Tomažek nejeverni,
kako vse štiri kamenite stebre
prerastla starca hodelja je siva...!
Čas je, da se mož vzbudi!

(Prereže s škarjami brado... Matjaž
se zgane.)

Tako!... Sedaj dopolni se proroka
ba stara!...

Drugi palček: Hih!...! Malo kislo se
držil!

Prvi palček: Ho! Ho!...! Odpira že oko!
Drugi palček:

Le brž jo odkuriva!
Kraljem briti norce —
je nevarna reč!
(Zbežita v ozadje.)

Matjaž (počasi vstaja in izteza roke):
Moj meč!... (Potegne rezilo iz
nožnice raz steno. Vojska se pre-
drami. Polglasno govorjenje. Žven-
ket orožja.)

Matjaž (z golim mečem stopi pred vo-
jake): Pomozi Bog, junaki!

Vojaki: Pomozi Bog!

Matjaž:

V stoletnem snu sem videl vse
kot gledal bi na dlani!
Človeštva zrl sem sijaj, napredek ves,
a zrl tudi njega sem — propast...!
Zato zdaj grem odtoč,
da vidim, je-li strašni sen
ujema se z resnico
in je-li žrtev naših
vreden ta današnji rod!

(Vtakne meč v nožnico. Vojaki zopet
zaspe. Kralj Matjaž odide. Zagrinjalo
pade.)

Poigra.

(Scenerija kakor v predigri.)

Matjaž (pride lezen in razburjen iz
ozadja, potegne meč): Pomozi Bog,
junaki!

Vojaki (ki so bili planili kvišku): Po-
mozi Bog!

Matjaž (zaškrta z zobmi): Zaprimo,
bratje, veko naše še za tisoč let!

(Vtakne meč v nožnico. Vojaki sklonijo
glave. Matjaž se zgrudi za mizo. Iz
ozadja se čuje zloben smeh palčkov.
Zagrinjalo pade.)

Josip Korban.

DRUŠTVENE VESTI.

— Občni zbor Zadruga tiskarne r. z.
s o. z. v Krškem se vrši dne 15. januarja
1923 ob 6. uri zvečer v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 61. (odvetniška pisarna). Dnevni
red: 1.) poročilo upravnega sveta, 2.) voli-
tev upravnega sveta, 3.) izpremembe pravil
(§ 1 sedanjih pravil). Za načelstvo: Dr.
Gregorin m. p. dr. J. Kersnik m. p.

— Društvo jugoslovenskih trgovskih
visokošolcev priredi 13. januarja l. 1923 v
gornjih prostorih Narodnega doma pod po-
kroviteljstvom ge. kneza in ge. krofta svoj
drugi veliki ples pod imenom: »Ples eks-
portnik akademikov«. Vstop dovoljen le
proti vabilu.

— Društvo »Soda« v Ljubljani vabi
svoje člane in prijatelje na »Silvestrov ve-
čer«, katerega priredi 31. tm. v salonu re-
stavracije »Pri levu«. Na programu je god-
ba, petje (zbor ZJZ), recitacije, šaljivi na-
stop Kinčeva in o polnoči nagovor. Začetek
ob pol 9. zvečer. Vstopnina 3 dinarje
za osebo. Zabava se vrši pri pogrnjenih mi-
zah.

— 3. slovenski večer priredi Jug. napr.
akad. društvo »Jadrano« tudi letošnje sezo-
no z izbranim programom raznih sloven-
skih pesmi in recitacij Sodeluje Jadranov
pevski zbor in orkester ter odlični pevci
kot zastopniki vseh slovenskih korporacij,
ki se nahajajo v Ljubljani. Prireditelj se vr-
ši v društvenih prostorih Naprednega aka-
demskega društvenega doma (bivša arena
Nar. doma), dohod s Tomanove ulice na-
proti l. drž. gimnazije. Dvorana bo okra-
šena z dekoracijami in narodni ornamentiki.
Po končanem sporedu prosta zabava s pje-
som. Prijatelje napredne akademске omila-
dine opozarjamo že sedaj na to prireditev,
ki je vsako leto v polni meri zadovoljila
vsakogar, ki se je udeležil. Vrši se 16. ja-
nuarja, natančneje še poročamo.

— Društvo za zgradbo Sokolskega do-
ma v Šiški priredi Silvestrov večer pri
Zvezdi z bogatim sporedom. Vstopnina 5 D.

— Prostovoljno gasilno društvo v Mo-
stah uljudno vabi na Silvestrov večer, ki
ga priredi dne 31. t. m. v salonu g. Novaka
(pod Lipo) v Mostah z zelo zanimivim pro-
gramom. Začetek ob 16.

— Strelski klub »Triglav« priredi ob
svoji 20letnici obstoja veliko zabavo na
Silvestrov večer v salonu gostilne Dra-
šek, Bohoričeva ulica 9. Program je ve-
lezbaven. Humoristične pevske točke pro-
izvaja g. Povhe. O polnoči alegorija in
ples. Za izborna vina je preskrbljeno. Kdor
se hoče dobro zabavati, naj pride.

— Strokovno in podporno društvo tr-
govskih in podjetniških uslužbencev v

Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 6.
januarja 1923, Florijanska ulica 36, ter vabi
vse svoje člane k občini udeležbi.

Razne stvari.

• Kako praznujejo Angličani božične
praznike. Za vse tri božične praznike so
bila odložena vsa pereča vprašanja in listi
so posvečali svoje prostore izključno božič-
nim praznikom. Do srede ni bilo nobenega
lista in do četrta je počivala industrija in
trgovina. V praznike v Londonu ni vozil
noben avtomobil, nobena kočija in tramvaj
je tudi počival. Železniški promet je bil
omejen na najnujnejše potrebe. Zato pa je
bil na dan pred prazniki promet izredno
velik in tudi pošta je bila ogromna.

• Boljševiki proti božičnim praznikom.
»Matina« poroča, da se je s sovjetske strani
vpriporila že začetkom decembra energič-
na kampanja proti praznovanju božičnih
praznikov in je imel novinar Stefanov na-
logo napisati serijo člankov proti božičnim
praznikom in proti stari navadi, da se pro-
dajajo ob tem času svete podobe. To je
označal za »preostanek propadajočih ver«, ki
samo neugodno vpliva na duha zlasti pri
mladini. Božične praznike je treba po ne-
govem mnenju nadomestiti z gledališkimi
predstavami in s slikami, ki bi predočevale
idejo ustajenja v komunističnem smislu.

Glavni urednik:

RASO PUSTOSLSEK.

Odgovorni urednik:

VALENTIN KOPITAR.

Ena 1 steklenica Elzafluida

nadomesti

3 steklenice francoskega žganja!

Vsebinska to naredi!

Sestava Fellerjevega
Elzafluida iz najmoč-
nejših esencij zdravil-
nih želišč, cvetja, kore-
nin in listja z najfine-
šim destilatom žganja
je že čez 25 let vzrok
zahvalnosti nebrojnih
ljudi v vseh delih sveta,
ker jim kakor dober pri-
atelj v težkih enah bo-
lečine prežene. Imate
bolečine v udih? V
hrbtu? Zobobol? Na-
hod? Ste slabi, prena-
peti, izmučeni in preveč
občutljivi? Želite dober
kosmetikum za zobe,
zolino meso, lice, glavo? Ali želite
v vseh priložnostih imeti zanesljivo sred-
stvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev
Elzafluid! Kmalu boste rekli tudi vi:

To je najboljši
kar sem kdaj okusil!

Je veliko močnejši in izdatnejši kakor
francosko žganje in najboljši sredstvo
te vrste! V vseh dotičnih poslovalnicah
zahtevajte samo pravi Elzafluid od le-
karnarja Feller. S rakovanjem in po-
stano stane, če denar naprej ali po
povzetju:

3 dvojino ali 1 Specialna steklenica 24 dinarjev
12 dvojino ali 4 Specialne steklenice 84
24 " " 8 Specialnih steklenic 168
36 " " 12 " " 252

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja
očesa 2 dinarja in 3 dinarje; Elza-men-
tolni črtnik 4 dinarje; Elza-švedska
tura za želodec 10 dinarjev; Elza-zgori-
ski prsi in kašeljni sok 9 dinarjev; Elza-
ribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta
12 dinarjev; Elza-kolonska voda 15 di-
narjev; Elza-bumski miris za sobo 15 di-
narjev; Glycerin 4 dinarje in 15 di-
narjev; Lysol, Lysosol 12 dinarjev; Ki-
neški čaj od 1 dinar dalje; original
Radkam f ancosko žganje velika stekle-
nica 15 dinarjev; Elza-mrčesni prašek
7 dinarjev, strup za podgene in miši
7 dinarjev. Za primot se pakovanje in
poština posebej računa.

Na te cene računa se sedaj 5% dopla-
čila. Adresirati natančno na: Eugen
V. Feller, lekarnar, Stubica Donja,
Elzatrž št. 2-8, Hrvatsko.

Realitetna

pisarna.

Za nakup in prodajo realitet.
Stancar, Maribor, Šolska ulica
št. 5.

Stavbišče se prodaja.

Isto obstoji iz velike njive ca. 4550 m²,
ležeča ob glavni cesti v Šmarcu ob
Savi, v bližini ljudske šole. Cena 22 di-
narjev za kvadr. meter. Ponudbe pod
»Stavbišče 11642« na upravo Slovenske
Naroda.

Dam takoj
50.000 Din. posojila

za več let proti dobrim obrestim na nove
stavbe ali dobrim trg. podjetjem v Ljub-
ljani proti prvi intabulaciji. Ponudbe
pod »Srečno novo leto 11663« na upr.
Slov. Naroda.

Prostov. javna dražba.

Dne 3. januarja 1923 o. 9. dop. se bo
vršila javna dražba razne trgovske
opreme: stelaže, čevlji, kopita in vage.
Gospodarska zadruga čevljarjev
r. z. o. z.
v Ljubljani, Hrenova ulica 4.

Katera gospa?

bi mi posojila 1000 Din. za per me-
secev. Jamčim z novim Singer strojem,
katerega lahko poljubno rabl. Istotam
se ceno proda nov modern zimski plašč
drap. Naslov pove uprava Slovenskega
Naroda.

DVOKOLESA

mali motorji, otroški vozički, šivalni
stroji in pnevmatika najceneje.

„TRIBUNA“ Ljubljana

Karlovška cesta 4.

Resna ženitna ponudba.

Radi pomanjkanja znanstva mlad
28 letni sred. žel. uradnik, soliden ter
mirnega značaja želi poznavstvo v svrhu
ženitve z gospodično, katere bi imela
kakšno imetje ali primeren kapital. Iz-
ključene niso vdove z enim otrokom ali
boljše šivilje. Ponudbe s sliko, katere
se na zahtevo vrne, na upravo Slov.
Naroda pod »Slovenec sem 11564.

Vajenec

za elektrotehnični obrt se takoj sprejme.
Pogoj, da stanuje v mestu. Pismene
ponudbe pod »A B 22-11685« na upr.
Slov. Naroda.

Sprejme se

strojnik

k Dieselmotorju v električno Vojnovič
& Cie., Vič-Glince 6.

Družinski gramofon

in večje število najrazličnejših plošč,
vse najbolje ohranjene, se ceno proda.
Na vpogled: Črnuče (Podboršt 9) pri
Ljubljani.

Meblavana soba

za dve osebi in opremljena kuhinja se
da v najem pod ugodnimi pogoji ali
tudi proda. — Ponudbe pod »Nesrda
11683« na upravo Slov. Nar.

Spretna pletilka

izobražena v vsem delu se sprejme ta-
koj vrti dobi plač. — Ponudbe pod
»Pletilka 11684« na upr. Sl. Nar.

Dr. ing. Miroslav Rasal

oblastveno poverjeni stavbni inženjer in
mestni stavbenik

Ljubljana, Gradsko št. 13.

Stavbno podjetje in teh-
niška pisarna za beton-
ske, železobetonske in vo-
dne zgradbe, arhitekturo
in vsakovrstne visoke
stavbe.

Zvršitev. — Projektiliranje.

Trgovski pomočnik

mešane stroke, starejša moč, samostojen
kalkulant, dobre reference, se išče za
na delo. Nastop takoj ali 1. svečana
Cela oskrba v hiši. Istotam se sprejme
učenka boljše kmetske hiše. Ponudbe
»Jodra«, Velenje.

Prodajalica

izvešana v manufakturi, galanteriji ter
špeceriji išče mesta v boljši trgovini za
tkol. Prevzame tudi mesto blagajničar-
ke. Ponudbe pod »Spretna 11573« na
upravo Slov. Naroda.

Gospodična

z večletno prakso, izurjena v vseh pi-
sarnih delih, želi primernega mesta.
Ponudbe pod »Majlija 11634« na upr.
Slov. Naroda.

Pozor!

Lep nov FRAK iz najfinejšega
sukna s telovnikom na prodaj.
Poišče se v upravi »Slov. Naroda«.

Kupim malo hišo ali vilo v gozd-
natem kraju. — Ponudbe
z natančnim popisom in ceno na
naslov: Gornik, Libeliče pri Dra-
vogradu.

Zamenjam hišo z gostilno.

Hiša se nahaja 10 minut od juž-
nega kolodvora in ima velik vrt,
klet, vodovod in električno raz-
svetljavo.

Ponudbe na upravo »Slov. Naroda«
pod »ZAMENJAVA/11512«.

Kupijo se

z dokazom legitimacije stara tudi po-
kvarjena dvokolesa, motorji, pisalniki in
šivalni stroji. F. Batjel, Ljubljana, Kar-
lovška cesta 4.

Zdravnica

dr. med. E. Jenko-Groverjeva

bo redno ordinirala od 2. ja-
nuarja 1923 Miklošičeva 6-11.

Trgovski

pomočnik

mešane stroke, starejša moč, samostojen
kalkulant, dobre reference, se išče za
na delo. Nastop takoj ali 1. svečana
Cela oskrba v hiši. Istotam se sprejme
učenka boljše kmetske hiše. Ponudbe
»Jodra«, Velenje.

BERSON

Gumijevi podpetniki

in

podplati

vam ohranijo obu-
tev trajno in
elegančno

Dobi se po vseh boljših trgovinah z usnjem
ter na veliko prii

Berson-Kaučuk d. d., Zagreb, Wilsonov trg št. 7.

Trstie

za strope izde-
lujem z najmoder-
nimi stroji in iz naj-
boljšega materiala ter dobavljam v
vsaki množini po najnižji ceni.

I. Jugoslovenska tvornica Bakula

Jos. R. Puh, Ljubljana,
Gradaška ulica 22. Telef. 531.

Sukno

za promenadne in športne obleke
v bogati izbiri

A. & E. Skabernè Ljubljana

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in
šivalnih stoljev poceni.

F. BATJEL, LJUBLJANA, STARI TRG 28

Sprejemajo se v polno porabo za enajstletne z op. am in posiljenke
dvokoles, otroški vozički, šivalni in ročni stroji.

»TRIBUNA«

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovška cesta 4 — Zvonarska ulica 1.

Pozor, trgovci!

Za sestavo bilano, ureditev trgov-
skih knjig in računov ter druga podobna
dela se priporoča perfektni knjigovodja-
bilančnik. Gre tudi na delo. Ponudbe
pod »Bilancnik 9552« na upravo Slov.
Naroda.

Proda se

VOZ (Jagdswagen) komaj nov in dva
popolnoma nova sedla.

Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.

Praktikantinja (praktikant)

začetnica, z znanjem slovenske in
nemške stenografije in stroje-
pisja, se takoj sprejme. Lastno-
ročne pismene ponudbe pod
»Praktikantinja/11702« na upravo
»Slov. Naroda« do 5. januarja.

Oddam sobo,

lepo meblirano, s separirano, fino-
mu, solidnemu gospodu, kateremu
bi bila najemnina postranska
stvar. — Ponudbe z navedbo stanu
in najemnine pod LEPA SOBA/11699
na upravo »Slovenskega Naroda«.

Stavbno in portalno

mizarstvo — JOSIP ŠENICA,

LJUBLJANA, Dunajska cesta,
Ja Bežigradova št. 6

se priporoča za vsa v to stroko
spadajoča dela.

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, da je Vsemogočni naš iskrečno ljubljeno in nepozabno mam, staro
mamo, taščo in teto, gospo

Marija Merhar roj. Pakiž

posestnica in trgovko v Dolnji vasi št. 28

po kratki in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v 64.
letu starosti danes ob pol 3. popoldne nenadoma k Sebi poklical.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, dne 31. decembra t. l.
ob 3. popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče v Prigorici.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji farni cerkvi.

Dolenja vas pri Ribnici, dne 25. decembra 1922.

Adolf, Olga, Vinko, Olga Zupančič, Iva Merhar roj. Ule,
otroci, nečakinja, sinova

Dr. Ivan Zebec, Vlado, Ada in Vlasta,
zeli, vnuk in vnukinja

Trboveljska premogokopna družba, ravnateljstvo v Rajhen-
burgu, javlja s tem tužno vest, da je eden njenih najboljših, najzve-
stejših in najvestnejših uradnikov, gospod

inž. EMERIK PARTOS

obratovodja Trboveljske premogokopne družbe

dne 28. t. m. v 36. letu svoje starosti nenadoma preminul.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se prepeljejo v soboto, dne
30. t. m. ob 18. iz kolodvora Rajhenburg na Dunaj.

Njegov spomin bo živel med nami dalje.

V Rajhenburgu, dne 29. decembra 1922.

Večja tovarna na deželi išče korespondenta (injo)

V poštev pridejo le prvovrstne samostojne moči, ki so popolnoma večji slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, slovenske in nemške stenografije ter izurjeni strojepisci. Plača dobra in pristo stanovanje. Nastop službe po možnosti takoj. Prošnje je vložiti pod „Samostojna moč 11667“ na upravo Slov. Naroda.

Najboljše PFAFF šivalne stroje

10 letna pisarna garancija! za rednino in obri po ugodnih cenah in obrok priporočila trdka IGN. VOK, LJUBLJANA, Sedna ul. 7. — NOVOMESTO, Glavni trg.

LJUBLJANA Kongresni trg 3.

BEOGRAD Sremska ulica 9.

oskrbuje

inseriranje, plakiranje in vso drugo reklamo

v tu in inozemstvu

po originalnih dnevnih cenah časopisnih uprav in založništva.

Proračuni in strokovni nasveti, brezplačno.

Iščejo se:

Delovodja Elektromonter

nad 30 let starosti, s pristno večletno prakso v vseh električnih strojih, pri parnih strojih, stabilnih in lokomotivah, pri sesalnih in čistilnih napravah. Nastop eventuelno takoj.

Ponudbe s priložili in natančnimi zahtevami na premogetop And. Jakli ::: Kmeti, Dolnja.

Objava.

Mestna hranilnica ljubljanska naznaja, da vsled dovoljenja nadzorstvene oblasti sprejema poleg hranilnih vlog na knjižice, katere od 1. januarja dalje obrestuje po čistih

5%

tudi vloge v tekočem računu, ki jih obrestuje proti odpovedi tudi višje. Kakor za vloge na hranilne knjižice, jamči tudi za vloge v tekočem računu mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo.

Stanje hranilnih vlog 320 milijonov kron

Mestna hranilnica ljubljanska Prešernova ulica št. 3

Restavracija „Zvezda“ sprejme takoj 2 izvežbani, pridni pomivalni.

Proda se

majhen Singer šivalni stroj in nova salonska obleka. Polze se Koltzejska ulica 12, nasproti l. drž. gimn. 11669

Več starega pohištva

se bo prodajalo v sredo 3. januarja Sv. Jakoba trg 5 11693

Žrgovski sotrudnik

več slovenskega nemškega in italijanskega jezika. Išče službo v mestu ali na deželi. Grem tudi kot skladiščnik. Nastop lahko takoj. — Ponudbe pod „Skladiščnik 11670“ na upravo Slov. Naroda. 11670

Proda se

nova enodružinska VILA z vrhom v Ljubljani, obstoječa iz 8 sob, kuhinje, kleti in kopalne sobe. Stanovanje kupcu takoj na razpolago. Pisarne ponudbe pod „Vila 11572“ na upravo Slovensk. Naroda. 11572

Okrajni zastopniki

se sprejmejo za sledeča mesta: Kranj, Radovljica, Kamnik, Kočevje, Logatec, Slov. Gradec, Brežice. Stalna plača in provizija. Ponudbe na Francosko zavo rovalno družbo L'Union, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33. (dvorišče). 11430

Aparat za rezanje Jermenov

za samodelovanje vseh vrst jermenov iz odpadkov. Išče se odlični in dobri zastopniki. Kart. Koblicsek, Wien VII-1, Westb. hstr. 41. 11636

Samostojni krojači

trezni in zanesljivi, dobro izvežbani (tudi z dežele) dobijo za stalno proti kavčiji razno konfekcijsko delo na dom. Vpraša se v Ljubljani, Emonska cesta št. 8-1 v pisarni. 10991

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica

IVAN BRICELJ, Dunajska c. 19, se priporoča. Izvištev točna, cene zmerno. 1001

Teod. Korn, Ljubljana

Poljanska cesta št. 8. Krovci, stropci, galanterijski in okrasni lesar. Izdelovanje posod iz pločevine za firne, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (kante) za konzerve.

Samostojnega vrtnarja

se išče v stalno službo v večjem trgu Slovenije za oskrbo sočivnega vrta, več sadnih nasadov in parka. — Nastop 1. februarja. Reflektanti naj pošljejo opis doseganega delovanja in prepiš pričeval s svojimi zahtevami glede plače pod „VRTNAR/11695“ na upravo Slov. Naroda.

Varna naložba denarja!

Posestvo z veliko vilo, parkom, tvorniško napravo, z lastnim tlom in tik ležečim zemljiščem 3 in pol ha v podzemskem mestu na Stajerskem se prod. Ponudbe pod „Preiswert“ na Annoncen-expedition „Zentral“, Graz, Brandhofgasse 19 11621

Iščem

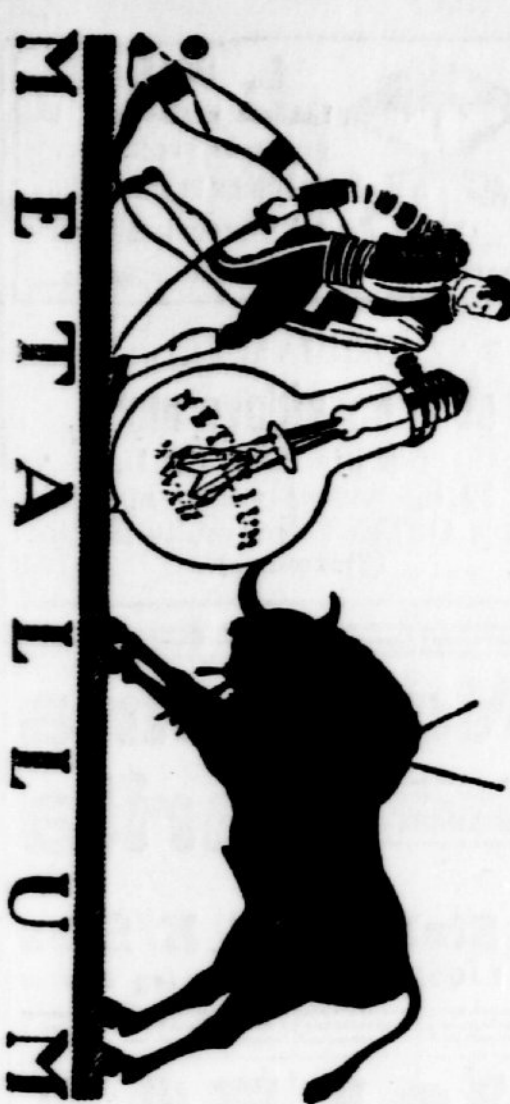
za 10.—15. januar starejšo boljšo zaupljivo devojko ali oženjeno gospo vdovo za vzgojo dvoje dece ter za ostali osel okoli njih, in ki nemški govori, za Zagreb ob dobri plači. Polni trošek povračam. Obrniti se pisмено na trgovino V. Pick, Duga ulica 6, Zagreb.

Ponujamo po najnižjih cenah:

Petrolej
Benzin in trešarine prosti
benzin
Plinske olje
L. raf. strojne olje
Dinamo olje
Cilindrične olje
Tovni masti
Koleman
Olje za senjarje
Parafinske sveče
Olje za transformatorje
Modra gnila
od naših skladišč v Mariboru, Celju in Ptuj.

L. Mahorko,

družba z o. z. za razpečevanje mineraloljnih in kemikalnih izdelkov. — Centrala Maribor, telefon št. 153. 11737

Družba „Ilirija“ Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telef. 220

Prodaja bukovih drv

na debelo in drobno, žaganje drv. dostava na dom. 10144

Išče se knjigovodja,

ki je več slovenske in nemške korespondence. Naslov pove uprava „Slov. Naroda.“ 11611

Vila na prodaj.

Ima pet sob, klet, verando, balkon, postrežnik, poslopje, sadni vrt in vrt za zelenjavo. — Krasna lega. — Od pljuške gimnazije samo pet minut oddaljena. Stanovanje na razpolago. VICAVA PRI PTUJU ST. 10. 11247

Fran Kolar,

nadavetnik finančnega ministrstva v o.

PISARNA za pravne svete in zastopstvo v finančno-upravnih zadevah. ZEMUN, Markovičeva ul. 2-11. Brzojavi: KOLAR, Zemun. Telef.: 116. Zastopa in posreduje v finančnih in upravnih zadevah pri vseh ministrstvih, uradih, oblastih in konzulatih, kakor pri: prošnjah, pritožbah, sporih in kazenskih carinskih zadevah, davkih, monopolih, trošarinah, pristojbinah, koncesijah, vizumih, opcijah, državnih dobavah itd. 11372

Automobili

Kolesa

Pnevmatike

Proda se popolnoma nov, črn klavir (Stutzflügel) izredne kakovosti — radi preselitve jako ugodno. Poizve se v pisarni J. Mathian, Dunajska cesta 14 11608

Ova rezalna stroja

za glavničke (švicarskega izvora), še popolnoma dobra, z vsem potrebnim orodjem za glavničarje, se prodasta. Vpraša se pri g. M. TRETTLER, Slovenjgradec, št. 62.

G. F. Jurasek
agenteval glasovirjev
v Ljubljani
Wolfova 12.

zvršujem uglaševanja ter popravila glasovirjev in harmonijev specialno strokovno, točno in ceno

Zaloga pohištva

izdelava vseh vrst blazin, žimnic, peresnic, divanov, otoman in vsa spadajoča tapetniška dela po najugodnejših cenah. V zalogi imam tudi morsko travo. Peter Koba, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Kranj. 10784

Trgovina z železnino

„pri Zlati lopati“
Erjavec & Turk
(proje Hammerschmidt)
Ljubljana, Valvazorjev trg 7
nasproti križevniški cerkvi.
Zaloga cementa in karbida.

SALAMA

proje vrste
sveže blago
povsem zrela

dobavi se
povsod

l. hrv. tvornica
salame, sušenega
mesa in masti
M. Gavrilović
sinovi. d. d.
Petrinja.

Izvanredno popravljivi LOKOMOBILI

promptno sa stanice Zagreb i Ljubljana

Wolf	HP	Wolf	HP
1908	10/20	1914	62/80
1908	15/25	1920	70/100
1917	20/32	1913	85/110
1912	24/40	1912	100/150
1908	30/50	1909	130/150
1920	40/60	1908	150/200
1921	54/75	1916	35/480
Lanz	HP	Lanz	HP
1912	10/20	1916	50/70
1912	15/25	1921	60/90
1917	20/30	1914	70/110
1918	22/35	1909	135/160
1912	26/42	1913	100/130
1912	34/49	1921	170/235
1914	38/57	1910	260/330

Vrščali i samohodni lokomobili svih veličina. — Lokomobili koji su 22, 32 cm. — Jednogaodišnje tvorničko jamstvo. Povoljno generatno popravljivi, savjesno iskušani. — Loženje svakim gorivom.

Braća Fischer d. d.
Zagreb, Pantovčak 5.

Premog in cement

stalno v zalogi pri H. PETRIČ, LJUBLJANA, Dunajska cesta 33. Tel. 366. Skladišče „Balkan“.

Prava turška električno pražena in mleta

kava

zlatičeno popolnoma čista in odlikovana z zlatom kolajno, se dobi vsak dan sveža najceneje samo pri tvrdki Jovo R. Jovanović, Tuzla (Bosna). Razpošljamo v poštnih zavrtkih od 5 kg naprej po povzetju. 3043

Velika zaloga klobukov in slamenikov se dobi pri

Franc Cerar

tovarar v Stobu pošta Domžale. Prevzemajo se tudi stari klobuki in slameniki v popravilo pri Kovačević i Tršan v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5.

Sprejemanje v sredo. Zaloga v Celju Gosp. oska ul. 4

Automobili

Kolesa

Pnevmatike

Prednaznaniło.

Tvrđka

J. Gorec

otvori

o februarja poleg svojih dosadanjih prostorov

nove prodajalne prostore

v palači

Ljubljanske kreditne banke.

Motorikli

Deli in oprema

Garaža

Za novo leto priporoča

11720 vse pisarniške potrebščine, blagajniške knjige, glavne knjige, saldokonti, štrake, ameriške jurnale, kontokorrente, pisarniški in strojepisni papir, pivni papir, pivne vage, registratorje, vložne mape, kovert vseh velikosti, kopirne knjige, prepisne knjige, Indigo- in Karbonpapir. — Šaptografrole, hektografirni listi. Črnilo najboljših tu- in inozemskih tvrdk. Sprejmo se v tisk vse tiskovine in knjižice

tvrdka Ivan Bonač, trgovina s papirjem

Gradbeno podjetje
ing. Duklč & drug
Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 20.
za priporočila za vsa v to stroko spadajoča dela.

„Transformator“

Elektrotehnična tovarna, d. z o. z.
Ljubljana, Dunajska cesta 7

Izdeluje in popravlja transformatorje za vsakovrstne napetosti in toke. Zaloge motorjev, Bergmannovih ocvl in vseh elektrotehn. potrebščin. Oprema elektr. central. inštalacije.

Specialitete: Porodne opreme.

Opreme za novorojenčke.

Perilo za dame in otroke

priloge in najfinije kakovosti izdeluje najceneje
tvornica M. Aléšovec
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Raznovrstno perilo vedno v zalogi.

Priloge za božična darila.

Cie. Gle. Transatlantique

Francoska linija.

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo
Slavenska banka d. d. v Zagrebu.
VOZNE LISTKE in tozadevna pojasnila za to progo daje
Ivan Kraker, zastopnik
Ljubljana, Kolodvorska ulica 41. 3800

KMETSKA POSOJILNICA

ljublanske okolice v Ljubljani
naznanja svojim vlagalcem, da
bo obrestovala: 1. januarjem 1923

vloge po
5%

Lisičje kože

in kože vseh vrst divjačin kupuje

L. ROT, krznarstvo

Ljubljana, Gradišče, štev. 7.

Zaloga, izdelovanje in barvanje kož in ovčin.

L. Mikuš
Ljubljana, Mostni trg št. 15.
priporočila svojo zalogo
dežnikov in solnikov
ter sprehajalnih palic
Popravila so izvršena točno in solidno.

RAZPOSILJAM PRISTNO
domačo ajdovo moko,
prosto postaja Dolnja Lendava
od 50 kg naprej vsako množino.
Peter OSTERC, paromlin Beltinci
(Prekmurje). 11188

Novoletna darila

pri
A. Sinkovic ml. K. Soss
LJUBLJANA, Mostni trg 10.

KOLESA

Vam prenovi in strokovno shrani

preko zime

ob malenkostni pristojbini tvrdka
J. GOREC, Gosposvetska cesta 14

Klaviro
ręlaže in popravi
solidno in točno
ter gre tudi na
deželo.
Ljubljana
Tržaška c. 45

Feliks Povše

Peter Semko

L. jugoslovanska barverija, krznarstvo in strojarstvo
Ljubljana, Krizevniška ulica 7.
Barva lisičje kože, katere izdeluje v naj-
modernejši garniture. Prevzema tudi vsa
popravila v moderniziran e.

Razno perilo

za dame, gospode in deca
priporočila tvrdka

A. & E. Skabernè Ljubljana
Mostni trg 10

ADRIA

Cacao
surfine

TUNGSRAM

O. Fettich - Frankheim

Ljubljana, Kongresni trg 19.

El. massage ilca — Manicure
Barvanje z L' Oreal Hénne
Izvršujejo se vsa lasna dela

Parfumerija.

Parfumerija.

POZOR! Modereje nudi svojo bogato iz-
brano klobukov in tepic vseh vist

Modni salon

Stuchly-Màške

Ljubljana,

— Zidovska ulica 3. —

Žalni
klobuki
vedno v
zalogi.

Telefon 247.

Telefon 247.

Najboljši

OVOJNI PAPIR

znamke „Natroid“

konceptni, barvasti, rotacijski in pergamentni
papir, vsakovrstne merkantilne kuverte nudi
po najnižjih dnevnih cenah tvorniška zaloga

Ljubljana **A. Lampret** Krekov trg 10.

Kaj beliš si glavo!

kaj bi kupil svojim dragim za Božič
in novo leto, prazna skrb, pojdi k:

JOSIP PETELINC-U

LJUBLJANA, Sv. Petra
nasip štev. 7.

Tam dobiš vse, kar je koristnega za dom
in obrt. Prijubljene in p. vsod zahtevane
šivalne stroje „Gritzner“
v veliki izbiri za domačo in obrtno rabo.
Vse potrebščine za krojače, šivilje,
čevljarje in sedlarje, galan-
terijsko, modno in toaletno
blago, po zmerni ceni na veliko
in malo.

Posojilnica v Celju

(Celje, Narodni dom v pritličju na oglu)

obrestuje od 1. januarja 1923 vse vloge po čistih

5% dnevno razpoložljive

5½% proti 30 dnevni odpovedi

6% proti 90 dnevni odpovedi.

Vloge denarnih zavodov in večje stalne vloge po posebnem dogovoru višje, ter plačuje sama rentni
in invalidski davek. Obresti se računajo od vseh vlog od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog K 64,000.000—

Sporočamo gg. trgov-
cem, da se je ustano-
vila v interesni skup-
nosti z našo franco-
sko-jugoslovensko tr-
govsko družbo nova
tvrdka

J. LAVRIČ & CIE,

trgovska družba
z o. z.

MARIBOR

Krekova ul. 13, ki se
bo bavila samostojno
ali v zvezi z našo druž-
bo z vsemi mednar.
trgovskimi posli.

J. LAVRIČ & CIE
S. a r. l. STRASBOURG
q 1, Rue de la pierre large.

Priloga „Slovenskega Naroda“.

Martin Helsterberg:

Silvestrsko pismo.

Dagnil!

Povabila si me na »Silvestrovo«, kakor pravilo po katoliških deželah. Obenem si mi po lastnem nagibu obljubila, da mi tudi med božičem in novim letom določiš popoldne, ko naj Te obiščem, da nemotena pokramlijava kakor nekda. Ostalo pa le pri obljubi in nisi mi poslala nobene obvestila.

Vsekakor si storila pametno in prav.

Obvarovala si me neizbežne zagrenitve, ki bi me bila obšla po tem posetu kakor če izpiješ v sladkobo odetost zdravilo.

To da bi mi skvarilo prehod iz starega v novo leto.

Sem že tak, da postanem tisti zadnji večer vselej malo vreden, sentimentalni da kakor mlado dekle. Misli mi ne sežejo nazaj le za 365 dni, nego mnogo deli — do tja, ko sem začel postajati mož.

In gledam, kako malo je mlilih spominov, koliko žalostnih in sovražnih, a kaj vse sem zamudil, ker dostikrat nisem znal oceniti trenutka, sploh pa ne svojih neumnih zlatih mladih let. Od vekov se ponavlja, da si človek pribori izkušnjo, ko je ponavadi že prepozno. Vsi dobroti nasveti preiskkušenih mlajšim ne začejo nič. Kakor pravi naš Strindberg: »Vez med rodovi je pretrga.« Vsaka generacija začne z izkušnjo zopet tam kakor prejšnja.

Nič več ne praznujem novega leta. Kakor že večkrat, bom tudi letos doma delal ali čital. Opolnoči pa bom stal pri oknu svoje stanovanca in gledal v zvezdnato zimsko noč.

Lepo je tu gori na Södermalmu nad vzpenjačo. Ob molih nogah se prostira ogromno mesto: Na levo vodovje Mälarna, na desno stokholmski zaliv, med obema s svojimi mostovi in s kraljevim gradom otok Staden, zibelka današnje prestolice. Tostran in onstran voda pa morje hiš — Södermaln navpično pod mano, okraj jezera Kunsholmen, bliže zopet Riddarholmen; na desni Staden, obkoljeno severni breg zaliva v dolgi raztegnjeni elegantni Oostermalm, pred katerega se rine v valove Skeppsholmen s košatim drevjem svojih parkov. In potem čisto na severozahodu zadaj gričevje Djurgardena in Skansena s svojimi zverniaki in razglednim stolpom. Parniki pristajajo in odhajajo skoro tik pod molim brdom, duh dima sega včasih do tukaj gori.

Lepo je pri meni. In potem cerkve. Najbližja mi je nemška cerkev; navidez tik prestolnega grada moli v nebo njen tankoospišeni zvoni. Jih je pa od najzadnejšega še vidnega dela mälarskega jezera pa do tje, kjer prihaja na iztok Sund kakor fjord iz hribov, vsaj dvanaest.

O polnoči bo po vseh zvonilo, prvačilo bo na stari globoki zvon riddarholmske cerkve. Kakor lani bom pri oknu poslušal, kakor lani bom preko pristanišča gledal tja čez Sund na Oostermalm, na oddaljeno črto pomorskih in luksuričnih palač Obrežne ceste. Kakor lani mi bo stisnila radovednost v roko binokli in prepiral se bom, da so okna Tvojih salonov tudi letos razsvetljena. Videl bom v duhu veselo elegantno družbo, ki pije punč in Ti dvori. Vsakdo se Ti skuša prikupiti po svoje s talenti ali z družabno pozicijo. Ti pa sprejemaš njih poklone in napore z žgolečim smehom in s pogledi, ki zbujaio nade, a te k ničemur ne obvezujejo.

Kolikokrat sem tudi jaz ob tej uri pri Tebi ali drugje trkal s čašo punča in med življenjem stekla se je mešalo brezmiselno »srečno novo leto«.

Sedaj pa me vselej spreleti, kadar zabučeno novoletni zvonovi in vtrpanje lastnega srca slišim, kakor bi korakala Usoda nemo skozi svet. Sai mi je med vsakim letom s pozorišča izginilo kako lubo lice, ki je malo popreje še klicalo svoje »srečno novo leto«, in tudi v meni je vsako leto kaj umrlo.

Spominam se poslednjega novoletnega praznovanja pri Tebi. Bil sem žalosten in razdražen, ker bilo jih je mnogo tam in zagovarjali sem Te moral z milostljivo gospo. In sem britko čutil, da te besedica »ti« sladka kakor poljub, ker te nalina taina.

O polnoči si stopila k soporoku in ga s pozo, primerno rodbinskemu dogodilju, poljubila. Potem si se ga oklenila in mu za trenutek naslonila glavo ob kravatno. Vsa družba je klicala »bravo«.

Ko si glavo naslonila, si bila še očarljivejša, nego itak. Pri tem so se na srečale našine oči in Tvoji sta mi govorili, naj bodem miren, saj to je le neizbežna domača formalnost.

Morda mi tega tudi nista govorila, a sem si Tvoj pogled tako tolmačil, ker me je gnala želja.

Vendar nisem mogel več dolgo prestatati in sem se ob pol ene poslovil. Spremljala si me skozi sobe in ker si bila poslala služinčad že spat, stopila si z menoj celo pred vrata stanovanja.

Tam pa si mi planila okrog vratu in me tako strastno poljubila, da se je prikazala kri na mojih ustnah. V tej sladki bolečini sem Te divje objel. Toda način, s katerim znaš ravno Ti človeka nenadno iztrezniti in ga postaviti v vsakdanost, si me z nazaj sklonenim licem ironično pogledala ter me z lahno odločnostjo odrinila. Z drugo roko pa si segla za sebe in na stežaj odprla vrata v razsvetljeno predsobo. S konvencionalno prilagoditvijo, brez najmanjšega drhtenja v glasu in tako, da se le moglo slišati v stanovanje, si mi rekla: »Torej dobro spite in naj se vam kaj prav lepega sanja prvo noč novega leta.«

Bila si zopet pristna Švedinja, dama od glave do nog, ko si pri teh besedah z nenopisnim ribom dvignila desnico, da Ti poljubim prste. Prstnil sem usta na to negovano roko s prstani in mala lisa krvi od mojih ustnih le obvisela na njej. Ti si lo z neko nevoljo naglo obrisala, med nama pa je bila že kilometrska razdalja.

Z besno bolečino v srcu sem korakal po obrežnem drevoredu, trdi smeg je hreščal pod molimi stopinjami. Vejele v debelem mehke in v se je sklanjalo nad mano in črna voda Sunda je včasih zlobno pograbljala ob bregu. Nevidne so v njej s steklenim zvokom trkale ledene plošče, ki jih Nordström prinaša iz Mälarskega jezera.

Pri operi so pred obema restavranoma v svitu obločnice vzgajale vesele družbe razne burke in mali parniki so prinašali vse polno ljudi iz raznih delov mesta. Komaj sem se mogel skriti družbi razposajenih prijateljev in dolgo sem še križaril po samotnejših ulicah, predno sem bil doma.

Dva dni na to sem brez slovesa odpotoval na juž, ker Stockholm mi je postal neznozen v svoji ledeni zimi in svoji ledeni nadvladavosti.

To je bilo v času, ko sem še veroval v Tvojo ljubav. V Amalfi, pod solncem, ki mora vsakogar prenoviti če tudi noče, sem dobil novih moči in našel poguma do analize problema Dagnil.

Ti si bila moja grande passion, katero nakloni usoda nekoč skoro vsakemu človeku. Ona ljubav, preko katere nikoli več ne preplezaš popolnoma in se le spominjaš še na zadnjo uro.

Izraz passion smeš vzeti tudi religiozno. Ker toliko nisem nikdar trpel v življenju, kakor onih par let srčne vkletenosti. Vedno ljubezni in si vedno tudi znala ravno tedaj, kedar sem bil o svoji sreči najbolj prepričan, med nama ustvariti razdaljo. Kakor bi se prestrašila moje ljubezni. Vselej si v najbolj nepričakovnem trenutku z ironijo ali hladnostjo zaustavila to, kar mi je vrel iz srca. Znala si me, ne da bi storila kaj užaljevega, takorekoč kar na lepem osramotiti pred molimi lastnimi čuti, da sem se jih ženiral in jih skril. Navadil sem se torej namram Tebi šezavega tona in lastne ironizacije. Balazzo s krvavečim srcem.

Le včasih je prišel dan, ko je tudi Tebe prevzel neki zubi in si naenkrat postala vsa mila in strastna. Take praznične izleme so me dvignile do neba in živel sem ob njih spominu, ko si že zdavnaj bila zopet brezhibna dama gospa Dagnil. In upal sem, da se mi tak dan poln sreče skoro zopet povrne.

Naposled pa vendar nisem mogel več vzdrževati fikcije, da me tudi Ti ljubiš. Tam dol na zlato-sinjem jugu sem si priznal, da Ti je drago samo, biti obdana od moje ljubezni.

Saj tega mi pravzaprav tudi nisi prikrivala: samo laz v svojem planu nisem bil sposoben soditi. Imaš za ženo redko lastnost resnicoljubnosti in nikdar mi nisi skušala glumiti drugačnega Dagnil, nego si. Pod vabečo in cizelirano lepoto aristokratije, pod toplino oči in ljubeznostjo, spojeno s srčno dobroto, se skriva pametna in realno misleča Dagnil. Manjka Ti imaginacije in temperamenta do avtosugestije. Manjka Ti sile do vznosa. Zato ti moja ljubezni ni znala prodrati do srede srca.

Val moje vdanosti in moje vere Te je resnično ganil. Vendar Te ni potegnil nikdar čisto soboj. Ostala si kakor boječa plavajica, ki se pri-

veže za vrh, da je tok ne bi odnesel. Razloček je le ta, da bi se bila Ti rada dala odpraviti, pa Ti je manjkalo sposobnosti do navdušenja, poznati se v val, bodi potem karkoli.

Nekoč, kmalu izpočetka, sem Ti z okornimi besedami razlagal, kako Te ljubim. Tvoje oči pa so se napolnile s solzami in rekla si: »Ljubav je dar nebes in človek si ga mora zaslužiti.« Hotela si še nekaj dostaviti, a si se le otožno zasmehljala in zmajala z glavo. Danes vem, kaj si hotela reči: »Kako nal sprejemem in nosim Tvojo veliko ljubezni, ko sem prerевна, da bi Ti mogla enako vrniti, Grešim nad Teboj, če jo sprejemem. Bog dai, da se mi vžge enak plamen.«

Bila pa si ganjena in mi hvaležna. Dobro si razumela, da je to sveta stvar. In dobro Ti je delo, imeti zavest, da Te nekdo ljubi iz vse duše. Nisi me poniževala s tem, da bi me trpela iz usmiljenja. Če sem se Ti včasih iz trpkosti umaknil, si postala nemirna in žalostna ter si me sama zopet poiskala. In če me je zadela kaka bridkost, si bila na vso moč dobra z menoj in si mi skušala z uprav materinsko nežnostjo nadomestiti to, kar ni hotelo zaplapolati v Tvojem srcu.

V resnici pa si se zrela le ob mojem ognju in hiral je moja ljubezni v mukah. Niti prve tedne, ko sem videl še vse jasno in svetlo, mi nisi nikdar hotela reči: Ljubim te. Prosil sem včasih za ta mali stavek, ki ga marsikatera izgovarja z lahkoto in brez misli. Vselej si se diplomatsko izvila, rekoč, da moram to sam čutiti: če ne na čutim, tudi besede niso nič vredne.

I. ZUPANČIČ:

Novoletne sanje.

V gostih oblakih tobačnega dima in vinskih hlapov sem videl oblake. Pravzaprav jih pa nisem videl, ker sem imel meglo v očeh in svinec v glavi, toda sklepam sem in lahko trdim, za naše čase še precej logično: če drse po mokrih tleh noge, če razbijajo po mizi junaške pesti, če trkajo na moje nežne slušne organe nepovabljeni gostje »per mej, Micka, še en šefane, »prej pa ne grema dame,« moj fantič je na Trosko vandru in druga taka ropotija, se to pravi, da morajo biti prav blizu tudi glave, ki dirirajo to bogato simfonijo. Ker pa ima vsaka glava, tudi oslovka, svoj primeren, notranji in zunanji dimenzijam odgovarjajoč obraz, sem poklical na pomoč logiko in sklenil, da so neke v dimu obrazi. Od nadaljnjih sklepov sem se po neki čudni asociaciji pravčasno vzdržal. Nato sem prebrnil brez potrebe kozarec vina, vtaknil nos v tekočino in zadremal. Kako dolgo se je namakal moj nos v dragoceni mlaki, ne vem, konstatiram pa lahko, da sem predremal sedanost, ker sem se vzdržal šele ko je nastopila bodočnost, kar je potrdil sologlas, ki je izpodrinil že znano simfonijo.

»Torej, cenjena gospoda,« sem čul skozi dim precej močan bas, »ker smo že pri stvari, govorimo o stvari! Lansk leto sem vam pravil in letos ponavljam svet stoji na napačni teoriji. Praksa je dobra, vse drugo je za nič. Ker bomo kmalu stopili v novo leto, začnimo z letom. Ko sem bil še paglav, mi je oče dejal: sin, leto ima dvanaest mesecev in verjel sem mu, ker je bil moj oče. Ko sem se naučil čitati, sem sešel in pogledal v pratiko: res je, dvanaest, tako stoji zapisano. Škorpion, bil, devica, dvojčki, rak, ščuka, cel zverinjak so ti našli lažnjivi. Samo osla sem pogrešal ni to se mi je zdelo sumljivo. In evol! Prišla je praksa, podlra teorijo in pravi: leto ima trinajst mesecev. Sedaj pa pomislite! Če sešestjem pradede samo od Kristovega rojstva, so me spravili za šestdeset let prezgodaj na svet. Dedu, pra, prapraderu in tja do Adama mojega rodu, vsakemu so prikrajšali življenje za pet let. To ni šala, gospodje, marveč javna, očitna in podla sleparija. Sedaj mi je šele jasno, zakaj je tako težko na svetu. Štostdeset let smo prezgodaj rojeni. Tavaš v tem vrtincu idej, idealov in principov, poslušaj teorije, ki se jih boji vsaka praksa, požiraš kot riba na suhem zrak, potiš se in trudiš, da bi kaj razumel, nazadnje se te polasti strah in dvomiti začneš, kaj si sam in si sploh ali nisi. Vse to kar se godi okrog nas, je časovno določeno za naše deveto koleno ravne črte, mi pa smo žrtve sleparije naših pradedov. Druga taka laž je znana teorija o —«

Nekdo je udaril s pestjo po mizi in jedrnat zaklel. Spet se je začela simfonija drsečih nog in junaških pesti. Obraz, ki je govoril, je izginil med oblake, ki so šumeli. Vtaknil sem nos na staro mesto in pravkar sem nameraval zadremati, ko sem zaslišal drug glas, ki je bil hriav in se je opotekal kot jetičen bolnik.

Pa v ljubezni je že tako, da hočeš vedno in vedno tudi slišati, da si ljubien in vzeš celo laž rad za resnico. Ti pa si preznačajna, da bi bila trdila nekaj, česar v Tebi ni bilo. In prešina, da bi bila z lažjo skrunila svoje in moje srce.

Na jugu, v okolici, podobni raj, sem svoji ljubavi zatisnil trudne, žalostne oči. Toda sijaj Tirskega morja in neba, iz temnega zelenja požarevaloče oranže, cvetoče breskve in mandlji, krasni in veseli potoci Graeciae magnae — vse to mi ni moglo dati uteha, da ne bi bil še dolgo, dolgo žaloval. Kakor ob izgubi naiubšega bitla, ko se ne moreš privaditi nepoimnljivega dejstva, da ga ne bo nikdar več nazaj.

Kaiti ljubim ljubezni.

Ali mi je umrla ali pa spi kakor Trnolčica, še danes ne vem prav. Vem pa, da je Ti ne boš nikoli vzdramila, ker je nisi znala obvarovati bdečo, ko je še bila med nama.

Hvala Ti še enkrat, da me nisi klicala. Tvoja osebnost in vsa Tvoja domačnost, ki je postala nekdanj skoro del mojega laza, bi zakrivila, da bi Te zapuščal globoko potrt. Me nisi klicala in mi s tem pokazala, da me bolje razumeš, nego se jaz sam, in da sem Ti vendarle ostal blizu. Ne šteješ me med one, ki jih ravnodušno vsak poltubni čas sprejemaš in se ž njimi šališ, da je vsa soba polna Tvojea žgolenja.

Med njimi praznuj novo leto. In ne pričakuj tudi mene. Njim zadošča Tvoj veseli smeh in Tvoja svetska nonšalantnost. Kar je onstran tega, se itak odbija ob Tvojem dobrem, a revnem srcu, ki zna vzcvetevati le z gluhim cvetom.

(Prevedel E. R. I.)

»Tako zveš!« se je zadržal namo moj spremljevalec, odprl vrata in me potegnil po strmih stopnicah v podzemlje. Kovačnica, kamor sva stopila, ni bila navadna in prvi hip, ko sem se ozri okrog, mi je postalo nekam tesno pri srcu. V treh dolgih vrstah so stala nakovala, na njih so ležale človeške glave, roke, noge, po tleh so bili raztreseni kosi človeških teles. Pri nako valih so stali orjaške črne postave z gonetnih nočnih kovačev, ki so vihteli težka kladiva in neusmiljeno razbijali po človeških glavah.

»Sem z njim!« sem začul iz kota glas, ki mi je preluknjaval vso kožo na hrbtu. Hotel sem ugovarjati, prositi, pa nisem spravil besede iz sebe. Moj spremljevalec me je potegnil za seboj. Obstala sva pred največjim nakovalom in najbolj črnim kovačem.

»Vidiš ga, saj sem vedel!« je spregovoril kovač in me jezno premeril od nog do glave. Taka pokveka je kot so vsi drugi, ki sem jih imel pod kladivom nocoj. Oči ima obrnjene naprej, vidi samo to, kar se godi pred njim, kaj je desno, levo in zadaj, to mu je španska vas. Ušesa mu štrle tudi naprej. Sliši samo pred seboj, od treh strani beži glas mimo njega. Roke, oglej si njegove roke! Kot grablje mu jih je dala priroda, obrnjene so k lastnemu telesu in grabijo samo za lastno telo. In noge! Če so te le okorne palice dostojne nositi človeka, naj mi Jupiter na mestu razkolje glavo! Vidiš kam merijo? Tudi tja kamor oči in ušesa. Obrni ga kamor hočeš, v eni smeri bo hodil po svetu. Vse je obrnjeno od telesa, vse pozna samo eno smer, le roke so obrnjene proti njemu in grabijo lahko od vseh strani. In to le naj bo človek, krona stvarstva? Pokveka je in nič drugo!

Iztrgaj v srce, da vidimo, če jo tam kaj človeškega. Čudno se mi je zdelo, da nisem čutil nobenih bolečin, ko je potegnil nočni spremljevalec iz mojih prst okrvavljen košček mesa.

»Razreži ga! Vidiš, suho in prazno, mišičasta vrečica, ki zbira in odpošilja kri, vse drugo ji je tuje. Sedi v prsih kot zelena žaba na veji, napenja se in krči, o tem, kaj je pravzaprav srce, pa nima ta žaba nič pojma.«

»Odprl glavo in pokaži možgane!« Spet nisem čutil bolečin in zavedal sem se, čeprav sem videl pred seboj lastne možgane.

»Poglej! Tole je središče največje sile, ki jo nadkriljujejo samo še neizpremenljivi zakoni prirode. Da ni dala priroda človeku te le peščice rjave snovi, bi bila ostala sama neizmerno lepa in večno nedotaknjena, človek pa bi bil srečen v naročju svoje mogočne matere, ker bi ne bil hrepenel po taji nstih njenega stvarstva. To je orožje, s katerim pobija človek prirodo in sama mega sebe. V tem majhnem koščku snovi so zbrane solze in kri vsega človeštva. Položi nazaj in zapri glavo, ker to je nadčloveško in ne pozna v okviru možnosti nobenih mej.

»Se jezik mu potegnili iz ust, da vidim, če so pri vseh ljudeh enaki! Seveda, tako sem si tudi mislil! Tole košček mesa ni veliko vreden in človek bi živel tudi brez njega. Ampak v njem je združena vsa hudobija sveta. Vsi drugi udje se morajo skriti pred njim. Zlo, ki ga je povzročil jezik človeštvu, se ne da primerjati z nobeno drugo nesrečo. Sicer pa — položi ga spet v usta, če ga odrežeš, mu počene drugi.«

Zdelo se mi je, da je revizija moje skromne osebe končana in da se bom lahko vrnil iz te strašne delavnice, zato sem se nemalo začudil, ko je sklonil čudni kovač tik nad menoj svojo debelo glavo in spregovoril z glasom, ki mi je zdrnil po hrbtu kot ploha jesenskega dežja:

»Človek, stvarstvo me je poslalo, da vidim vzroke tvoje nesreče na zemlji. Sam jih nosiš na sebi in v sebi in zato sem sklenil, da te perkujem. Nov boš stopil v novo življenje. Ne boš več sovražil in ubijal, ne boš več...«

»Gospod, gospode,« sem zaslišal tik nad ušesom drug glas, ki je bil bolj nežen. »Deset je ura, v službo morate, včeraj ste me prosili, naj vas pokličem.« Stara ženica je stala ob postelji in začudeno gledala, kako sem s težavo odpiral oči. Prijel sem se za glavo, ugriznil v jezik, potipal ušesa, položil roko na srce — vse v redu, vse na svojem mestu. Hvala Bogu! Samo v glavi je ostalo nekaj svinca, pa to nič ne dé, da sem se le pravočasno otresel teh čudnih sanj. Vrag naj me vzame, če vem vsaj približno, kaj pomenijo.

Razne stvari.

• Kino-oglas. V sredo tega in tega nov program »Pot k sreči« (3000 m. dolga... drama).

• Prva odvetnica v Nemčiji. Iz Monakovega poročajo, da je bila te dni zaprisežena prva odvetnica v Nemčiji gđ dr. jur. Maria Otto.

• Trinajstletni deček morilec. Trinajstletni deček Walter Schultz v Lansingu je ustrelil svojega 12 letnega tovariša Hermana Wolffa. Jazen je bil nanj, zato je počakal na cesti in sprožil. Wolf je v bolnišnici umrl.

Prosto stanovanje, trgov. lokali, skladišča itd.
takoj na razpolago kupcu velike skoraj nove stavbe. Hiša se nahaja ca. 500 korakov od ljubljanske električne cestne železnice. Potrebni kapital samo 250.000 Din. Ponudbe pod „Selitev 10934“ na upravo Slovenskega Naroda.

NEVESTE!
Zaloga pohištva - lastna tapetniška delavnica
Od navadne do najfinejšje opreme. — Cene dnevne.
BRATA SEVER, Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kolizej)

„Pri nizki ceni“ „Pri nizki ceni“
Ignac Žargi
Ljubljana, Sv. Petra cesta 3.

Priporočila veliko zalogo raznega perila posebno zimskih potrebščin: jopice, srajce, hlače, rokavice, nogavice, otroške volnene obleke, kapice itd. po znižanih cenah, posebno priporočljivo za božična in novoletna darila.

GENERALNA POPRAVILA AVTOMOBILOV.

Popravljanje in izdelovanje novih kareserij, lakiranje in poliranje.
Prodaja specialitet:
Steyr avtomobili, angleški B. S. A. motorji in bicikli, francoske Michelin pnevmatike, ameriški Vacuum olje, most, bencin in garaziranje avtomobilov. Strokovno solidno delo in zmerno cene.
Jugo-Arto d. z. o. z., Ljubljana, Dunajska cesta št. 36

Naprodaj
je eno najlepših in velikih posestev v Velikih Laščah na Dolenjskem z vsemi spadajočimi pritlikinami: hlev, klet, vodnjak, kopalna soba, 3 orle sadnega vrta, cvetlični in zelenjadni vrt, 6 njiv, 3 travniki, 7 zaraščenih gozdov, vse v najboljšem stanju. Priložnost za trgovino in gostino, posebno za lesno trgovino. Za ku. ca. takoj prosto stanovanje s 5 sobami, 2 kuhinje in širamo. Cena nizka, plačevalni pogoji ugodni. — Natančno pojasni in proda
Jože Planter, Ljubljana, Dolenjska cesta 5.
NB. Reflektira se samo na resne kupce.

Nalvečji davki
katere plačate Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete, zgrabite denar in imate poleg tega večkrat še sitnosti. Poskusite enkrat z ilustriranim katalogom tvrdke H. Suttner, (metnik Henri Maire), Ljubljana št. 3. Ta Vam svetuje resnično dobre ure, specialne znamke „IKO“ iz lastne tvornice v Švici, kakor tudi druge dobre žepne ure, zapestnice, svetilne in stenske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane, namizno orodje, kristna in birmška darila ter vso drugo zlatarino in srebrnino. Pa tudi porabne predmete kakor: škarje, nože, britve, lasestrižne in brivske stroje, steklorezce, doze za tobak, svačice in smotke, nažigače in denarnice kupite dobro in ceno pri tvrdki:
H. SUTNER, (metnik Henri Maire), Ljubljana št. 3.

Čitajte! **Kmetije, posestniki!** Čitajte!
Niže podpisana naznanja ceni, obkinstvu, da z novim letom otvorila tovarno za izdelovanje vs. vrst pol edelskih strojev. Tovarna je opremljena z modernimi stroji, kakor tudi usposlena z izkušenimi strojnimi ključavničarji, vsled česar sva v stanu izdelovati prvostvorne stroje po nizki ceni. Sprejemava tudi vsa najtežja popravila in druga v to stroko spadajoča dela. Zraven imava tudi dobro vpejano mizarstvo delavnico, opremljeno z modernimi stroji ter sprejemava vsa pohišvena in stavbena dela za točno in solidno postrežbo, po najnižji ceni.

Sprejemava tudi vsa mlinsko-stavbena dela.
Se vrljudno priporočava
Jakob Pučko & Košta
tovarna kmetijskih strojev
Budina — Ptuj.
Odklikovan z zlato kolajno na mariborski razstavi 22 septembra 1922.

OSRAM NITRA
Solnčnojasna bela luč

Stavbena parcela
v mestu se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11560

Ceno se proda
ročni voz (ciza) na dva kolesa, železen kotel (100 l) ter dva železna stojala za sušenje gamaš. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11561

Proda se
novodograjena hiša z 400 m² vrta v Spodnji Šiški. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11545

AUTO
najnovejše vrste, z dvema sedežema, skoraj nov, se proda za 43.000 Din. Dopise pod „AUTO/10947“ na upravništvo Slovenskega Naroda.

Cigaretni papir
„Riz Albin“ 100/60 v knjigah fine kakovosti za štatijsko priporočila. Osvaid Dohelo, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 11575

Prodajalka
pridna in zanesljiva, večša specerijske, galante ijske in manufakturne s roke že mesto prodajalke ali blagajničarke, najraje v Ljubljani. Nastan lahko takor. Ponudbe pod „Prodajalka 700“—11580 na upravo Slov. Naroda.

Divjačino
n. pr. srnce, zaice, fazane, jerebice, divje race, sloke itd. v vsakem času po najboljših cenah kupuje E. VAJDA, veletrgovina z divjačino in perlatino, Čakovce, Medjimurje. Brzojavni naslov Vajda Čakovce. Interurb. tel. 59.

Trdno zidana in dobro ohranjena enonadstropna hiša v Laškem, ki ima spodaj za trgovino ali obrt primeren lokal, skladišče in pralnico, v nadstropju pa 3 sobe in 2 kabineta s pritlikinami, se proda. Pojasnila daje notar Avgust Drukar v Laškem, Slovenija. 11362

Sena vsako količino,
najboljše slavonsko-brodsko vrste ter pšenične, ovsene in ržene slame, samo na vagone, 2 vagona rdečega luka, 150 q repičnih kosačev za olje. — Promptna prodaja po znižani ceni.
JAN STUDENT, Staro Petrovo selo, Slavonija. 11400

Lokomobila
16/18 HP, 6 atmosferski tlak, pripravna tudi za kurjenje z žiganim, torej pri merna zlasti za žage, se proda izredno ceno. Bauernverein, Graz, Reitschulgasse Nr. 3. 11591

Večje lesno podjetje
v bližini Ljubljane na Dolenjskem sprejme takoj zanesljivega, poštenega, samskega
prejemalca lesa
ki bo obenem tudi nadzoroval delavce. Plača po dogovoru. Ponudbe je staviti do 15. januarja 1923 pod šifro „Zanesljiv 11588“ na upr. Slov. Nar. 11588

Železniške prage
hrastove, v vseh dimenzijah, kupi tvrdka Tavčar & Svetina, Ljubljana. Gosposvetska cesta 6. 10892

Računovodja-blagajnik
u svim rudokopnim obratovanjih in vodstvu blagajne potpuno savišen za primerenem praksom, trazi se odmah za ugljenokop Radoboj-Krapina. Reflektanti neka svoje propisno priključene molbe sa zahlijvam plače podnesu na „Mirna“ ugljenokopna d. d. Zagreb, lica 31 II.

Potrebščine za maskiranje
šminke, puder, vaseline, nosni kioj, mastike ter krep za brado priporočila
Parfumerija „STEMOLI“ Ljubljana, Pod Trančo 1.

Novo pohištvo
za spalno sobo iz hrastovega lesa in kuhinjo se ceno proda. Ogleda se na Vrtači 3, pritličje, 1. vrata.

Proda se
čisto nova zimska suknja (Gehrock) s težko svilo podložena. — Potrže se pri krojaču J. MOHORICU, Sv. Petra cesta št. 6. 11616

Prodajam
novo črno obleko srednje velikosti po nizki ceni. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 11629

V najem se vzame
dobro idočo gostilno v sredini mesta ali bližnji okolici. Ponudbe pod „Gorica/11659“ na upravo Slovenskega Naroda.

Kupi se
dobro ohranjen klavir (Stutzflügel, Konzertflügel) dobre tvrdke. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Dobro ohranjen/11645“.

Na stanovanje in hrano
se sprejmeta v eno sobo dva gospoda. Tudi se sprejme par gospodov na hrano. Naslov: K. B., Dunajska cesta 10/I. 11649

Službe išče
gospodična s primerno izobrazbo, katera ima veselje do otrok — k nemu ali dvema otrokoma. — Gre tudi na deželo. Ponudbe je poslati na upravo Slov. Naroda pod šifro „K otrokom/11650“.

Ribolov
Gračina Boštanj bode lastni ribolov reke Save, desno obrežje, od Trbovelj do mosta v Radečah potom javne dražbe v zakup oddala. — Dražba se vrši v nedejo dne 14. 1. 1923 ob 2. uri pop. v restavraciji gosp. Franca Ivančič v Zidanem mostu. 11324 6043

Zahtevajte „MEDICINAL KONJAK“ z znamko „ALKO — modri križec“ in najfinejše krem likerje! „ALKO“, LJUBLJANA, KOLIZEJ.

STEWER RECORD
Odgovarja vsem zahtevam modernega pisalnega stroja
Generalno zastupstvo
AMERICAN KONDOR COMP
ZAGREB
Ilica 18 Telefon 5 — 05

Najbolj varno naložite Vaše prihranke pri Mestni hranilnici v Mariboru

ker jamči za vloge mesto Maribor z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo, ker ima posojila vknjižena na prvem mestu na posestvih in hišah in ima največjo in najlepšo palačo v Mariboru.
Mestna hranilnica je pupilarno varen denarni zavod, pri katerem nalagajo sirotinski denar sodišča: Maribor, Gornja Radgona, Murska Sobota in Dolnja Lendava. Istotako tudi morebitne pologe okrajna glavarstva. Hranilnica podpira s posojili zlasti kmetstvo prebivalstvo in male obrtnike proti jako nizkim obrestim in si je pridobila med ljudstvom toliko zaupanja, da so hranilne vloge v času po preobratu narastle od 38 na
75.000.000 krun
Od 1. januarja 1923 dalje bode obrestovala hranilne vloge po 5 %, večje in stalnejše pa po dogovoru tudi višje.

ZASTOPSTVO

večje poduzda ili tvornice sa skladištem (Kommissionslager) kolonijalno-mješovite struke trazi dva mlada agilna kot mušterije dobro uvedena trgovca za Osijek i okolicu s velikim prostorijama u vlasitoj kući u najprometnijoj ulici.
Ponude pod šifrom „Dobro uvedeni 11511“ na upr. Slov. Naroda.

Polnojarmenik
(Vollgatter), žagne naprave in stroje za obdelovanje lesa vsake vrste, najnovejše konstrukcije, dobavi takoj po najnižjih cenah z jugoslovanskega skladišča
— **WELKERWERKE, WIEN XIII.** —
Breitenseerstrasse 56. 10506

Proda se 80 PS kompletni parni stroj
8 atm. fabrikat Skodawerke zelo malo rabljen, stoječi enocilindriški z Expansionsschiebersteuerung z regulatorjem na glavni osi, Schwungrad z jermenico, transmisijo in 2 jermenicama, parovodi itd., z generatorjem za krožni tok 230 voltov in 35 KVA. Ogleda se lahko v obratu pri Sentjakobškem premogokopu AND. JAKIL, Krmej, Dolenjsko (postaja Sentjanž).

POTNIKI V AMERIKO, POZOR!
UNITED-AMERICAN-LINES-INC
prevaža potnike z najnovejšimi brzoparniki preko:
HAMBURGA-SOUTHAMPTONA in CHERBOURGA v NEW YORK
Vozne listke ter vsa potrebna pojasnila izdaja:
SIMON KMETEC,
zastopnik za Slovenijo,
Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.

Ivan Gaus lesni trgovec Novo mesto	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. od- jemalcem tvrdka	Alojzij Stiplšek slikar BLED	Franco Cerar tovarna slamnjkov in klobu- kov v Stobu p. Domžale.	Vsem svojim cenjenim odjemalcem srečno novo leto IVAN KRAVOS Konjske opreme, torbarsko blago, gonilni jermenj itd. Maribor, Aleksandrova c. 13. Telefon int. 207.	Srečno novo leto želita vsem znancem in prija- teljem TOMO in IVANKA MAJER Grosuplje Kolodvorska okrepčevalnica
Ivan Vovk pek Novo mesto	Alfonz Oblak Novomesto	Juri Pihler kavarna Ptuj, Florjanski trg št. 2.	JOSIP ADAMIČ, vrvarna Domžale-Kamnik	Želim vsem cenj. odjemalcem srečno in veselo novo leto in se priporočam za nadaljni obisk. ANTON ŠTEFE, KRANJ, trgovina usnja.	Ivan Mastnak trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom Celje, Kralja Petra cesta 15.
Mihael Vintar trgovina s špecerijo in deli- katesami, Novo mesto	Ivan Plemelj zidarski mojster Bled	I. Mohorko, družba z o. z. za razpečavo mljn. oljnih in kemičnih izdelkov. (Zastopnik Karl Heller.) Ptuj.	J. Menart trgovec Domžale	Fran Dolenc Kranj, glavna trgovina in po- družnice v Kranju, na Bledu, v Goričah in v Šenčurju.	Anton in Terezija Tonejc Kolodvorska restavracija Zidanmost
Udovič & Lampe strojno ključavničarstvo Novo mesto	Jakob Peternel vinski trgovec — Bled —	Fran Urban mesar in prekaževalec Ptuj	Cenjenim odjemalcem srečno in veselo novo leto želi IVAN JANEŽIČ vrtnar, IMENGEŠ ŠTEV. 132.	ANTON ČEBULJ, trgovec z deželimi pridelki JESENICE	Kos Ivan čevljarški mojster Zagorje
Jožef Klemenčič tovrnica šamotnih peči in šte- dilkov Novo mesto	J. Klemenčič restavrant — Bled —	Geršak in Majžer glavna tobačna zaloga Ptuj, Ljutomerska cesta št. 2	Franč Stichler Restavracija glavni kolodvor Maribor	Ivan Ogrln veletrgovina vina Laverca pri Ljubljani	Alojzij Smole kemični izdelki »Blisk« Šmarje - Sap
Franč Kenda trgovina s steklom in porce- lanom Novo mesto	A. Ravnik pek in slaščičar Bled	Traflka Kamenšak Ptuj	Oglasni zavod IVO SUŠNIK Maribor, Slovenska ulica 16. Zastopnik »Sloven. Naroda«.	Vida Čirman trgovina z mešanim blagom Št. Vid nad Ljubljano	Sofija ud. Krvarič Restavracija Južni kol. Zagreb
Josip Košir manufakturna trgovina Novo mesto	Josip Hočvar knjigarna BLED	Anton Müller st. veletrgovina z vinom Domžale			
A. Majcen hotelir Rečica, Bled					

Primerne najnižje cene! Točna in solidna postrežba!

Srečno novo leto želimo svojim odjemalcem:

Josip Vidmar tovarna žežnikov in solnčnikov, Pred Škofijo št. 19.	Ant. Kušlan trgovina z mešanim blagom Karlovska cesta št. 34.	Marija Tauzes hotel Lloyd, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 7.	Peter Semko krznar Križevniška ulica št. 7.	Gostilna »Pri panju« Ljubljana, Vegova ulica št. 10.	Alojzij Janežič slamnikar in klobučar Slomškova ulica 27
Emil Dobrič galanterija in igrače Prešernova ulica št. 9.	Fran Lavdžar mesar Sv. Petra cesta št. 83.	Matija Trebar trgovina s čevlji, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.	Franc Florjančič mehanična delavnica in trgovina Šelenburgova ulica št. 6.	Erjavec & Turk trgovina z železnino in cementom pri »Zlati lopati«, Ljubljana, Valva-zorjev trg, nasproti Križank.	M. Urbas prodaja pristnih kranjskih klobas, Slomškova 13
F. Čuden trgovina ur in zlatnine Ljubljana, Prešernova ulica 1	Karel in Fani Čenčič gostilna Sv. Petra nasip št. 71.	Ivana Lauter gostilna »Činkole«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.	Sedej & Strnad modni salon Prešernova ulica št. 3.	Antonija Mrak restavracija »pri Mraku« Rimska cesta 4.	F. & E. Remžgar slikarstvo in pleskarstvo Čopova c. 10.
Danijel Zupanc zlatar Ljubljana, Wolfova ulica 8.	Mizarska tovarna Josip Senica Dunajska cesta. — Za Bežigradom 6.	J. Wanek trgovina s kožuhovino in čepicami, Ljubljana, St. Petra cesta.	Josip Vesel trgovec Prešernova ulica št. 20—24	Marija Rogelj manufakturna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 38.	Franjo in Marija Lekše restavracija International, Resljeva c. 22.
Angela Hummer in Franciška Stridih, slaščičarna Ljubljana, Pred škofijo št. 3.	Ivan Kersnik krojaški mojster Ljubljana, Resljeva cesta 1.	Ivan Bogataj konc. elektrotehn. delavnica, Sv. Petra cesta št. 30.	A. Mohorič trgovina z galanterijo in papirjem, Prešernova ulica 4.	Kavarna »Central« Štefan Miholič :: Ljubljana	Ivan in Gabrijela Zupančič gostilničar Ahačjeva c. 15.
Anton in Marija Steiner gostilna Ljubljana, Opekarska cesta.	Trink & Bernik strojno mizarstvo Ljubljana, Linhartova ulica 8	Gostilna »pri Bobenčku« Sv. Petra cesta št. 15.	Ivan Železnikar Ljubljana, Marijin trg št. 3.	Ivan Luznar ključavničarski mojster Sv. Petra nasip št. 43.	Stanko Mahovič brivski salon, Prisojna u. št. 1
M. Soklič gostilna in trgovina v Ljubljani. Pred konjušnico v Trnovem	I. Kostevec manufakturna trgovina.	F. Fajdiga sin zaloga pohištva, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 17.	Lud. Černe juvelir, trgovec z urami ter zapri-seženi sodni cenilec Ljubljana, Wolfova ulica 12.	Iv. Ravnihar urur, trgovec z zlatnino in srebrnino, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 44.	Ludovik Heršič trgovec z lesom na Friškovcu.
Ivan Vreček trgovina z moko Korunova ulica št. 7.	Ivan Gorenc restavracija Soča, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 3.	Specijalni artistski atelje za črkoslikarstvo PRISTOU & BRICELJ LJUBLJANA :: hotel »Malič«	Anton Stacul trgovina delikates, Ljubljana, Šelenburgova ulica	Gostilna pri »Kroin« Sv. Petra cesta št. 46.	Anton in Jož. Brajer izdelovanje in prodaja vseh vrst čevljev, Ljubljana, Breg
A. Butscher trgovska agentura Ljubljana, Oorupova u. 3/III.	T. Eger modna trgovina, Sv. Petra c. št. 2.	Josip Rebek ključav. mojster Ljubljana, Cankar. nabr. 9.	Simon Klímanek krojaški mojster, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6.	Gostilna »Pua« Sv. Petra cesta št. 55.	Luka Ahačič strojno mizarstvo, Ljubljana, Hrenova ul. 8.
Teodor Novotny slaščice, medice, keksi in desertni bonboni Ljubljana, Opekarska c. 26.	Ivan Gajšek Papirna trgovina in založništvo šolskih zvezkov »Tabore«, Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.	Julija Štor zaloga čevljev v Ljubljani Prešernova ulica 5.	Viktor Tončka Bajt cvetlični salon, Ljubljana.	Stanko Kezele kleparski mojster, Ljubljana, Hirska ulica št. 31.	Martin Pevec krojaški mojster, Ljubljana, Breg št. 18.
Franjo Repič sodarski mojster Kolizejska ulica št. 78.	Aleksander Götzl podobar in pozlatar Sv. Petra cesta št. 7.	Snoj & Modic manufakturna in modna trgovina Ljubljana, Prešernova ulica 3	Franjo Premelč splošno krojaštvo, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 36.	Dragotin Dinter brivec Ljubljana, Hrvatski trg.	F. Wellgoni modna trgovina, Spodnja Šiška (Ljubljana VII).
J. Buzzolini trgovina delikates, izdelovanje salam in kranjskih klobas, Ljubljana, Lingarjeva ul.	Anton Merhar pletarska delavnica Sv. Petra cesta 22.	Singer šivalni stroji Bourne & Co. Šelenburgova ulica 3 v Ljubljani	I. Marchlotti trgovina z usnjem, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 30.	K. Jurman optik - specialist, Ljubljana.	Elza Bernatovič konfekcijska trgovina Ljubljana, Mestni trg.
Anna Hutter atelje za steznike Ljubljana, Dunajska cesta 6.	K. Pečenko trgovca z usnjem, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 13.	F. K. Kaiser puškar Ljubljana, Šelenburgova ulica	Hotel Tratnik Leopold in Alojzija Tratnik. Sv. Petra cesta št. 25.	Kavarna »Jadrana« Ljubljana, Turjaški trg.	Gostilna Bevo Sp. Šiška št. 120.
Josip Plankar gostilničar in trgovec z živimi Dolenjska cesta št. 5.	Tvrdka Josip Petelin Ljubljana, Sv. Petra nasip 7. (za vodo) 3 hiša, blizu franciškanskega mostu.	Alojzij Fuchs juvelir Ljubljana, Šelenburgova ul. 6	Modna krojačnica J. SUŠNIK Ljubljana, Sv. Petra cesta 16.	Fran Kos kovarna pletenih izdelkov Ljubljana, Židovska u. 5	Andrej Belič trgovina z mešanim blagom Sp. Šiška 94.
Viktor Šober trgovina s specerijskimi in mešanim blagom, Ljubljana, Vodnikov trg 2.	IVAN MOHORIC krojaški mojster Sv. Petra cesta št. 6.	»ADRIJA« drogerija : fotomanufaktura parfumerija Ljubljana, Šelenburgova ul. 5	Anton Mencinger specerijska trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 42.	Franc in Marg. Scagnetti gostilna, Metelkova ulica št. 19.	Marija Derfel delikatesna trgovina Mestni trg 12.
Jože Kopriva mesar Šolski drevored	Aleksander Oblat trgovina čevljev, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 28.	GRICAR & MEJAC konfekcijska trgovina Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3.	Josip Čertalič čevljarški mojster, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 47.	Josip in Ela Carl »Narodna kavarna« Ljubljana	Jakob Terček pekarija Ljubljana, Breg.
Julius Klement mesnica Jager Ljubljana, Šolski drevored 2.	Anton Presker krojač in trgovec, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 14.	Lekarna MR. M. LEUSTEK Ljubljana, Resljeva cesta 7	Peter Capuder krojač Vidovdanska cesta št. 2.	Več. in Albina Dolničar Parkhotel Tivoli.	Gostilna Maček Ljubljana, Cankarjevo nabrežje.
H. Suttner eksport ur, Ljubljana.	J. Somnitz urur in trgovina z zlatnino, srebrnino in urami, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 16.	Cesalni salon za dame O. Fottich-Frankheim Ljubljana, Kongresni trg 19.	Kajo Delič zlatar Ljubljana, Hilšerjeva ulica 4.	Marija Jeglič damski modni salon, Slomškova ulica 27.	Ubald pl. Trnkoczy lekarnar Ljubljana, Mestni trg
CENTRALNA VNOVČEVALNICA ZA ŽIVINO IN ZAKLANO ŽIVINO d. z o. z. V Ljubljani.	»JADRAN« izvozna in uvozna družba z o. z. V LJUBLJANI Dunajska cesta št. 9. Telefon interurban 113.	SREČNO IN VESELO — NOVO LETO — Želi p. n. naročnikom JAKOB S M E R A J C — krojaški mojster — Ljubljana, Opekarska c. — št. 31. —	Modna in manufakturna trgovina F. in I. GORIČAR Ljubljana, Sv. Petra cesta 29 želi veselo in srečno novo leto 1923.	Srečno in veselo Novo leto vsem cenjenim odjemalcem ATELJE HELIOS Veličan Bešter Ljubljana	Srečno novo leto vsem svojim odjemalcem, prijateljem in znancem IVAN PAKIŽ zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Ljubljana, Stari trg št. 20.

Anončni in re-
klamni zavod

„APOLO“ R. GOLEBIOWSKI & Co.

Ljubljana, Stari trg šte. 19, II.

Srečno in veselo novo leto

želi tvrdka

Ivan Dogan, založnik pohištva, Ljubljana,
Dunajska cesta št. 17.

Srečno in veselo novo leto

želi cenjenim odjemalcem

Antonija Pibernik, Vrhnjski paviljon
na Vodnikovem trgu.

Veselo in srečno novo leto želi

Viktor Jeločnik,

špecerijska, galanterijska in manufakturna trgovina
Rožna dolina Ljubljana

Srečno novo leto želita

vsem svojim cenjenim odjemalcem in prijateljem

Josip in Rozi Prime
mesar in prekajalec.

Srečno novo leto želi svojim naročnikom
brivnica Kostanjec, Ljubljana, Gradišče 7
in naznanja, da se vodi obrt dalje.
Se priporoča

OTILIJA KOSTANJEC.

Srečno novo leto želi

Marija Rogelj, manufakturna trgovina,
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 38.

Rozalija in Josip Čotič

gostilna, Sv. Martina cesta

srečno, veselo novo leto

vsem cenjenim gostom in prijateljem.

Stavbeno in umetno mizarstvo

ROJINA & KOMP.,

v Ljubljani,

Slomškova u. 16-Kolodvorska u. 8

želi vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem

... srečno novo leto ...

zahvaljujoč se za dosedanje obilo zaupanje.

Srečno novo leto želi

vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

STELE & PIELICK

trgovina s sadjem,

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Srečno in veselo novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka

J. Sandrin, trgovina usnja na debelo,

Ljubljana, Mestni trg šte. 6.

Restavracija

LLOYD

Sv. Petra cesta št. 7.

Kati in Josip Korošec.

JOS. LORENZI NASL.

trgovina z lesom

LJUBLJANA

Dunajska cesta šte. 50.

Davorin Rovšek

fotograf

Kolodvorska ulica št. 34
Ljubljana.

Franco Igljč

krojaštvo

Ljubljana,
Kolodvorska ulica.

Svečarna

J. Kopač & Co

Ljubljana

želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem prav srečno
novo leto.

Delniška

družba plovarne

„union“

Ljubljana,

Spodnja Siska

Srečno novo leto želi

cenjenim trgovcem tvrdka

SIEGEL & DRUG, LJUBLJANA,
Dunajska cesta šte. 31.

Veselo novo leto želi

cenjenim odjemalcem

Leopold Florjančič, mesar, Moste,
občinska stojnica.

Vsem mojim cenjenim odjemalcem prijateljem in znancem bodi

srečno novo leto!

Parfumerija „Stermoli“, Ljubljana,
Pod trančo šte. 1.

Veselo in srečno novo leto

vsem gostom želi

Hotel „Soča“ Ljubljana

Telefon šte. 521.

Kosta Potočnik.

Podporno društvo slepih

v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12

želi vsem svojim ustanovnim
in podpornim članom, kakor
tudi vsem prijateljem slepih

srečno in veselo novo leto.

ter se toplo priporoča za na-
daljno naklonjenost.

Srečno in veselo novo leto 1922

želi svojim odjemalcem in se v nadalje priporoča

parna pekarna Jean Schrey

naslednik JAKOB KAVČIČ,

Gradišče št. 5

LJUBLJANA

Gradišče št. 5

Uspešno novo leto 1923!

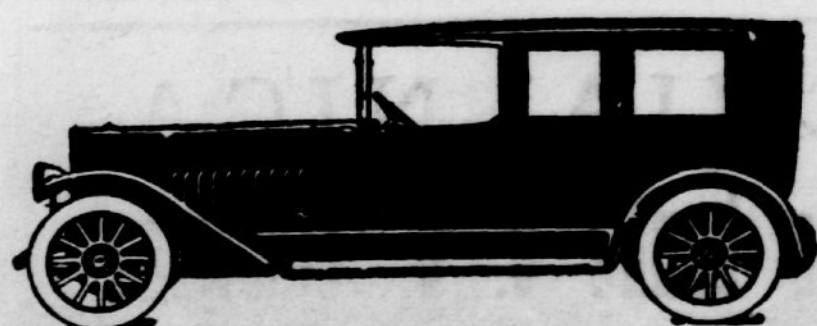
želi vsem svojim odjemalcem tvrdka

R. BUNC in DRUG

Ljubljana

Celje

Maribor

Srečno novo leto
O. ŽUŽEK, avto - tvrdka

Ljubljana

Sodna ulica 11.

Telefon šte. 461.

Veselo in čez vse srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka
F. DERENDA, Ljubljana, Emonska c. 8

Srečno in veselo novo leto
želita svojim cenjenim gostom
Jernej in Fanka Černe, hotel Štrukelj.

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem
FR. KRAM, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 8,
trgovina delicatosa, specerija in vina.

Srečno novo leto želi tvrdka
LAVRENTIČ & CO., lesna industrija in trgovina
Ljubljana, Dunajska cesta št. 47.

Srečno in veselo novo leto!
Milko Jesih, veletrgovina z vinom
Rudnik Ljubljana

Srečno in veselo novo leto
želi svojim odjemalcem
Jugoslovanska izdelovalnica perila „TRIGLAV“
VOJSKA & ŠELOVIN.

Veselo in srečno novo leto želi
Mr. A. USTAR
lekarnar pri Sv. Petru.

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem
Ignac Žargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta 3,
ter se jim priporoča v nadalje.

Srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, ter vsem prijateljem in znancem
FRANC DOLINAR, pekarija
Ljubljana Pred škofijo 11.

Srečno in veselo novo leto!
želim vsem svojim naročnikom in odjemalcem, ter se zahvaljujem in
priporočam še nadalje v spoštovanju.
ANTON ŠTIRN, trgovina z vinom,
Spodnja Šiška 204 Spodnja Šiška 204

Srečno novo leto!
Čemažar & drug, Ljubljana, Na Friškovicu
umetniški zavod za litografijo.

Srečno in veselo novo leto želita
Aleš in Rezi Zalaznik
restavracija pri „Slonu“, Ljubljana.

Veselo in srečno novo leto
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem tvrdka
A. VERBAJS
ter se za nadaljno naklonjenost priporoča.

Vsem cenjenim damam, prijateljem in znancem
srečno in veselo novo leto
ZDENKA RODIČ, modni atelje,
Ljubljana, Miklošičeva cesta 10.

Srečno in veselo novo leto 1923.
L. GERKMAN ML. trgovina z usnjem
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 71.

Srečno in veselo novo leto!
T. MENCINGER, LJUBLJANA,
Besiljeva cesta številka 3.

Srečno in veselo novo leto 1923
Josip in Ivanka Schrey
gostilna pri „Fajfarstvu“, Ljubljana, Sv. Petra nasp.

Veselo in srečno novo leto 1923
Aleš in Rezi Zalaznik
gostilna „št. 6“ Dunajska cesta.

Srečno in veselo novo leto
FILIP BIZJAK, krznar in izdelovatelj čepic,
Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13.

Zupančič Ivan, izdelovatelj metel.
vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem
srečno in veselo novo leto.

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim odjemalcem
Kraškovec Franc, Ljubljana, Stari trg 22.

Srečno in veselo novo leto želi
R. Willmann, strojnogradbena delavnica
Ljubljana, Slomškova ulica št. 3.

Srečno novo leto želi
svojim bralcem in bralkam šentjakobska napredna knjižnica,
šentjakobski gledal. oder svojim posetnikom in svojim igral-
cem in igralkam, šentjakobski pevski odsek svojim pevcem,
šentjakobski salonski orkester pa svojim godbenikom.

Srečno in veselo novo leto želi
Grand hotel „UNION“, Ljubljana,
hotel, restavracija, kavarna, vinska klet.

Srečno novo leto želita
LOŽAR & BIZJAK, LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta šte. 20.

HOTEL „SLON“, LJUBLJANA
RESTAVRACIJA KAVARNA KOPALIŠČE
DUNAJSKA CESTA 22.

Srečno in veselo novo leto želi
Leop. Šešga, jermenar, Ljubljana,
Poljanska cesta šte. 18.

Veselo in srečno novo leto želi
J. Maček, konfekcijska trgovina
Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 3.

Veselo novo leto
želi vsem cenjenim odjemalcem **JOSIP OMERZA, Ljubljana,**
Dunajska cesta 6/I. trgov. papirja pis. in šolskih potrebščin
na debelo in drobno.

Srečno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem tvrdka
„ALKO“, veletrgovina žganja, družba z omej. zav.
LJUBLJANA KOLIZEJ

M. Rosner & Co. nasl.
VIKTOR MEDEN

Srečno in veselo novo leto 1923
želi modna trgovina
A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS,
Ljubljana, Mestni trg 19.

1
9
2
3
Franc Ravnikar,
mestni tesarski mojster,
Ljubljana, Linhartova ulica
želi vsem svojim velenjenim naročnikom, prija-
teljem in znancem
obilo sreče v novem letu. 1
9
2
3

Uredništvo „Adresarja za Slovenijo“
DRAGO BESELJAK & drug, Ljubljana, Sodna ul. 5,
želi vsem naročnikom srečno 1923!

KAROL PRELOG
trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo.
Ljubljana, Stari trg št. 12, Sv. Jakoba nabrežje 11.

Srečno novo leto!
Josip Kregar, Ljubljana, Cesta na Kodeljevo
oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster.

Josip Prešeren, čevljarstvo
Ljubljana Celovška cesta 22 Šiška
želi srečno novo leto 1923
vsem svojim naročnikom in odjemalcem, zahvaljujoč se za dosedanje
zaupanje ter se za nadaljna naročila najtopleje priporoča.

Nad vse srečno novo leto želi
svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem
gostilna pri „Tičku“
Vinko Magister, Ljubljana, Strmi pot 8, na hribčku.

Srečno in veselo novo leto 1923 želi
M. DOLNIČAR V LJUBLJANI,
restavratel na glavnem kolodvoru.

Trgovina **kož divjačine** in usnja.
D. Zdravič,
Ljubljana,
Florjanska ul. 9.

Veselo in srečno novo leto 1923!
G. Besednik & drug,
Ljubljana, Prešernova ulica 5.
Trgovina i industrija kirurških inštrumentov, ortopedskih
aparatur in obvezil.

Vsem našim cenjenim odjemalcem bodi
srečno novo leto!
Veletrgovina čevljev in gonilnih jermenov
FRKOVIĆ I DRUG
Ljubljana, Kongresni trg 9. Zagreb, Mesniška u. 8. Beograd, Balkanska u. 12.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem svojim naročnikom ter se zahvaljuje za njih zau-
panje in naklonjenost. Naročila za vsa stavbna dela sprejema na
Sv. Petra cesti šte. 23 in Linhartovi ulici šte. 9
Stavbeno podjetje **And. Černe,**
Ljubljana.

„MERA KL“
vošči vsem svojim cenjenim odje-
malcem veselo in
srečno novo leto
MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL
družba z o. z.
LJUBLJANA.

Srečno in veselo
novo leto!
PETER KOŠAK, restavracija „pri Zvezdi“
Krekov trg šte. 11.

MENJALNICA
Trgovske banke d. d. Ljubljana
Kolodvorska ulica.
Nasproti glavnega kolodvora.

Srečno novo leto želimo svojim odjemalcem:

Bolaffio in sinova veletrgovina z vinom in žganjem, Spodnja Šiška.	Janez Skubic trgovina z mešanim blagom Spodnja Šiška št. 86.	Engelbert Franchetti brivski salon Ljubljana, Dunajska cesta 20.	Gostilna Franc Bučar Poljanska cesta 19.	Anton Kanc drogerija, fotomanufaktura in parfumerija Ljubljana, Židovska ulica 1.	Gostilna pri »Sodčku« Hrenova ulica št. 24.
Eligij Eber krznar in izdelovatelj čepic Kongresni trg 7.	Metod in Fani Kačič gostilna pri Raci, Sp. Šiška.	Ivan Jax & sin Ljubljana Gospodsvetska cesta št. 2.	Tobačna trafika Praprotnik-Pugelj-Pogačnik Ljubljana, Prešernova ul. 54	Fran Škafar strojno mizarstvo Ljubljana, Rimska cesta 16.	Fran Šeber tapetnik in dekorater Rožna ulica 5.
Anton in Josipina Krapš kavarna, Ljubljana, Škofja u. št. 12.	Jernej Glavič trgovina z mešanim blagom Spodnja Šiška št. 23.	Gostilna »Pri Kmetu« Ljubljana Gospodsvetska cesta št. 8.	I. Slanovic stavbeni in umetni ključavni- čar, Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.	A. Kassig krznarnica in izdelovanje čepic, Ljubljana, Židovska u.	Bogoslav Kalaš, slaščičarna Židovska ulica št. 3.
Jernej Jelenič gostilna pri »Majarončku« in tovarna kisa, Stara pot.	Alojzij in Helena Brečelnik mesar, Spodnja Šiška 25.	KINO »IDEAL«	Parkelj Zavod za plakiranje in sna- ženje stanovanj in oken Ljubljana, Selenburgova ul. 6.	Modna trgovina F. & M. Rozman Židovska ul. št. 4.	Ivan in Nežka Kočvar restavracija »Zlatorog« Gospodska ulica 3.
Jožef Keber mesar Martinova cesta št. 12.	Ludovik Dekleva trgovina z vinom in žganjem Ljubljana, Sp. Šiška št. 76.	Adolf Žabjek gostilničar in mesar Poljanska cesta 55.	G. F. Juršek uglaševalec glasovirjev, Ljub- ljana, Wolfova ul. 12.	Gostilna Češnovar Ljubljana, Dolenjska cesta 3.	Kavarna »Merkur« Marija Izlaka r Ljubljana, Židovska steza
Dobava in polaganje parke- tov Anton Bokal Ljubljana, Slomškova u. 19.	Peter Stepič vinotržec, pos. in gostilničar, Sp. Šiška, Tržna ulica 256.	RUDOLF KOKALJ Ljubljana	Fani in Ivan Stritar kavarna »Stritar«, Ljubljana, Radeckega cesta 1.	Tomaž Bizilj gostilna pri »Kolovratarju« v Ljubljani, Pred Škofijo	L. Weiss trgovina krojaških potrebščin in tkanin Ljubljana, Židovska steza 6.
Srečko Potnik tvornica sadnih sokov, esenc in ekstraktov v Ljubljani, Metelkova ulica št. 6.	Ivana Gorše restavracija »Novi svet« Ljubljana, Gospodsvetska 14.	Anton Koman gostilničar, Ljubljana, Po- ljanska cesta 71.	Tone Malgaj stavbeni in pohištveni pleskar in ličar, Ljubljana, Kolodvor- ska ulica št. 6.	Andrej Marčan mesar, Prešernova ul. 16 in Rimska cesta 21.	Albina Boga taj izdelovalnica perila LJUBLJANA Židovska ul. št. 1./II. nadstr.
M. Robas trgovka, Tabor št. 4.	Kavarna »Evropa« Anton in Terezija Tonejc Ljubljana.	TRAFIKA BLAŽ, HRIBAR, ZLATIČ DUNAJSKA CESTA 12	Kavarna »Prešeren« Karel Polajnar, kavarar.	Angela Pekolj modni salon, Ljubljana.	Stuchly - Maschke modni salon Židovska ul. 3, Dvorni trg 1.
Josip Breskvar čevlarska obrt v Ljubljani, Škofja u. št. 12.	Hinko Stancer trgovina s specer. blagom Ljubljana, Dunajska cesta 10.	Teodor Korn kleparsko podjetje in pokrivanje streh, Vodovodni instalater, Ljub- ljana, Poljanska cesta št. 8.	I. Bonač sin kartonažna tovarna, Ljublja- na, Čopova ulica.	Fran Medica Ljubljana, Tržaška cesta 4.	M. Rautar delikatesna trgovina Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.
Ivan in Franciška Černe gostilna »Možina« Ljubljana, Radeckega c.	Schneider & Verovšek trgovina z železnino, Ljub- ljana.	Tinca Grošelj trgovina z delikatesami in za- jutrkovalnica, Poljanska cesta št. 7.	Lovro Pkman kleparski mojster in vodovo- dni instalater, Ljubljana, Ko- lodvorska ulica 39.	Gostilna Pavel in Minka Jemc Ljubljana, Breg št. 18.	Lekarnarja Procházka lekarna »pri Orlu« Ljubljana, Jurčičev trg.
M. Caserman krojaški mojster, Sv. Mar- tina cesta št. 9.	Pero in Ivanka Lisjak gostilničar Mesarska cesta št. 2.	Jos. Reich tovarna za barvanje Ljubljana.	Odon Koutny trgovina z orodjem in tehnič- nimi potrebščinami, Ljubljana Kolodvorska ul. 37.	Milan Košak zlatar Cankarjevo nabrežje št. 31.	Leskovic & Meden Ljubljana.
Anton in Alojzija Keber mesar, Bohoričeva ulica št. 4.	Jos. Hribar ml. krojač Poljanska cesta št. 70.	Josipina in sinko Josip Podkov mesarija, Sv. Petra cesta 7. »Hotel Lloyd«.	Matej Orehek trgovec, Ljubljana, Kolodvor- ska ulica 26.	Josip in Tinca Olup gostilničar »Pod Trančo« Ljubljana, Stari trg.	Hugon Hlšer fotografski in reproducijski zavod Ljubljana, Valvazorjev tr. 7.
Franc Hitti trgovec s poljedelskimi stroji Ljubljana, Martinova cesta.	Foto-Atelje Ant. Uršič Ljubljana, Franciškanska ulica (poleg hotela »Slon«).	Franc Dermastja čevlarski mojster, Poljanska cesta št. 27.	Ivan in Frida Triplat gostilna pri »Starem Tišlerju« Kolodvorska ul. št. 24.	Gostilna Franc Anžič Karlovska cesta 19.	Micka Debečeva gostilničarka Ljubljana, Breg št. 20.
Štefan Mencinger špecerijska in delikatesna tr- govina, Sv. Martina c. 10.	L. M. Ecker sinova Kleparna in podjetje za izpe- lavo vodovodnih del, Ljub- ljana.	Srečko in Marija Dular gostilna pri »Belem konjčku« Ambrožev trg št. 9.	Anton in Fani De Schiava pri »Starem Tišlerju«.	Fr. P. Zajec optik in urar Ljubljana	Restavracija »pri Rože« Amalija Schmidt
Helena in Ignac Banko Martinova cesta št. 3, p. d. »Pri Topolavcu«.	Franjo Grabjec fotogr. umet. zavod v Ljub- ljani, Miklošičeva cesta št. 6.	Viktor Kalan gostilničar Poljanska cesta 52.	Anton Srebotnjak trgovina z drvmi, Ljubljana, Kolodvorska ul. 31	Josip Tavčar špecerijska trgovina Ljubljana, Stari trg št. 30.	Fran Kreč krojaški mojster Ljubljana, Turjaški trg.
Dragotin Drašek gostilničar, Bohoričeva ul. 9.	T. Novotny slaščičarna, Dunajska cesta št. 9.	Ivan in Marija Bauer gostilna Mesarska cesta 4.	Rodbina Košenina mesar na Sv. Jakoba nabre- žju in Kolodvorska ulica 6.	Osvald Dobelc veletrgovina Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.	Franjo Zajc brivec Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.
Emil Moré sodavičar, Martinova cesta št. 11, Ljubljana.	I. Pogačnik fotografični umetni zavod Aleksandrova cesta 3.	Lea Štrukelj pekarija »Pri peku na šteng- cah«, Poljanska c. 25.	Avugst Škol trgovec z usnjem Pred igriščem št. 1 Ljubljana.	Franc in Ana Zagorec gostilna »pri Vitezu« Ljubljana, Florijanska ul. 24.	Marija Volk-Košmerl prva jugoslovenska tvornica drož, Ljubljana.
Janko Bernik trgovina z mešanim blagom, Spodnja Šiška.	I. Pogačnik trgovina z lesom, Ljubljana Dalmatinova ulica 1.	Josip in Josipina Kozak gostilna Ljubljana, Poljanska cesta 21	Franc in Marija Živic gostilna in zidarska obrt Ljubljana, Rimska cesta 17.	Ana Skubic - Krečič trgovina z mešanim blagom Florijanska ulica 30.	Martin Mahkota modni salon za gospode Ljubljana, Spodnja Šiška.
Veletrgovina žganja EMERIK ZELINKA Ljubljana - Šiška želi vsem svojim cenj. odje- malcem prav srečno novo leto!	O. BRACKO Ljubljana, Dunajska cesta 12 SPECIALNA TRGOVINA z rokavicami, nogavicami in parfumi	Franc Babčič trgovina s specerijskim blagom, spiritom in mno- govrstnim žganjem. LJUBLJANA.	»ILIRIJA« lesna trgovina in industrijalna družba LJUBLJANA Kralja Petra trg št. 8. (pred sodnijo)	CHARLES PRINC manufakturno blago na debelo Ljubljana Miklošičeva cesta št. 36. Poštni predal 124	Brata Sever Ljubljana, zaloga pohištva in tapestniška delavnica, Gospo- svetska cesta 13 (Kolizej).

Srečno novo leto želimo svojim odjemalcem:

Stavbeno podjetje Jakob Accetto Ljubljana, Tabor št. 2. Telefon interurban št. 555.	Adolf Praček mehanična delavnica Ljubljana, Sv. Petra cesta 43	Kolinska tovarna kavnih primesi v Ljubljani.	Adolf Sattler čevljaraki mojster Novi Vodmat 41.	R. Keblušek mehanična delavnica Ljubljana, Hrenova ul. 17.	Franc Pirš kolarski mojster Trnovska ulica št. 25.
Aleksander Gjud brivec Ljubljana, Kongresni trg 6.	Miroslav Bivic knjižgozveznica in kartonaža Ljubljana, Sv. Petra cesta 29 Restavracija in trgovina z vinom	Anton in Ivana Prusnik gostilničar in mesar, Zaloška cesta št. 37.	M. Bavcon trgovina z mešanim blagom. Vodmat.	Josip Puh dobava in pokladanje parke- tov Ljubljana	Ivan Križnar krovec Hrenova ulica št. 9.
Ludvik Železnik specijalna mehan. delavnica Ljubljana, Spodnja Šiška	Ivan Kočevar Ljubljana, Gosposka ulica 3.	Ivan in Antonija Štor gostilničar in trgovec, Vodmat št. 16.	I. Fon trgovina s specerijskim in delikatesnim blagom Ljubljana, Stari trg št. 6.	Korenčan Ivan trgovina z galanterijo Mestni trg št. 20.	Gust. in Francka Osredkar gostilna »Na pošti« Glince - Vič
Alojzij & M. Zorman trgovina Ljubljana, Stari trg 32.	Franc Šetinc trgovina z mešanim blagom Ljubljana. — Selo št. 29.	Franja Flegar gostilna, Ljubljana.	Ciril Sitar graver Ljubljana, Sv. Petra c. 13.	Ivan Mihelič elektrotelnik Ljubljana	Ivan in Marija Marinšek I. konjska mesarija in restav- racija »Amerika«, Glince.
Ludovik Rot krznarstvo Ljubljana, Gradšče št. 7. nasproti dram. gledišča.	Bernež & Rahné trgovina z mešanim blagom in vinom Moste pri Ljubljani. Selo 33.	Franc Fister gostilničar in izdelovalec pristnih kranjskih klobas, Zaloška cesta št. 10	Alojzij Šinigoj trgovina z mešanim in delika- tesnim blagom Ljubljana, Florijanska ul. 17.	Ivan Ogrin stavbena tvrdka Ljubljana	Produktivna zadruga ljubljskih mizarjev na Viču.
Alaks Zaloker govornica drož in spirita Ljubljana	F. SZANTNER čevljarska delavnica Ljubljana, Poljanski nasip 40.	Gostilna in kavarna Jakob Smolč Novi Vodmat št. 15.	Terezija Marinko trgovina z mešanim blagom Ljubljana, Prisojna ul. 7.	Ignacij Vehar mizarstvo Gradaška ulica št. 14. Ljubljana	Alojzija Škot gostilna »pri Bobenčku« Glince št. 213.
Edvard Škopek urar Ljubljana, Mestni trg št. 8	Fran in Marija Juvan gostilničar, Martinova cesta št. 26.	»Jadrane« kem. tov. Ivan Lapajne Ljubljana-Mosta.	Marija Kahné gostilna »Mali Triglav« Sp. Šiška	Peter in Marija Urbanc gostilna Tržaška cesta št. 9.	F. Heuffel nasl. žunič tovarna peč Vič - Glince pri Ljubljani.
Ivan Arbi pekarija Ljubljana, Zvezdarska ul. 3.	ANTON KANC drogerija in fotomanufaktura Ljubljana, Židovska ulica 1.	R. Luckmann trgovina z medicinskimi ve- getabilijami itd. Ljubljana, Ahačjeva 10.	Jakob Hynčik sodar Sp. Šiška Ljubljana 7. Celovška cesta št. 29.	FRANC MARKIČ pekarna Ljubljana, Cerkvena ulica 19.	Franc Bar, pisalni stroji Ljubljana Cankarjevo nabrežje št. 5. Telefon št. 407.
Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem Ivan in Franciška Troha specerijska trgovina Ljubljana, Novi Vodmat 153.	Prva dunajska higijenična pralnica in svetlo- likalnica PIRŠ & ŠIMENC Ljubljana, Kolodvorska ul. 8.	Matija Perko Zgornja Šiška Celovška cesta št. 121.	L. Grošel & M. Kosirnik ključavničarstvo Ljubljana 7	PETER PICELJ pekarna Ljubljana, Rečna ulica št. 3.	Jakob Zalaznik z družino, pekarija, slaščičarna in kavarna Ljubljana, Stari trg št. 21.
Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem Marija Urbas naslednik pristne kranjske klobase Ljubljana, Komenskega ul. 16	Ivan in Franciška Janež mesarija, Ljubljana, Šolski drevored	LEKARNAR GABRIEL PICCOLI Ljubljana Dunajska cesta ::	Gostilna »PRI KORLNU« Josipina in Karol Cigler Spodnja Šiška Gospodsvetska cesta št. 66.	ANTONIJA DROBTINA pekarna Ljubljana, Glince št. 101.	FRANC MIKLIČ HOTEL JUŽNI KOLODVOR LJUBLJANA
Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem Filip Šibenik Adria izdelki Ljubljana, Gosposka ul. 16.	Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem J. Blas trgovina s čevlji Ljubljana, Pod Trančo 1.	LEOPOLD BÜGEL & SIN stavbeno kleparstvo in vodo- vodna instalacija Ljubljana Gospodsvetska cesta št. 18	Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave VOJNOVIČ & Cie. Ljubljana Wilsonova cesta št. 22.	Ivan Marzidovšek (Aubelj) pekarna Ljubljana, Glince št. 78.	Veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem JAKOB FLIGL klepar Ljubljana, Prešernova ulica 5
Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom Franc Oražem & B. Jančar stavbena in pohišt. pleskarja Ljubljana, Breg št. 6.	Ignac in Helena Banko gostilna Ljubljana, Martinova cesta 3	IVAN BRICELJ pleskarski mojster Ljubljana Dunajska cesta	Specialna trgovina za mlinske potrebščine ČADEŽ & BRCAR Ljubljana Kolodvorska ulica 35.	ŠTEFAN ŠPOLJAR pekarna Ljubljana, Poljanska cesta 41	IVAN BONAC knjižgozveznica in trgovina papirja Ljubljana
Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. naročnikom in odjemalcem Franc Bolto sodavičar Ljubljana, Igriška ulica 17.	KAREL VIDMAR pekarna Ljubljana, Rimska cesta št. 8	JOS. ROJINA modni atelje Ljubljana Aleksandrova cesta št. 3.	IZDELOVALNICA KLOBAS JANEZ SIREK Ljubljana Poljanska cesta št. 64.	JOSIP STARIČ pekarna Ljubljana, Florijanska ul. 29.	IVAN BRUNČIČ & REBERNIK pleskarja in iluzarja Karel Kotnikova ulica
Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. gostom in odjemalcem veletrgovina z vinom in žga- njem Ludvik Dekleva Ljubljana, Sp. Šiška, Celov- ška cesta 76.	Veselo in srečno novo leto želi svojim cenj. gostom Kavarna »Leone« Leon in Fani Pogačnik Ljubljana, Stari trg .	Josip Stupica jermenar in sedlar, trgovina vozov. Avtogaraža. Ljubljana Slomškova ulica št. 6	DRAGO BESELJAK :: & DRUG :: ANONČNI ZAVOD V :: LJUBLJANI :: — Sodna ulica št. 5. —	Sagmeister & Foltyn mesarija in prekajevalnica. Šiška, Kolodvorska ul. 150.	HROVAT & COMP. LJUBLJANA
Srečno in veselo novo leto želi cenj. občinstvu Ferenc in Fuchs stavbena in galanterijska kle- parja Ljubljana, Mirje št. 2.	ANDREJ DOLINAR pekarija Ljubljana, Rožna dolina 244.	FRANC SELAN mesar LJUBLJANA Ambrožev trg št. 7.	Josip in Eliska Ocvirk gostilna pri »Vinski trti« Ljubljana Tržaška cesta št. 4.	Pavlina Rozman damski modni salon Ljubljana Zatiška ulica 1	STEBI & TUJEČ strojno - tehnično in elektro- tehnično podjetje Ljubljana, Resljeva cesta 4.

Obilo uspeha v novem
letu želi
svojim poslovnim prijateljem
in abonentom.

J. Zorman-ovo anončno in reklamno podjetje

(Izdaja jugoslovanskih stenskih
načrtov).
LJUBLJANA
Gledališka ulica št. 2.

Srečno novo leto želimo svojim odjemalcem:

Marija in Franc Zgonc gostilničarja Ljubljana, Tržaška cesta 19.	A. Lenček Stavbeno in galanterijsko kleparstvo Ljubljana, Sv. Petra cesta 19	Šošterič, Petan & Erker trgovina z železnino Ljubljana, Resljeva cesta 20	Ivan in Ivanka Zamljen čevljarski mojster Ljubljana, Gradišče št. 4.	»Narodna tiskarna« v Ljubljani	A. BABKA, kartonažna tovarna Rimska cesta 19.
Fran in Franja Kavčič gostilna v Ljubljani, Privoz (Prule) št. 4.	Matej in Ivana Miklavčič gostina pri »Mostičku« Pot v Rožno dolino št. 44.	Ivan Kreč krojač Ljubljana, Dunajska cesta 9	Antonija Schreuer trgovina s čevlji Ljubljana, Gradišče št. 19.	Upravnik »Slov. Naroda« vsem cenjenim naročnikom in inserentom!	A. BABKA »Special«, Dunajska cesta 6.
Franc Korošec strokovni urar Ljubljana, Florijanska ulica 31	Rudolf Bischof slaščičarna Rožna dolina št. 233	Ivan Jakin pekarna Ljubljana, Dunajska cesta 9.	Gostilna Pirnat Vič - Glince št. 23	Tehnično osoblje »Narodne tiskarne	Srečno in veselo novo leto TVRDKA THE REX CO. Ljubljana, Gradišče št. 10. Tel. 268.
Marija Jalen gostilna »Pekla« Vodmat, Društvena ulica	Avgust Paškulin pekarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 3.	Josip Pretnar pekarna Spodnja Šiška	Elektrotehnično podjetje Leopold Tratnik Ljubljana :: Maribor	»Narodna knjigarna« v Ljubljani	Glavno zastopstvo pisalnega stroja »Underwood« in raz- množevalnega aparata »Opa- lograph«.
Tvrška M. BARTL Židovska ulica 5.	Tvornica cementnih izdelkov Josip Čihlař Ljubljana.	PETER ŠTERK modna trgovina Ljubljana, Stari trg št. 18.	M. TIČAR LJUBLJANA	DOVČ IVAN krovec Spodnja Šiška	Josip Vilar pekarna Spodnja Šiška št. 82.
Franc Mehle mesar Ljubljana, Šolski drevored.	FRANC KOSMAČ ključavničar Trnovo, Jeranova ulica št. 5.	KAREL KAČIČ restavracija Dunajska cesta št. 58.	Ivan Košak slikar Ljubljana, Bleiweisova c. 15.	SREČNO NOVO LETO želi MIŠKO IN MAMAČI.	Helena Tušar pekarija in trgovina Sp. Šiška 185.
Josip Bukovec splošno mizarstvo Ljubljana Linhartova ulica št. 16.	Drogerija J. C. KOTAR Wolfova ulica št. 3.	Modni atelje K. PUČNIK Ljubljana, Sodna ulica 3.	A. FELDSTEIN galanterijska knjigovoznica Ljubljana, Vidovdanska c. 12	SREČNO NOVO LETO! Rudolf Mohar tapetnik Gospodarska cesta šte. 6. Martina cesta št. 10.	Ivan N. Adamčič Prva kranjska vrvarna, Ljub- ljana, Sv. Petra cesta št. 31. Podružnici: Maribor, Vetrinjska cesta 20. Kamnik, Šutna 4.
Veselo in srečno novo leto želi svojim. cenj. naročnikom Josip Jug stavbeni in pohištveni pleskar in ličar Ljubljana, Rimska cesta 16.	Veselo in srečno novo leto MIHAEL PETERNEL Ljubljana Spodnja Šiška.	Kavarna in slaščičarna JAKOB ZALAŽNIK Ljubljana, Stari trg št. 21.	Srečno in veselo novo leto želim cenjen. posetnikom, znancem in prijateljem Marija Nežič lastnica brivnice Pred škofijo	Srečno in veselo novo leto želi svojim cenj. odjemalcem SNOJ & MODIC manufakturna trgovina Ljubljana, Prešernova ulica.	

Srečno in veselo novo leto
želi slav. občinstvu
Jos. Andlovic
zaloga pohištva mizarstvo
Komenskega ul. 28.

Vsem cenjenim obiskovalcem
kavarne „Zvezda“
restavracije in vinske kleti
želiva
prav srečno novo leto
ter se priporočava za naklonjenost cenjenih gostov tudi v bodoče.
Priporočava posebno novo ustanovljeno vinsko klet in kegljišče.
Z vsem spoštovanjem
Fran in Roza Krapež
Ljubljana, Kongresni trg.

Kalmus & Ogorelec
tovarna glinastih peči in štedilnikov
Dunajska cesta 14. Ljubljana Dunajska cesta 14.

U. Robežnik
trgovina z deželnimi pridelki
Vič pri Ljubljani.

Srečno in veselo novo leto
želi vsem cenj. odjemalcem
znancem in prijateljem, trgovina
Jos. Senica
Domžale.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem | Štastný a veselý nový rok přeje všem ct. zákazníkům

Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3.

Iz raznih krajev čestitajo:

IVAN DOLJAK
zaloga vina, piva in žganja v Logatcu
želi srečno in veselo novo leto!

Srečno novo leto želi
Ivo Friedl, hotel Meran, Maribor,
Aleksandrova cesta.

Speditija in carinsko posredništvo
LUD. ŠEVAR vd., RAKEK
želi svojim cenjenim klientom
srečno in veselo novo leto!

Veselo in srečno novo leto želi
tvrdka Mihael Omahen
trgovina, Višnja gora, Dolenjsko.

Srečno, uspešno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem
P. Bauerheim, trgovina z mešaním blagom Hrastnik.

Cognac Médicinal

ARKO

Liqueur Triple Sec

